

PDF4Kurd

سورپيستيک له ئاستارا

- گويم لي نيه دهلي چي؟
- دهليم سوورپيستيک ليرهيه.
- سوورپيستيک؟ نهویش له ئاستارا؟
سهرم پر ببوو له قاووقیژی سهر نهسپ و دهموچاوهگهليکي داپوشراو
به پهلهي رهنگ و دووکهلي کهپري سووتاو.
- وهره سهري بزانه دهلي چي؟
پاشان پهنجيرهکه م پيوهدا.
ئيستا باران خوي به شووشهکهدا دهکيشي.
له بهر مورتهزا روظنامهکانم له سهر کورسيه که لابرده. که له درگای دا و
درگاکه م کرده وه سهرمای ئاستارا و مورتهزا پیکه وه خويان به ژوریدا
کرد. سهرماکش بونی ماسی لیده هات و مورته زاش.
سلاوی کرد و يه کسه رپوي بولای کورسيه که.
دهموچاوی چرچ و لوچيکی پيوه دیار بوو که زوربهی راوچيیهکان
به ملام و نهولای لووتیانه وه يه بی نهوهی پير بووبیتن.
لاشانی کورسيه که ی گرت و به سهر بهرکهدا تاکوو لای کووره که
رايکيشا. راستت دهوي راوچيیهکی وانهبوو بليی راوچییه، کوره

راوچييهك بوو كه دوكهه بن باغلهه كوتتهكهه زستانانه له دورهوه
ئارهقهه له شه ئهوه له هاوينا له قاو دهه.

كوڤه راوچييهكان بو ماسه گرتن ناچنه زهريا. (رووبار بوچي) ئهوان
له گوئ زهريا له سه رمل و خيزهكه، ئه شوينهه كه زهريا كهفه زاره
ههله خريني، (خو ديتووته) كايه دهكهه، دين و دهچن يان داده نيشن
تاكوو راوچييهكان به توڤه وه له زهرياهه بينه دهري. دهه... ها... دهه...
ها... گوريسهكان دهكيشن. ئيستا به چكه راوچييهكان ئه ماسييهانهه كه
تاكوو بريندار دهبي كلكيان له عهري دهههه و بهر له وهه مه رگ چاويان
پر بكاوهه. (خو دهزاني ماسه پيلووي چاويان ناترووكين. هه
پيلووشيان نييه). له توڤه كه يان دهكه نه وه و فرينان دهه نه سه ر لمه كه.
ماسييه هه رانه كان فریده ده نه وه نيو ئاوه كه و ماسييه سپي له م لايه و
ماسه كه پوور له و لاوه له سه ر لمه كه... ئاوا هيدي... هه روا... هه مووي
تاكوو ئوقره گرتني هه موو ماسييهكان.

سه ير ئه وه يه ماسه ناتوانن بقيرينن. له بارانه رۆژدا درهنگتر دهمرن.
له دواين سات دا ئه و كاته به حال كلكيان دهجوولينن و تيناگهه كه
پوله كه كانيان گه رم داهاتووه. (هه ر ئيمهه مروڤ دهزانيه دهمرين،
دهزاني خو) چهن دلويه باران دووسه ههنگاو مه رگيان لي دور
دهخاته وه. دهكري ئاواش بلين، مه رگ جگه ره يه ك داده گيرسيني و هينده
له و دهو روبه رانه پياسه ده كا تاكوو باران خوش ده كاته وه.

مورته زا خوئ له سه ر كورسيه كه كوشمه له كردووه. وا دياره
سه رماي دهري كوڤه راوچييه زور پيس كه سيره كردبوو. هه ر دوو
دهستي بو له باوهش گرتني گه رماكه له دهوري كووره كه گرتبوو.
خوشي به جاري زماني له گو چووبوو مه ته قه نه ده كرد. كه گه رمي بووه
سويندي خوارد كه به چاوي خوئ ديتوويه سوورپيستىگ بي ئه وهه

جانتا که ی که له پیستی که له کیوی نه بوو دانیتته عه رزی، له قاوه خانهی بیووک ئاغا هر به پیوه سی پیاله ی چایی به بی قهند هلقوراندووه و به سهر شوسته ی به سته له کدا له قاوه خانه وه تا کوو مسافیرخانه ی خه زهر بو جگه ره که ی که به فر ته ری کردبوو له په ستا شه مچه ی داگیرساندووه . پاشان جگه ره که ی فریداوه و درگای مسافیرخانه که ی به نووکی چه کمه که ی کردوته وه .

زور به هیواشی، واکه هیچ کهس دهنگی چه کمه و درگا داره که ی نه بیستبوو .

گوتم: چاوکه مورته زا ده زانی سویندی به درو یانی چی؟

مورته زا گوته: نا... من نازانم! به قه بری بایم نازانم .

گوتم: ده ی باشه ناوی چبوو؟

گوته: نه و کابرا سوور پیسته ده لیی؟

- ماراجینما... نه ری... ناوی ماراجینما بوو .

گوتم: یانی چی؟

- یانی پیاو یک به سواری ماینکی گریاوه وه تیده په ری و له و ساله پر

گریانه کانی به سواری ماینی گریاوه دوور ده که ویتته وه .

- ناباوه!؟

گوته: باوه رم پی بکه .

- تو چووزانی .

- خو ی گوته . من چووم بو مسافیرخانه که . پیکه وه قسه شمان کرد .

یارمه تیمدا تا کوو قژی له دواوه ببه ستی . هیندیکشم حه شیش پیبوو

پیکه وه کی شامان . کاتی ده هاتمه وه نه م شووشه یه ی پیدام . نیستا مورته زا

شووشه یه کی چکوله ی به قه د شووشه ی (نه کسپکتورانته) شه ربه تی کوخه

(خو دیتووته؟) له گیرفانی ده رهینا .

گوتم: ئەمه چييه؟

گوته: ماجوومه.

که واکه ی مورتەزا بۆنی دووکه لی لیدەهات. چاوی به قوولدا چووبوو. نیگاشی که وتبووه پشت ئەو جگەرەیهی ئەو رۆژە له گەل حەشیش کیشابووی.

نۆ سال دواتر رۆژیک که بیستم تهرمی مورتەزایان له دەرەوهی ئاستارا له گوئی چۆمی سنووری ئیران و رۆوسیا به بی کیل ناشتوو، به پیاسه کردن به رهو ئەو مسافیرخانەیه رۆیشتم که قەت قەت هیچ سوورپيستيگ درگا که ی به نووکی چه کمه نه کردبووه.

له ژیر شلیوه بارانیکا ویستام و چاوم برییه ئەو بانجیلهی که چەن سال له مه و بهر مورتەزا نیشانی دابووم. لیفهیهک له سه ر نه ردهی بانجیله که هه لخرابوو. کۆلانه که پر ببوو له بۆنی لۆکه ی خووساو.

گوتم: کهس له وئی نییه؟

مورتەزا گوته: رۆیشتوووه... لای عه سر رۆیشتوووه... چوووه بۆ رۆوسیا.

گوتم: که و ابوو کابرای سوورپيستي رۆوسیش بوو؟

گوته: رۆوس؟ نا... ماراجینما ئەمريکايی یه. سوورپيستيگی رهنده کراوی خالیس ئەمريکايی و کومۆنیست... من کوا گوتم رۆوس بوو؟

پیمخۆش بوو به مست بکیشم بهو ددانه زهردانهی مورتەزا و ئەو بزەیهیدا که هیندی کهس به زۆری دهیگرن تا کوو شتیکی له پشتهوه بشارنهوه.

ئەو هه تیوه ناجسنه بهو دهست و لاقه رهقه لانهیهوه تازه دهیویست وهک میژۆک به سه ر ئاو و پوشکه دا برۆا.

دهيگوت: سوورپيسته كه پهنجيرهه بالگونى مسافيرخانه كهه به ره وه به فر كردوته وه پرسويوه مؤسكو له م لايه وهيه، وا نيهه؟
پاشان گوتبووى ئيتر ناتوانى وه بير خوئ بينيته وه چهن سال به سهر رى وره سمى ناشتنى «مه كارتى» دا تپه ريوه و ئيستا دهسته و دايه رهه سيناتور له كوئ گوربه گور كراون.
ئه وان عيله كهه ئيمه يان خاشه بر كردبوو. باوه گه وره م له «ئوكلاهما» نيترابوو. دايكيشم له گورستانى «داچ سیتی» گورپكى به تالى كرپوو، هه موو يه كشه ممانه ده چوو خه نه تيلكهه ده ورانده وري گورپكهه به نينوخ ده كراوند.

سالانى تالان و برؤى سيناتور كه سوورپيسته چه په كانيان له گوتره ده گرت، دايكم قه بره كهه فروشت و به پارهه ئه و بسته زه وييه كه ئه گهر باوه گه وره ميان تيدا بناشتبايه ناچار بوو تا رؤژى په سلان له وييدا هه لئرووشكى، هه لات بو ميكرىك. (باوه گه وره م به بى بژاردنى برينه كانى متيرىك و نه وه دوسى سانى ميتر كه له گهت بوو.) سى كورپه ماميشم بوو، كه دوانيان له به نديخانهه «سوئورا» هينده يان سيفونه شكاوى مه بال چاك كردبووه و شه وان هه ش هينده يان ئينجيل خوئندبووه كه ئه نجومه نه به خشينى تاوانباران ره زايه تى دا كه كورپه مامه كانم بده نه ده ست قه شهه كلپسهه ماريى پيروژ تاكوو گرفتى فازلاوى كلپسه كه ش چاره سهر بكرى و عيسا مه سيحيش بتوانى لايه نگره سوورپيسته كانى خوئ له نزيكه وه ببينى.

سيهه مين كورپه ماميشم له ئيستديوويهه كى فيلم هه لگرتن رهنگ وبويهه له ده موچاوى هه لده ساوى و به كرى رؤژانه دواى ئه وهه ته قه و تريشقهه گولله مه شقى ده بيست خوئ له سهر ئه سپه كه وه هه لده داشت. جارى وابوو پيستی شان و هه نيشكى داده مالكا، به لام ئيواران ده يتوانى كوتى

گوشت بکړی و به سهرنجيکی پر شانازيتر له ديتنی تابلوی (پيکه نینی ژوکوند) چاوی له و کوله گوشته سووره و هکراوهی نیو دهوريه کهی به رده می بېړی. هه لبه ت گوشتی ره شه ولاخ ناتوانی له هيچ دهوری و قاپيکدا زه رده بگری.

گوتم: تو باوه ر به و قسانه ی ده کهی؟

مورته زا گوتهی: نهی چون باوه ر ناکه م! مه گین تو تا ئیستا گوشتی ره شه ولاخت نه کړیوه؟

گوتم: مورته زا تو خودا توی رونه که ره بخو و برؤ تاوی بخه وه.

گوتهی: کابرای سوورپيست دهیکوت سالی ۱۹۷۴ دوو رپوژ بهر له هیرشی ئەمریکاییه کان بو نه و دوله ی ئیمه، کوچ و کوره وی پر له به لاو ئاپوری ژن و مندال و یه ستر و پیره پیاوانی عیله که مان به ره و کویستانی پر له به رده تیژ و متفه رکی دهورو بهری ده ربه نده که دهستی پیکرد. لاهه کان مانه وه که له نیوه راستی دوله که دا، له گوی چومه که خویان راکیشن، تاکوو لوری و ده بابهی پر له سه ربازی (ئایزنهاویر نه توانن له وه هزانه نزيک بینه وه.

نه و کاته من دوازه سالان بووم و هیشتا ته یاره م نه دیبوو.

هیشتا نه گه یشتبوومه تیژایی به رده کان هار په کم بیست که به سه ر سه رمداهه رپویشته، گرمه یه کی دوور... ئاوا... هوو... وو... وو... وو...

دهتگوت هه زاران مردوو به ده می قووچاوه وه له سه ر کیوه که ده نالین.

باوه گه وره م له یه ستره کهی دابه زی و نه وانی دیکه راره ستان تاکوو هه رکامیان چاو له به شیکي ئاسمان بېرن، به چاوانیکی پر له جوړیک ترسی ئایینییه وه.

من هه ر ده قامکم له سه ر نیوچاوانم راکرتبوو و خو ره تاو له سه ر ده موچاوم قرچه قرچی بوو. پاشان باوه گه وره م نه راندى نه وه تان. هو

له وئین. دهستی راستی به بی هیچ داخوازییهک له خودا، هه لئینابوو چه ن
تۆپه لی رهش له ولای نینۆخی باوه گه وره مه وه له ئاسمان ده هاتنه خواری
و دهنگیان جار له گه ل جار گه وره تر ده بۆ وه و ده ته قینه وه.

یه ستره کان ئەم لاق و ئەو لاقیان هه ل دینا و دایانده نانه وه، به چاوی
داچرا وه وه هینده یان گوئی له و گرم و هۆره گرت تا کوو هه موویان
سه له مینه وه.

له بیرم نایه که سیك له سه ر یه ستره کانه وه که وته خواری یان پیشتر
هه موو دابه زیبوون.

ژنان ده ستیان کرد به قیژه قیژه. قیژه قیژه یك که له سه ما و
هه لپه رکیکه یان نه ده چوو واله ده وری ئاوری شوکرانه بژییری ده یان کرد.
له نیو ئەو قیژه و هه رایه دا بوو دهنگیکی له تله تم له ته یاره که وه هاته
گوئی. باوه گه وره م نه پراندی ژن و منداله کان به رنه پشت ئەو به ردانه.
برینداره کان... بگه نه فریای برینداره کان. که سیك هاواری کرد که س
هیچی لی نه هاتوو ه گه وره م!

باوه گه وره م گوئی: چی؟

هه میسان دهنگه کان هاتنه وه. ئەمجاره یان له نیوه راستی ئاسمانه وه.
ئەو شوینه ی که خۆر له وئ دهگا به نیوه رۆی خۆی.

سالانیک دواتر تیگه یشتم که ته نیا ده سترپژی دووری تیربار ئەو
هه موو دهنگه له تله ته ی هه یه و به و دهنگانه ی که له پرپیکا ده ته قینه وه ده لئین
بۆمباران.

- بگه رینه وه.

نازانم له کوئوه ئەو دهنگه م هاته گوئی بگه رینه وه، بگه رینه وه بۆ
دۆله که. تا کوو یه ستره کانمان کو کرده وه و خۆمان گه یانده دۆله که رۆژ
ئاوا بوو.

زهرده په پریکی سوورباو دارپزا بووه سهر زهوی... نا دارپزا بووه سهر
ئاوه که. له وی لوری و نه فهره لگر و بهر چاو نه ده هاتن و ئیمهش هیچ
جی ته گهریکمان له گوی چومه که و پال تهرمی لاهه کان نه دی.
باوه گوره م گوتی کوژراوه کان له لایه که وه کو که نه وه و گوره کان بچن
ههرچی گوشت و قره سهری نه وانه ی وانا سهرینه وه کو یان بکه نه وه و له
سهر یه که هه لیان چنن له م لایه وه، زور دوور له چومه که.

مورته زا گوتی: ده توانم جگره یه که بیچمه وه؟

گوتم: هر ناماقوولیه که ده که ی بیکه.

چوومه ده سشوری و سهرم دا بهر شیره ئاوه که، تا کوو نه و کاته ی
کاسه سهرم پر بوو له سهرمای ئاستارا. ئاوه که م نه گرتته وه و بیرم له لچ
و چه ناگهی مورته زا ده کرده وه که له سهر تیکه ل کردنی حه شیش و
تووتن له رزه له رزی بوو. پیاو ده بی میشکی کای تیدا بی که دانیشی و
گویی بو قسه ی مورته زا شل بکات. ده یگوت کابرای سوور پیست
گوتوویه:

ئیمه ده ستمان دا بن پیلی تهرمه کان و له سهر پاژنه رامانکیشان و
بردمانن بو لای یه ستره کان. تا قمیکیان زور قورس بوون. به تایبته
نه وانه ی که له گوی چومه که که وتبوون و پریشکه ی چومه که
خوسان دبوونی. به لام نه وانه ی که بوونی گوشتی برژاویان لیده هات
سوو کتر بوون.

باوه گوره م فه رمانی دا ژنان برپون بو کو کردنه وه ی پووشکه و
سووته مه نی و خوشی کوما به کوما ئیزینگه کانی ئاور تیبه ردا و
ئاموزا کانیشمی نارد مه نجه لی گوره بینن و پریان بکه ن له ئاو و له سهر
ئاوره که ی دانین. ئیستا شه و به سهر دا هاتبوو. شه ویکی هینده رهش بوو
که نه ده هیشت ئیمه رهنگی پیستی خومان وه بیر بیته وه.

ته نيا ئه وانهي له قه راغ ئاوره كه بوون چاويان سووري ده كرده وه و له سهر باسك و سنگي روتيان سووريكي تاريك داگه راوي بليسه و دووكه ل، خوينيكي وه بير دينينه وه كه ئه و روزه له لاي به رده ورد و درشته كاني چومي ديتبوومان و له ژير قرچه ي خوره تاو دا بوگهن ببون. ئه و شه وه ژنان له سهر رمله كه دانيشتبوون و شان و سهريان هه لده سووراند. له گه ل ده سكي دارينه ي دستاره كان (ههر له وه دستاره به ردينانه ي خومان هه مانه) گه لاي وشك و دانه ويلاه ي گيا و گزيان لي ده كرد كه ئيستا ناوه كه يانم له بير نه ماوه. ئارد له ليواري دستاره كه وه ده رژا سهر ئه و جاوه سپييه ي كه راخرا بوو. كوره كاني ماميشم به لويچ ده يانكرده نيو مه نجه له كانه وه. تاكوو به سالا چوه كان منداليان خه واند و ئيمه ش پانچاكانمان به ريز له پال تهرمه كان دانا، بوني ئه و مه نجه لانه كه به دلره قيبه كي بي به زيببانه وه تال بوو، دوله كه ي داگرت. (پانچا جوريك ده فري شووشه يه له ليوان گه وره تره و سه ركه ي ته نه كه يه.) باوه گه وره م گوتي: ژنان برؤنه نيو كه پرو كه ويلاه كان و من و ناموزاكانم بچين مردووكان روت كه ينه وه. كراسي تاقيميكيان له گه ل خويني وشكه لاتوو نووسابوو به پيستي له شيانه وه...

ئيستا پيست بوو له به رمان داده مالين يان كراس به جواني له بيرم نيه. پاشان باوه گه وره م هات و له گه ل ئه و دوعايانه ي كه له پشت رقيكي گرياناوييه وه ده هاته گوي، تهرمه روته كاني يه كه يه كه له باوه ش كرد و به پاقربييه كي خه مباره وه ده يخستنه نيو مه نجه له كانه وه. ههر دووان و سياني ده خستنه مه نجه ليكه وه. هه وا كه ررون بووه و به ياني سه رمای لووسي خوي له جه سته مان هه لده ساوي بليسه كانيش به خوله مييشي ئاوره كه دا رؤ ده چوون. سپيده ي دابوو نه دابوو مه نجه له كانمان داگرت و له سهر لمه كه ي قه راغ چوم ريزمان كردن كه ئيستا سارد ببوونه وه.

پاشان دانیشترین و چاومان له باوهگه ورهه م بری. که ههردوو دهستی تا هه نیشکی ده کرد به نیو مه نجه له کاندای و مردوو هکانی یه که یه که... هیندی جاریش دوان دوان... به له پی دهستی ده رده هیناو ده یخستنه نیو پانچاکانه وه. مردوو گه لیک که سه ریان به قهه ده نکه گویزیکی لی هاتبوو دهست و لاقیشیان به قهه بزماریکی شه مچه یی.

سپینه و ره شینه ی چاویان تاوا بووه و پیستی له شیان پیره لۆک ببوو (وهک ئه و کاته ی که ئیمه له حه مام دیننه ده ری). ئیمه تا نیوه رۆ پانچاکانمان له بهر خوره تاو دانا و پاشان سی رۆژی ره به ق به ده وریدا گه راین و دانیشترین. هیندی جار چهن سه عات له سه ریه ک چه مه رچۆ پیمان گپرا. جوړیک سه مای خه مای که وتوو یژی یه ک لایه نه ی دهست و لاق و جهسته مان بوو له گه ل خودا.

ژنان دهستیان ده گه یانده قولاپه ی لاقیان و پاشان ئه و دهستانه یان به ره و ئاسمان هه لده بری و ده کور و وزانه وه.

- ئیلوو... ئیلوو... ئینیتانیا موونارا.

نون ئینیتانیا ئوونارا.

مورته زا ده یگوت که له سوورپیسته که ی پرسیه یانی چی؟

سوورپیسته که گوتوو یه تی یانی خودایه خودایه منداله کانی خو مان له تو دهوی «مندالی دیکه نا» هه رئه م مندالانه.

- ئینیتانیا موونارا.

نون ئینیتانیا ئوونارا...

رۆژی سیهه م ژنان خو یان کرد به که ویله که ی باوه گه ورمدا و به شه رمه زارییه وه داوایان لیکرد ودمیان بدا هه موو دایکان سه ریان بتاشن ئه وان ئاوا له ژن بوونی خو یان داده بران و به و سه ره تاشراوه وه رهنگه تازییه بارییه که یان برژیته سه رزه وی. رهنگه برژیته سه رزه وی، رهنگه

تازييه، رهنگه زهوى. ههركه ژنان به سهري سپى و دهموچاوى
شله ژاوه وه له نيوان ژن بوون و نه زوكيدا له كه وي له كهى باوه گه وره م
هاتنه دهري، پياوه كان پرووى خويان وهرگيپرا. ئەوان ده بوو سالانيكى
زور له چاوه پروانى سه رجى كردن له گه ل هاوسه ره كانياندا له ده ره وهى
كه پره كان پياسه بكن تاكوو قژى ژنه كانيان هه ميسان له سه ر شان و
مه مكيان په خش و په ريشان بيته وه. ئەوه بوو كه ههركام له پياوه كان
پانچايه كيان هه لگرت و به ره و خور گرتيان و چاويان له مردوووه كان برى
كه ئيستا له نيو شووشه دا وشك و سووك و چكوله ببوونه وه. سبه ينيى
ئو روزه شووشه كانمان خسته تيرى يه ستره كانه وه و ئەو ده ر و
دوله مان به جيھيشت. هينده رويشتين كه هيچكام گويمان له خورهى
چومه كه نه ده بوو.

من له سوور پيسته كه م پرسى ...

گوتم: دهمت ليك بنى مورته زا... من بو ده بي گوى له و قورپي اتهى تو
بگرم.

مورته زا گوتى: قورپي اتهى؟ قورپي اتهى چى؟ تو بو حالى نابى. يازده سال
دواتر ماراجينمايان قولبه ست كرد. ده زانى بو گرتيان؟ چونكه پوليس له
نيو جانتا كهى ماراجينما دا له به يني كتيبه كانى لينين دا پانچايه كيان
دوزيبو وه.

گوتم: تو شيت بووى شيت.

مورته زا گوتى: چهن سال له مه و بهر كه ماراجينما له كونه ره ش
رزگارى بوو كتيبه كانيان پيدا وه، به لام پانچا كه يان ...

گوتم: ده زانم پانچا كه يان پينه دا وه چونكه تو به جارى له ونت
لى گورا وه.

مورتهزا گوتی: ماراجینما لئی پرسیم تو دهزانی مارکسیسم چ
به لایه کی به سهر هات؟
گوتم: نا، من چووزانم.
گوتم: ئه ری... تو چووزانی... چونکه ئیمه هه موو شیت بووین شیت.
مورتهزا گوتی: ئاخر بو؟
گوتم: چونکه هیچ سوورپیستیک ناتوانی به کوردی قسه بکا.
مورتهزا گوتی: ناتوانی؟ ناتوانی؟ توش زور سهیری... ئه و سالانیکی
زوره له م ولاته دهژی و له سالانی بگره و به رده که دا چوو بو کوردستان.
گوتم: له وی چبکا... چوو بو کوردستان چبکا؟
مورتهزا گوتی (ئیستا مورتهزا ههستا بوو له پال کووره که وه چوو
بووه بهر پهنجیره کهه.
به فر سهرماکه ی به سهر ماله کانی ئه و دیوی پهنجیره که دا بلاو
کردبووه.
جگه ره که ی مورتهزا له نیو ته پله که که دا چهن شهقاو دوورتر له کوخه
کوخی مورتهزا دوو که لی ده کرد. گوتی: چوو بوو بو کوردستان هیدی...
تو که ریته تیت وا گولی کردوو هه ر تیناگهی من ده لیم چی... چوو بوو
کورد هکان فیڕ بکا که چی و چی تیکه ل بکه ن و به ده ستار لئی که ن.
چه نده شی بکه نه نیو مه نجه له وه تا کوو کاسه سه ری مردوو هکانیان به قه د
گوژیکی لی بی، پیستی کورده کان چرچ و لوچ بی و هه ر که سه ی بتوانی
ته رمیک بخاته نیو پانچاوه و پانچاکه ش بنیته گیرفانی په سته که که یه وه و
به ئه وان بلی که چون پیاو ده توانی به سه ر قو لی کوته که ی فرمیسه که کانی
بسری. ده زانی. ئیستا ده زانی ده لیم چی که ره !!

نو سال دوايي رُوژيک که هه واليان هينا مورته زايان له سهر سنوور به بي کيل ناشتووه، چووم له سهر تاقه ي وه تاغه کهم ده فري ماجوومه کهم هه لگرت.

گوتبووم خو... به قه د ئه و شووشانه ي شه ربه تي ئه کسيکتورانته ده بوو. سهره که يم کرده وه، بوئم پيوه کرد. پاشان کردمه نيو ته شتيکه وه و ئاوم به سهر دا کرد. که ده ستم کرد به نيو ئاوه که دا. سهرمام بوو، نهک سهرماي ئاستارا و کولانه کاني. سهرمايه ک که له ته پلي سهر ي پياو وه وه دست پيده کا و به يه سقاني له شيدا ده رواته خواري و له گه ل خويدا هه رچي که پياو خوشي ده وي و باوه ري پي بووه ده يشواته وه و ده يباته خواري.

هه ر که ده ستم له ته شته ئاوه که ده رکيشا ديم به ري ده ستم، «قامکه کانم» خودايه جا ئه وه چبکه م... قامکم هينده چکوله ببوونه وه که ده بوو بيانبه مه بهر چاوم تاکوو بتوانم بيانينم... ئه وه يه که من قامکم هه ر هه يه...

ياني هه مه... به لام هه ر کاميان به قه د ده رزيله يه کي سهر خريان ليها تووه... ئه وه يه که هه ر چيبه ک له مورته زا... کابراي سوور پيست و... له کورده کان له بيرم ماوه بو ت ده گيرمه وه. «بينووسه په روانه¹ تو خودا» خو ديتووته من ده ستم ئاواي ليها تووه، په روانه توخوا بينووسه.

---

¹ - په روانه: هاوسه ري بيژهن نه جدي که هاورپي و يارمه تيد هري بووه له هه موو کاره ئه ده بي و هونه رييه کاندا. ئه م کتبيبه ش پاش مه رگي نووسه ر به هه ول و تيکووشاني ئه و خاتوونه به رپزه چاپ بووه.

ئارنايرمان و خە نجه ر و وشه كان له باسكى مندا

ھەر چۆنى بوو تاهيرم له مالى پر له دوو كهلى عاليه چنارى ديه وه.
 گوتى: «نا، تازە ئەو كارە لە دەس من نايە.»
 كراسە گيلاسسيه كهى به مه وداى دوو قوچە لە سەر «به يانى دا
 سپيدهى باخى سيوان» ئاواله بوو. گهرمايه كى رووناك هو ده كهى پر
 كردبوو، په نكه كه بۆنى عاليه به م لاو ئە ولادا بلاو ده كرده وه. گوتم:
 - عاليه خاتوون تو خودا تو شتيك بلى.
 ترپه ي ههنگاوى تور كه مه نى له باسكه وه ده هاته گوى و روخسارى
 عاليه له چاوى پيرتر ده هاته بهر چاو. گوتى:
 - «تو كه به ده ستى خو ته، چه وليكى بو بده.» هيشتا له چاويدا به قه د
 بنه په رداخيك ئارهق، جوانى مابوو كه تاهير مه ست بكا. منيش تا
 راده يه ك.
 تاهير له پشت كوڤه كوڤه كه يه وه جگهره ي ده كيشا. «قوالت هه لكه
 بزاتم.»
 قولى راسته م هه لمالى و له بهر ده موچاويدا رامگرت. نووكى قامكى به
 ده ورا نده ورى خاله كه دا گيرا. به سهر ئەم په نجيره شينه دا كه تايه كى

كراوه ته وه و تايه كي ٲيوه دراوه. ٲه ونجيره ي كه له سه ر باسكي من
چرچ و لوچي تيكه وتوه و ٲير بووه.

گوتى: «كى بوى كوتاوى؟» چاويكم ليكرد. سالانى به نديخانه به سه ر
روخساريدا ٲژابوو.

گوتى: كاري كوره كاني (قه سر) ه، ٲه و شتانه له (ٲيوين) ¹ نه بوو.
ديسان چاوم ليكرده وه.

گوتى: ٲيستا بو ده ته ه وي ٲاكي بكه يته وه؟

گوتم: ٲيري كه سيك ٲه و تايه ي... چون بليم؟ كردييه وه و خو ي ٲيدا
كرد.

عاليه لقه شه مچه يه كي هه لكر اوى تالاي جگه ره كه ي ليوى برد و
گيرايه وه و به و جگه ره دانه گيرساو هيه وه كه له نيوان ليوه بي ماتيكه كه يدا
بوو، گوتى: خو ي ٲيدا كرد؟ خو ي به چيدا كرد؟

گوتم: خو ي به نيو باسكدا كرد، ٲائيره م، ٲيتخوشه بيبينى؟

له دوايين روژاني ناز و نووزي عاليه وه تاكوو ٲه م ليوانه ي به
جگه ره وه نووساو.

گوتى: دابينه بزائم.

دهستي گرتم. به جوړيك كه ده تگوت باسكي راسته مي له باوه ش
كردوه، چاوى له خاله كه برى.

گوتم: ديتت؟

گوتى: نا.

گوتم: به هر دوو ده ستت چاوت بگره، وا كه له ٲي ده ستت تاريك
داگه ري. به مجوره ٲيستا چاوت به ٲه نجيره كه وه بنووسينه... ديتت؟

¹ - قه سر و ٲيوين: دوو به نديخانه ي گوره ي تارانن.

هه ناسه ی عالیه له سهر پیستی باسکم بوو و خوښی دارستانیک له ناوه که ی دوورتر...

چهن سال له مه و بهر له تاهیرم پرسیبوو.

- بو پیی ده لاین عالیه چناری؟

تاهیر گوتبوی «له خو ی پرسه.»

شه ویک له مه ودای دوو جگهره کیشاندا، عالیه گوتی له م گهره که ی ئیمه شارهداری چهن خه لفه چناری چه قاندبوو، ئانه وه نده، باریک و بسته بالا.

عالیه و مورته زا ئه وییان کردبوو ه ژوانگه، چه وتوویه ک دوا ی ناردنی بو خاش (مه بهستی مورته زا بوو) یه کی له و چنارانه م به ریشه وه هه لکیشا، که هه لمکیشا هه روا به دوا ی خو مدا رامکیشا تا کوو پو ستخانه.

گوتبوی ئه و چناره م بو پو ست بکه ن بو شاره وانی خاش، بهندی

سی.

پو ستخانه که شله ژابوو و پیشخزمه تی پو ستخانه، عالیه ی بردبوو ه چایخانه ی دایه ره که.

(له بیرم نییه له پیشدا نالبه کییه ک چاییم خوارده وه و پاشان دهستم

کرد به گریان، یان هه وه ل گریام و پاشان نالبه کی... له بیرم نه ما وه.)

ههرکه ده موچاوی له سهر خاله که هه لگرت، دیتم په رداخه کان به حال و

دووبه لا درزیان دا وه... (هیچ کهس ته نانه ت عالیه ش بو هیئانه وه ی تهرمی

مورته زا نه چوو بو خاش. ئه و ریگا دوور و دریژه... هه وا زور گهرم بوو.

گوتیان چه تمه نه تهرمه که ی بو گهن ده بی.) عالیه باسکمی دایه دهست

تاهیر تا کوو ئه ویش چاو له نیو په نجیره که بکا و لقه شه مچه که ی دیسان

لیدایه وه.

تاهیر گوتی:

- ئىستا ھەر بە راستى دەتھەوى پاكى بکەيەو؟ ژانى زۆرە ھا!
عاليه لەو بەرى ھۆدەكە خۆى وەك مەلافە لە سەر دۆشەكەكە پان
کردبۆو، تاهيريش كۆخەكۆخەكەى ھەلگرتبوو و دەيوست لە ھۆدەكە
برواتە دەرى.

گوتم: تاهير بۆ كۆى دەچى؟

عاليه گوتى: دەچى تيزاب و كەل و پەلەكان بيئى.

گوتم: تيزاب؟

گوتى: مەگين ناتھەوى بيسووتىنى؟

تاهير گوتى: مۆدنهو تلياك و شتەكان لە پشت ئەو ئاوينەيە، خۆت
ساز و تەيار كە ھەتا ديمەو... دەنا لە ژير ئەو تيزابە دوابراو ھەدا سەگت
لە پاشەو ناژى، ھالى بووى؟ رۆيشت.

گوتم: من لە گەل ئەو تيدا نيم عاليه خاتوون.

گوتى: پيت خۆشە تيدا بە، پيت خۆش نيە مەبە. ئەو رۆژانەى كە
مورتەزايان دەبردە سەر «ھەشت» مەبەستم خاشە، شەوى بەلووچەكان
و ھەكەيفيان دينا.

لەپى دەستى چەپەم نايە سەر پەنجيرەكە و بەرەو ئاوينەكە مەلم پيوە
نا.

عاليه لەتە گاردۆنىكى بۆ لەتوكوت كردم. سەرەتا دلم تيكەل ھات. نەك
ئەو ھى برشيمەو. تەنيا ھيلنجم دا. (ئىستا دووكەل لە نيو ھۆدەكەدا
چين چين راو ھستاو و بۆتە پلينكان ھەتا بن ميچەكە. پالم بە پشتيەكەو
داو ھو لە سەر پلينكانەكانەو ھەكەوم بە سەر جگەرەكەدا. لە
جگەرەكەشەو ھەكەومە نيو دالانەكەى بەنديخانەى قەسر و سەتلى
گولدارى زوبالە دەبەم بيريزم. (ئەو لاوانەى كە سياسى نين سەتلەكەم لە
دەست وەر دەگرن.) دەنگى «بەنان» دەربيجەى پەنجيرەيەك دەكاتەو

و پيوه دیده داته وه. تورکه مه نی قرموقالی وه ریخستوه، هه رجاریک که پهرده که لاده دری هه تاو به قهد له شی عالیه له سه ر فه ر شه که خوئی راده کیشی.

دهورییه کی پر له وشه له سه ر پلینکانیک دانراوه. وشه خووساوه کان له سه ر دهورییه که وه بهر دبنه وه به سه ر چه قویه کدا. (ئهری تاهیر چیی لیئات؟) چهن کاسه سه ری له توکو تی تورکه مه نی له سه ر فرمیسه که کانی چاویلکه ی ره شیان له چاو کردوه.

هه نیشکی له سه ر لیواری په نجیره که داناوه و دیسانیش خه ریکه ده گورینی. «ئارنایرمان» تووکه سه ری رژابووه سه ر عه رزه که. چاوانی له پال که وش و لاقی خه لکداته ماشای هیچی نه ده کرد. ده می کرابووه. لیوی به قیله تاوی شوسته که وه نووسابوو. چهن کتیب له ده وروبهری پرژوبلاو ببوونه وه.

ئهو خوینه ی که له بن باخه لییه وه شو لاوگه ی به ستبوو خه ریک بوو راده وه ستا. پولیسه کان خه لکیان ده کشانده دواوه.

- برؤنه دواوه. دلیم برؤنه دواوه کاکه.

دوای ئه وه ی خه لک ده وری تورکه مه نییه که یان دا، له پشت شووشه ی پاسه که وه نه متوانی ئه و پاسه وانه ببینم که چیی به سه ره ات. لیخوری پاسه که دابه زیبوو، زیره ی ئامبولانس ده ات.

عالیه پرسیی: تو هه ر دانه به زییت؟

- نا هه مووی دووسی خوله کی نه خایاند. له و کاته ی نیوه رؤدا ویستگه ی «مونیرییه»¹ چؤل وهؤلّه. کورسیله کانی ویستگه به تال بوون.

هه تاو هینده هاتبووه خواری که شووشه ی پاسه که م لادابوو و خوم هه تا شان و پیلیم بردبووه ده ری. له سه ر شوسته که لاویک که چاوی

¹ - ناوی گوره پانیکی تارانه.

توركەمەنى بوو لە ژىر بانجىلەيە كدا لەسەر كورسىلەيەكى بچووك دانىشتبوو. لەبەر پىي و ئەم لا و ئەولاي رۆژنامە راخرا بوو. چەن دانە. نازانم... دەدواز دەكتىبىشى لى بوو. لە ژوور سەرييەو كىژۆلەيەكى وردىلانە بە سەر لىواری بانجىلەكەدا، خۆى شۆر كرىبوو و تەماشای شەقامەكەى دەکرد. هیندەى سەرى شۆر كرىبوو دەتگوت شۆستەكە قژی گرتوو و دەكىشى. دەمويست لە پاسەكە دابەزم يان هەر لەويو هوار بكەم «هۆى چكول گيان برۆ دواو، لەگەل تۆمە دەكەوى ها» كە گويم لەو دەنگە دەنگە بوو، دەنگىك كە شۆستەكە و نوپى نيوەرۆى پىكەو دەدەقلىشاندا. تاكوو شوينى دەنگەكەم دۆزىيەو، ژنىك بە مەلۆتكەكەيەو سوار بوو، تۆزە شەنەيەكى فىنك بەقەد جوولانەو هى چارشىوئىكى چىت لە سەروچاوم هالا. ئىستا دەنگەكەم دۆزىيۆو. دووكەس پىكەو دەيانگوراند. هىشتا توركەمەنى لەسەر كورسىلەكەى دانىشتبوو. پەنجەكانى لە ئەژنۆى هەلدەپىكا و دەيكردەو.

ديسان هەلیدە پىكايەو و بەو دەمارە هەستاوانەى مى لە پەستا دەيگوت:

- كتیبى ئارنايرمان.

پاسەوانەكە بە نووكى كەوشەكەى لە كتیبەكانى هەلدا و شتىكى گوت كەمن لەبەر پشت پشتى ژنەى مەلۆتكە گويم لىنەبوو.

ئەوجۆرەى كە ئەو پاسەوانە دەينەراند ديار بوو دەمى بۆنى كلىشەى لاقى لیدەهات. يان بۆنى نيوگەل... يان جىگەيەكى... ئەوانەى بە شۆستەكەدا دەرويشتن، هەنگاوەكانيان شل كردهو. ژنىكىش لە شۆستەكە پەرييەو. توركەمەنى هەستا سەرى. ديسان دەيگوت «كتیبى ئارنا...» كە پاسەوان بە پشتى دەستى كيشای بە دەم و لووتى توركەمەنىدا. ئىستا ئەو بەراستى توركەمەنى بوو يان نا، نازانم.

«هه رنه وه» گوتم كه چاوى جوړيك بوون. سهري بولاي ديواره كه سووراند، له سهر لايكي سوورا و نه وكچه ي كه قڙى له بانجيله كه وه دارژابوو دهستى له سهر دهى خوى دانا و توركه مه نى كهوت به عه رزدا و سنگ و هه نيشكى دران به قيله تا وه كه دا.

«نرخى نهوت گه يشته بوشكه ي نو دولار...»

به عاليه م گوت: نه و راديو يه بكووژينه وه.

توركه مه نى سنگ و په راسوى به قيله تا وه كه دا درا و پاشان ته واوى قورساى خوى خسته سهر له پى دهستى كه به عه رزه كه وه نووسابوو. هيشتا به ته واوى هه لنه ستابوو ه كورسيه كه ي گرت و هاويشتى. پاسه وان خيرا سهري دزييه وه كورسيه كه درا به جامخانه ي دووكانيكى زه مبه ر فروشيدا. كوته لايكى باخه يى كه له نيو له چكه كه يدا پيد ه كه نى، هه ر به وپيكه نينه وه كهوت به سهر شووشه ي عه تر و ئودكولونه كاندا. له م لاي منه وه دهنگى تورمىزى ماشينه كان دههات و دووكانى عه تر و زه مبه ر بوونى ژنانى ئارايشت كراوى له شه قامه كه ئاژين كردبوو. جامخانه كه ورده شووشه كانى خوى به سهر به له كيكي باخه يى بي نه ژنودا رشتبوو. كه باخه كه له و گوره وييه نايلونيانه ي له پى كردبوو. ژنيك خوى به چارشيوه چيته كه يه وه راده ژاند و له گه ل پشت پشتدا ده يگوت: «يا هه زره تى غه وس» چارشيوه چيته كه پر له پرته و بوله يه ك بوو كه من ده موچاويم نه ده دى. به لام شوسته كه هيشتا قڙى نه و كچوله ي بو لاي خوى ده كيشا. عاليه چايى بو هينام، مؤدنه كه م بوونى سووتانى فلتيرى ليوه دههات. پاشان چوو په رده كه ي به ته واوى لادا. گه رمای نيوهرؤ بوونى چه ورى شه قامه كه ي به نيو هو ده كه دا كرد.

پاسه وانى زلحورت به پشتدا كهوت. لاچاويكى هه لمه سابوو، ده م و لووتى پر ببوو له خوین. جا خوین و خوره كه ي قووت ده دا يان نا، نازانم.

توركه‌مه‌نى دانه‌ويبووه و كتیبه‌كانى كوڊه‌كرده‌وه. دوو كه‌س ده‌ستيان دا بن پيلى پاسه‌وانه‌كه كه هه‌لبستيننه‌وه. هه‌ركه توانيى به پيوه ر‌او‌ه‌ستى شه‌قيكى هه‌لبينايه‌وه و ته‌واوى كتیبه‌كان به‌ربوونه‌وه. دوو كه‌سه‌كه كاىبراي پاسه‌وانيان به‌ردا. كتیبيك فریڊرا به‌ر سييه‌رى پاسه‌كه. چه‌ن كه‌س به‌ سه‌ر به‌رگى كتیبه‌كه‌دا خويان كوور كرڊبووه كه ده‌ستيان له پشته‌وه شه‌ته‌ك درابوو. ئەوان له‌نيو دارستانى‌كدا بوون كه خه‌نجير به‌ لقه‌كانيدا هه‌لواسرا بوون.

توركه‌مه‌نى ده‌ورىكى به‌ ده‌ورى كتیبه‌كاندا ليدا و هه‌لات بو‌لاى دوو‌كانه‌كه و له‌تى شووشه‌ى هه‌لگرت. ديسان ده‌يگوت «ٲارنايرمان» يانى چى؟ ئەوه يانى چى؟ عاليه خاتوون تو ده‌زانى؟

عاليه گوتى: نا. ده‌ى ئاخري بوو به‌چى؟

من ئيتر ئەو بانجيله‌م نه‌ده‌دى. ده‌ووروبه‌رى منيرييه ر‌يگاو‌بان گيرا بوو. له سه‌رچوار ر‌يپانه‌كه چرايه‌كى سه‌وز ده‌كووژايه‌وه. پاشان به‌قه‌د برينيك و توپه‌لى لو‌كه سوور ده‌بوو. ئيستا هه‌ر ئەو كتیبه‌م ده‌دى كه كه‌وتبووه ئەم لاي جنيوى زلحورته‌كه‌وه. ده‌ووروبه‌ر هه‌تا لاي بو‌تكه‌ى بيتاقه فرؤشى پاوان كرا بوو.

توركه‌مه‌نى ده‌ستى كرد به‌نيو ورده شووشه‌كاندا و به‌له‌كى باخه‌ى (گوتم كه گوره‌ويى نايلوني له‌پيدا بوو) هه‌لگرت و كي‌شاي به‌ سه‌رو سه‌كوتى زلحورته‌كه‌دا. چه‌يته پاشه‌وپاش كشايه‌وه. عاليه به‌ لو‌يه‌كى مه‌لافه‌كه ئاره‌قه‌ى به‌رمى س‌رى. له‌سه‌ر پرڊى نيوه‌راستى شه‌قامه‌كه ر‌وو‌پوشى ژنيك ده‌شه‌كايه‌وه. هه‌تا و هي‌نده زه‌رد هه‌لگه‌رابوو كه پيم وابوو ئەوژنه‌ى سه‌ر پرڊه‌كه ر‌او‌ه‌ستاوه و نزيكيش ده‌بيته‌وه و خه‌ريكه ده‌شروا. يان ر‌ه‌نگه كه‌س له‌سه‌ر پرڊه‌كه نه‌بووبى. منيش دواى ديتنى چه‌قو‌كه پيمخوش بوو ر‌ه‌نگيكي شين له‌سه‌ر پرڊه‌كه ببينم. پاسه‌وان خو‌ى

کيشا دواوه. دهستی کرد به گیرفانی دواوهی شالواره که یدا پاشان وهک
ئوهی بیههوی که سیک له باوهش بگری، ئامیزی ئاوه لا کرد و به
چه قویه کی هه لگیراوه وه له تورکه مه نی نزیک بووه. چه قوکه هه وای
شوسته که ی قاش کرد. به له کی باخه به گوره ویی داقلیشاوه وه که وته
عه رزی. هه ر پینج نینوخه که ی لاکی لیدرابوو.

له سه ر پاژنه ی دووسی جار جوولا و پاشان هیچ. ده تگوت ژنیک به
ئاسمانی تارانوه وه ئه نجن کراوه و با لاقیکی له گه ل خوی هیئاوه بو سه ر
شوسته ی پال پاسه که. که چاوم له سه ر به له کی لاقه که هه لگرت چه قوکه م
دی له نیوان په راسوو یان بن باخه لی تورکه مه نییه که وه هاته ده ری. ئه و
رژه هه ینی بوو. هه ینی هه ر ئه و خوینه بوو که له جه سته ی هاوینه وه
چورابوو ه سه ر قیله تاوه که و هه تاو وه کوو باران ده باری.

نیوه رو بو بووه مستیکی قووچاوو له گه رووم گیرا بوو. ئه خت و چارم
ده کرد نه مده توانی قووتی بدهم. وهک بوغزی گریان، تو تا ئیستا وات
لیهاتوو ه عالیه خاتوون؟

تورکه مه نی خوی گه یانده ئه و داره ی قه راغ جوگه که وا کتیبه که ی
له بهر پیدا که وتبوو. پیموا ساتیک داره که ی له ئامیز گرت. جوریک... وهک
ئوهی تورکه مه نی و داره که له پر بوو بیتنه ئاموزای یه کتر. مسافیره کان
به شانی یه کدا هه لده رووچکان. که ته ماشای ده ری بکه ن. تورکه مه نی
که وتبوو و نینوخی له قیله تاوه که ده گیراند.

سه ری که وتبووه سه ر رژه نامه که. «نرخی نهوت بوته بوشکه ی نو
دولار» ئیتر بونی ئودکولون له دووکانه شووشه شکاوه که وه نه ده هات.
تورکه مه نی ده مه وروو که وتبوو، لایه کی روومه تی به قیله تاوه که وه
نووسابوو. چاوی خه ریک بوو له دار و پاس و لاق و قولی خه لکی به تال
ده بوو.

هيشتا بهرى دهستى به عهزه كه دا دينا. هر ئه و دهستى بو كتيبيك
دريژ كرد كه له نيوان خوين و پهنجيره كهى سهر باسكى مندا كه وتبووه
سهر عهزى، سهر عهزى، سهر عهزى. كتيبه كهى بولاي خوى دهكيشا.
سهر بهرگى كتيبه كه خهنجيريكى ده مخواري پيوه بوو. له سهر
دهوريه كى گوره داندرا بوو. بالنده يه ك به سهر دهوريه كه دا به نيو
دارستانى كى پر له خهنجيردا هه لده فرى. تور كه مه نى خهنجيره كهى له سهر
دهوريه كه هه لگرت. له سهر دهوريه كه خهنجيره كهى هه لگرت. هه لگرت
ئه و خهنجيره له سهر دهوريه كه به لام نه ك بو ئه وهى له ته نانيك په نچك
په نچك بكا. من هر ئه وه ندهم گوت:

- وامه كه. تو خودا وامه كه. نه ك ئه وهى هاوارم كردبى. من ته نات
نه مده توانى خه نجه رهم له نيو گه روى خودا بدوزمه وه.
كه سيك. چنگيك قزى دارژاو له بالگونه وه. كه سيك له پشت ئه م خالهى
پهنجيره كهى سهر باسكم هاواري كردبوو «تو خودا بينيوه سهر جيگاي
خوى». سهرم له پاسه كه وه برده دهري. شوسته كه له نيو دول و
دهر هيه كدا بوو. منيرييه و دوو كه ل پي كه وه دوور ده كه وتنه وه.
تور كه مه نى چاوى تيبري بووم. زور شه كه ت ديار بوو.
چاوى پر له وشه بو بوو. خه لك خهريك بوون تهرمى بانجيله يه كيان
ده برد. منداليك خهريك بوو له نيو چارشيوى چيتدا ده خنكا.
دهنگى من به پيستي له شى تور كه مه نييه كه وه نووسا بوو.

گوتى «ئارنايرمان» پاشان خهنجيره كهى له سهر دهوريه كه دانا و
له گه ل كتيبه كه به زگه خشكى هات بولاي پاسه كه. خوى به ليواري
پهنجيره كه دا هه لواسى. خوى كيشا سهرى. كتيبه كه له خوينا خووسا بوو.
يارمه تيمدا بيته سهرى. پوليس خه لكى له سهر شه قام و شوسته كه

نه هيشتوو. پاسه كەش وه ريكهت. پاشانيش... دهى باشه... ئهى ئه وه تاهير
چيى ليهاه عاليه خانم؟
عاليه گوته تاهير؟ كامه تاهير؟

بیتاوانه کان

ئەو دەوھەمىن شەو بوو كە سەعات نو و حەوت دەقىقە دەستىك پەنجەرەى وەتاغەكەى دەكر دەو و بەو دەستكيشە رەش و تارىكەو و كە قامكەكانى بە نيويدا رۆچوو بوو، قژ و مەچەكى پىر لە بازنى ژنىكى دەگرت. بە سەر فەرشەكەدا راپدەكيشا و لەگەل قىژە و زىرەيەك كە ھەواى وەتاغەكەى دادەقلىشاندا لە پەنجىرەكەو فرى دەدا شەقامەكە و دەيدا بە سەر بارانى نيوەشەودا.

ننىوخى ژنەكە لە تارىكايى ھەلدەچەقى و لاقى نەيدەتوانى پلىكانىك لە سەر باران و ئاوەكە وەدۆزى. لەشى نيوە روت و پىر لە ترس و خوڤى لە قوولكەى رەشى نيوان پەنجىرە و قىلەتاوى شەقامەكەدا بەرەو بكيشى مەرگاوى زەوى دەچوو.

بۆ ساتىك لەپى دەستى پىر دەبوو لە وشە. دارەكانى ئەمبەر و ئەوبەرى شەقامەكە لە سەر ريشەكەيان دەسووران و لقوپۆپەكانيان لەگەل شىرپەنجە بەرەو دەست و لاقى لىك بلاوبووى ژنەكە دەنارد و ھەوا خوڤى لادەدا. ژنە چنگى لە بارانى دەورووبەرى خوڤى گىر دەكرد. ددانىشى قەپى دەكرد بە چەند ناوى نائاشنادا. بانجىلە و پەنجەرە رپووناكەكان ھەلدەخولان و مالا سەرەونخوونەكان ھەلواسرابوون. ژنە

دهنگی هاواری خوئی لهو سهری شهقامه که وه ده بیست. له گهل ئه وهی به سه ر قیله تاوی شهقامه که دا ده که وت، دلی له گهل دلۆپه ی خوین ده تۆقی. نیوچاوانی له گهل کاشییه کان له ت وکوت ده بوو، گلینه شی له گهل ئاوینه که ده چرژا. بسکی به خویناو و میشکی لینجییه وه ده نووسا و مورته زا شان و ملی داده ته پاند و هر دوولاقی پیکه وه ده گوشی و خوئی له نیو مه خمه ری کورسیله ی سینه ماکه دا کوشمه له ده کرد. له نیو ئه و موسیقا دلّه ژینه ی که له پشت ئاژی ری ماشینی پۆلیسه وه ده هاته گوئی، له گهل دیتنی ناوی فیلمساز له سه ر په رده ی سینه ماکه له به ر خویه وه ده یگوت: ده ک به له عنه ت بی.

شهوی دووهه م، مورته زا که چاوی له فیلمه که ده کرد به تامه زرۆبییه کی زۆره وه له زهینی خویدا، که ئیتر له هیچ ناترسی، چاوی بریبوو هه موو به شه رپووناک و پان و پۆره که ی هه مبه ری خوئی. ئیستا ئه و ئاگای له چاره نووسی هه موو که سه کان بوو تا کوو دوایین کاتی ژیانیان، هه روه ها هه موو ئه و کاره سات و رپووداوانه ی که هیشتا نه قه و ماون. ئه گه رچی شهوی پیشوو خه ونیکی پر له هاشه وپاشه ی له گهل خویدا برده بوو ه بو مالی و چه ندین سه عات له خه ونیکدا که ئه وی له گهل ره گ و ریشه ی گیاوگژ و کاژه لاکي ده م به پیکه نین به که نده لانیکی قوولدا برده بوو ه خواری (نه له تیک ئاسمان، نه ناوی که سیک، نه په نجیره یه ک، نه قیله تاویک که فریدریته سه ری) له دلی خویدا گوتبووی:

- هه موویان بیتاوان بوون، هه موویان... سه ره تا پیمو ابوو قاتل ئه و پیاوه یه که لایه کی ده موچاوی سووتاوه و ولامی پرسیاره کانی پۆلیس ناداته وه.

دوای لیپرسینه وه یه کی زۆر و ئه و شه قامه دوور و دریه ی به ره و به ندیخانه ده چوو. ئه و شه قامه ی بی کو تاییتر بوو له راویچکه کردنی

بازپرسه که به دهوری کورسیله کهیدا، راست لهو کاته دا که کابرای چروچاو سووتاو دهستی کرد به گریان و ته نیا لا سووتاو ه کهی فرمیسی پیدا هاته خواری، مورته زات ه و او بر وای به بی تاوان بوونی کردبوو. خوژگه دهیتوانی له تاریکایی ته مومژاویی سینه ماکه دا دهستی دریژ بکا و شانی کابرا بگری و رایته کیئی. (من باوهر ده که م. ده توانم سویندیش بخوم کاری تو نییه.) ئیستا له قهره واشه که یان که به ملی بی گهردانه و دهستی بی بازنه وه ددانی به وه دا نابوو که ه و تووی دوو جار جل و بهرگی چلکنی کوژراوه کهی شتوو و ه و تووی دوو جار له بهر ئاوینه دهستی به مل و بهر وکی رووتی خویدا هیناوه (وینهی سابوون و چلک و کف و دهستی ماسیو و قامکی جه مامبووی له ئاوینه که وه دادهرژا و گولی کاغه زدیوارییه کهی ده خووساند) و ه شک که وتبوو. هر جاری که قهره واشه که نهیده توانی و لام بداته وه، وینهیه کی زه لام و ژاناویی دهستی ده که وته سهر په رده که، که لویه کی داوینی له سهر ئه ژنوی گرموله کردبوو و ه لیده گلوفی.

- من ده بی بچه سهر پیشاو.

بازپرسه که گوتبووی: له که نگیوه کارت بو ده کرد؟

- کارم بو نه ده کرد، ته نیا جل و بهر که کانیم بو ده شور د. من ده بی

بروم...

- چه ندی پیده دای؟

- پاره که شی و هک جل و بهر که کانی گلاو بوو، من ده بی بروم کاکه،

من کاری پیشاوم هیه.

له دالانی مزاییک کراوی هوده ی بازپرس و مه باله که دا. مورته زات

مزاییکه کانی له سهر په رده ی سینه ماکه ده دی که له پاژنه ی کهوشی

ژنه وه تا درگای کراوه ی مه باله که خووسابوو، به دیتنی ئه و وینه تهر و

خه مباره ی ته ختی رپر هوه که، مورته زابوی دهر کهوت که نه و ژنه تهنانه ت ناتوانی کراسی کی چلکه سوو یان مه لافه یه کی گرمول ه کراویش له په نجیره وه فریداته سهر شه قام.

له و کاته وه هستی به وه کرد که له جیهانی کی پر له مروقی بی تاواندا ده ژی.

خه لک له پشت له شی سووتاو و که فی سابوون و روماتیسم و گریان خو یان هه شار داوه. پیاوان و ژنانی بی تاوان که جلوبه رگه کانیا ن دا که نن پیستیک له پاکی و بی تاوانی وه دهر ده که وی، که به سهر یه سقانه کانیا ن دا له به ریا ن کردو وه، تهنانه ت له کوتایی فیلمه که شدا که قاتله که هاواری ده کرد:

- من کوشتوومه، نه گهر تهرمه که ییم پییده نه وه، دیسان ده یکوژمه وه... سیبه ری داری هه وشه ی به ندیخانه که ی دی که به سهر عه رزه که دا ده چوونه پیشی تا کوو به بن لاقی کابرای به دیل گیراودا تیپه رن. فیلمه که ته واو بوو.

خه لک له دالانی ته نگی پشت هوله که وه ده چوونه دهری. هیندی جار شانیا ن له شانی مورته زاده گیرا. تهنانه ت له سهر شه قامه که ش که ههر یه که ی به لایه کدا رویشتن و چیژی بیستنی ترپه ی پیان له گهل شه قامه که رویشتن. مورته زابه بزیه کی شاراوه وه چاوی له په نجیره ی رووناکی ماله کان ده کرد. له هه موو نه و ریگایه دا که له نیوان نه و ماله که ی دا دریژ ببوو، هیچ تهرمیک له سهر شوسته که وه بهر چاونه ده کهوت.

نه و شه وه مورته زابه شهرمه زاریه کی نه وتوو ه له پیخه فه که ی خزا که ده تگوت به لیوی ره ژیه وه خه لکی ماچ کردو وه. بی نه وه ی چرا که بکووژینیته وه هینده ی روانیه که چی دیواره کانی ده وروبهری و هینده ی گوی هه لخت بو بیده نگی پر له خورپه ی وه تاغه که، که له سهر یه ک

که له که کرابوون، تا له ئاکامدا له ژیر پیلووه کانی خویدا نیژرا. خهوی لیکه وت. ئەو شه وه تا به یانی سینه ماکان تاریکاییه کیان نیشان دهدا، که په ردهی سپی و گول بووی تووژال تووژال ده کرد و رۆحی ئەو ژن و پیاوانه ی که سالانیکی زور بوو له سهر ئەو په رده سپییه مردبوون، کورسی به کورسی به نیو هۆله که دا ده گهران و هه ر کاتی که یه کیان جاریکی تر ده مرد هه موویان چه پله یان بو لیده دا.

مورتهزا رۆژی دواپی له به یانییه وه تا کوو ئیواری هه ولی دا خه ونه کانی دوی شه وی وه بیر نه یه ته وه.

خه ونی دیوو که نه واری فیلم به داریکه وه هه لواسراوه و ئەم ده یخاته ملی پیاوانیک که نیوهی سهر و چاویان سووتاوه و کورسیله ی ژیر لاقیان به له قه ده ترازینی. ئەمه بوو که شه وی دواپیش چوو بو دیتنی ئەو فیلمه. بی تاوانه کان له نیو گهر دیله ی پرژ و بلاوی تیشکیکدا وه ک تارمایی و تاپو که وتبوونه مه له و له کونی ئەو سهری هۆله که وه به ره و په رده که ده چوون و له وی فرمیسک و میزیان رانه ده وه ستا. دواپی چاو هه لینیانی قه ره واشه که له پال دیواری مه باله که دا و شه رمیکی ته ر که به گۆره وییه کانییه وه نوو سابوو، ژنیک له ریزی پشت سهری مورتهزا وه گوتی: «چه په له له قهستی خوی توو پاندوو ه.»

مورتهزا سهری وه رسوو راند و به هیواشی گوتی: «نه وه لالا وا نییه.»

پیاویک له په نا ژنه که دانیشتبوو گوتی: «چی؟»

- «ئهو که سی نه کوشتوو ه. قاتل که سیکی دیکه یه؟»

- قسه مه که کاکه!

- باشه، به لام ژنه که ت...

له سهر په رده که په رداخیک ئاویان بو قه ره واشه که هی نابوو.

- ژنه که ی من چی؟

پاریزه‌ری سینه‌ماکه چراقه‌وه‌که‌ی هه‌لکرد.
مورته‌زا گوتی: «ژنه‌که‌ت به‌هه‌له‌چوو‌ه.»
که‌سیک‌هاواری کرد: «بیکوژینه‌وه.»
کابرا گوتی: «دهمت لیک‌نی‌ناپیاو.»
مورته‌زا گوتی: «باشه‌من‌دهم‌لیک‌ده‌نیم، به‌لام‌ژنه‌که‌ت‌جنیوی‌به‌و
چاره‌ره‌شه‌دا.»

قه‌راوه‌شه‌که‌یان‌ديسان‌برده‌وه‌بو‌وه‌تاغی‌بازپرس.

- به‌تو‌چی‌جنیوی‌داوه‌یان‌نا.

ژنه‌که‌ی‌گوتی: «کام‌چاره‌ره‌ش؟»

- تو‌پیت‌گوت‌چه‌پهل‌مه‌گین‌وات‌پی‌نه‌گوت!

ئیستا‌مورته‌زا‌پشتی‌له‌په‌رده‌که‌یه‌و‌به‌پیوو‌ه‌راوه‌ستاوه‌. نووکی
قامکی‌بو‌لای‌چوار‌قامکی‌قه‌ره‌واشه‌که‌راداشتبوو‌که‌ره‌ش‌هه‌لگه‌را‌بوون
و‌ئه‌و‌قامکه‌ره‌ش‌و‌جه‌مامانه‌ی‌له‌مقه‌بای‌په‌نجه‌نیگاری‌ده‌ساوی.
پاریزه‌ره‌له‌دریژایی‌شه‌وقی‌چراقه‌وه‌که‌یدا‌مورته‌زای‌دییه‌وه‌. بازپرس
شتیکی‌گوت‌که‌له‌هه‌للا‌و‌بگری‌سینه‌ماکه‌دا‌نه‌بیسترا.

- دانیشه‌بابم... دانیشه‌ده‌ی! مورته‌زا‌دانیشه‌وه‌.

پاریزه‌ره‌گوتی: «وه‌ره‌ده‌ری.»

مورته‌زا‌گوتی: «بو‌بیمه‌ده‌ری؟»

- ده‌لیم‌وه‌ره‌ده‌ری.

مورته‌زا‌گوتی: «ئاخر‌بو‌بیمه‌ده‌ری؟ ئه‌وانه‌چه‌قه‌چه‌ق‌ده‌که‌ن‌من

بیمه‌ده‌ری؟»

پیاوه‌به‌ژنه‌که‌ی‌گوت: «وه‌للا‌هی‌ده‌لیم‌له‌ده‌می‌راکیشم.»

مورته‌زا‌سه‌ری‌وه‌رسوو‌راند.

له‌ده‌م‌راکیشی؟ له‌ده‌می‌من؟

دواى شله ژانى هه وا و زرمه ي مستيک، ده مي مورته زا پر بوو له سوپرايييه ک که له پووک و ددانييه وه ده هاته دهر. ژنيک قيژاندي. په رده ي سینه ما به ره و ديواره کان رويي. ره شايي هولکه که له بالگونه وه دارژا. مورته زاش به سه رنجيکي له بير کراوه وه کهوت به سه ر ده سکی کورسيه که يدا.

ده موچاوي که ئيستا ماسيبوو له سه ر تاريکاييه که وه هاته خواري. له ده وروبهر ييه وه دهنگي هه لاتني خه لک و پيکدادراني کورسيه کان ده بيسترا. ئه ويش بي ئه وه ي په نجيره يه ک بکريته وه، ده مه وروو درا به ته ختي عه رزي هولکه ده پيستي ده موچاوي به توپه لي تيخوله تووي ته ره وه نووسا.

پياوي ده موچاو بريندار له سه ر پليکاني دادگا راوله ستابوو چاوي له تاريکايي هولی سینه ماکه ده کرد و به هه ردوو روومه تي فرميسکی داده وهراند.

قه راوله شه که ده موچاوي به هه نيشک و مه چه که ماسيوه که ي شاردبو وه.

سه رنجي مورته زا له پال پيچکه ي کورسيه کاندا که وتبوو. چاويکي هه لنه ده هات. هه ر ئه و چاوه ي به ته ختي عه رزي چيمه نتوي هولکه وه نووسابوو و ته واوي بي تاوانه کان به سه ريده تيپه ريبوون. چراي هولکه هه لبوونه وه.

ويينه ي رهنگ په ريو ي ژنيک که کوژرابوو، له سه ر چرپاي جه سته قليشي و گه ماروي چراکاني سینه مادا رهنگ په ريو تر ده هاته بهر چاو. مورته زا له سه ر چوک و ده ستي، قه وه ي له خوي دا که هه ستيته وه، ده سکی کورسيه يه کي گرت و توانيي له نيو ئه و موسيqa دلله ژينه ي که له

بلیندگوکانه وه بلاو ده بۆ وه، ئاو و خوینی لینچقی ده می تف کاته وه و له
خۆی بیرسی: «من بۆ وام لیها تو وه؟»

تازه خه ریک بوو کزانه وهی ده موپهل و ئەو ژانه ی که چاویکی پی
قووچاندبوو ده دۆزییه وه و زمانی به زامی پووکی دا دینا، له هۆله که
بردیانه ده ری. به یانی رۆژی دواپی، خۆی دی که به چاویکی هه لماسیو و
چه سپیک که له لیوییه وه تا کوو لاجانگی چوو بوو، له ئاوینه ی وه تاغه که یدا
راوه ستاوه و پیای ده موچاو بریندار به روخساریکی بی برینه وه به مست
له شووشه ی ئاوینه که ی ده دا. مورته زا لاروومه تی به ئاوینه که وه
نووساند. ئەوان یه کتریان له باوه ش کرد و تا کوو کرانه وه ی بلیت فرۆشی
هه موو سینه ماکانی دنیا هینده یان پیکه وه قسه کرد تا له ئاکامدا مورته زا
به جهسته یه که وه که بۆنی جیوه ی ئاوینه ی لیده هات خۆی له ئاوینه که
دووور خسته وه. کراسه سپیه که ی به په له په له ی خوینه وه به لاشانی
چرپاکه یدا هه لواسرابوو. هه لیگرت و بۆنی پیوه کرد.

- خو ئەوه بۆنی خوین نییه... ئەه ی بلی چی بی؟ ته نیایی؟ به و
کراسه وه تا کوو لای ته شتوکه ی هه مام رۆیشت و به دهستی قه ره واشه که
کراسه ی شۆرد.

له ده ره وه، بارانیکی خه ماوی ده باری. مورته زا هه رچی ده ی شۆرد و
هه لیده گلۆفی سپیایی کراسه که پتر رهنگی ده گۆرا و په له خوینه کان
رووناکتر ده بوون و شلقه شلقی ئاوی ته شته که نه یده هیشت گوپی له
ترپه ی بارانه که بی. دهستی پیره لۆک ببوون و رۆماتیزمیکی رچیاو و
بیژان به جمگه ی قامکه کانیدا تیده په ری. کراسه که ی گوشه ی و به وتوو
وشکی کرده وه. له به ری کرد و پاشان له بهر ریژی ئەو بارانه، به بی چه تر
چوو ده ری.

کولانيک به ره و لای سیغارفروشيک کيشای. (دووکهلایکی تال له کولانه وه به ره و شه قام سهری پیوه نا.)

له بهر نه وهی شانی وه شانی کهس نه که وی، له شوسته که په رییه وه و به قه راغ قاناوی شه قامه که دا دهرویشیت یان رهنگه له بهر نه وه بوو که پی له م تهرمانه نهی که له په نجیره کانه وه فری نه دهرانه سهر قیله تا وه که.

جامخانهی دووکانه کان وینهی زهلامی مورته زایان شووشه به شووشه به ری ده کرد. خوینیک که دلۆپ دلۆپ له نیو دهماره کانیدا ریگای ده کرده وه، کوته کوتی دلی به ره و قولاپه ی لاقی دهر د.

هیندی جار مورته زا به دهستیکی مه چه کی دهسته که ی تری ده گرت و کوته کوتی دلی ده کرده مستییه وه و دانه دانه ده بیژارد.

باران دهستی مورته زای گرتبوو ده ببرد بو سینه ما.

نه و کابرایه ی بلیته کانی دهراند کوتی: «بو کوی؟»

- بو کوی بانی چی؟

- تاوی سهر که.

رویشیت و به ریوه بهری سینه ماکه ی له گهل خوی هینا.

- دیسان ده تهه وی شهر و قره هه لایسینی؟

مورته زا گوتی: «شهری چی؟ من دهمهه وی...»

- نا، نا...

تاقمیک له دهوریان کو بوونه وه.

- برو بو سینه مایه کی دیکه... نه م فیلمه له شوینه کانیتیش نیشان

ده دری.

مورته زا لاروومه تی نیشان به ریوه بهری سینه ماکه دا و گوتی: «له و

سینه مایه ی نیوه بوو لیان دام، چاو لیکه ن.»

- پیته وایه نه و کابرایه ی لی دای نیستا له نیو هولکه که دانیشتوو ه؟

- نا...

- ئه‌ی بۆ هاتووی؟

مورته‌زا گوتی: «هاتووم هه‌ر له سه‌ره‌تای فیلمه‌که‌وه به خه‌لکی بلیم قاتل کێیه.»

- رۆله‌ وا دیاره‌ تو به جاری له‌ونت لیگۆراوه.

بزه‌یه‌کی دا به ده‌موچاوی مورته‌زا دا، بزه‌یه‌کی دوور له خۆشه‌ویستی که ته‌نیا به که‌لکی پرۆپاگه‌نده‌ی خه‌میر ددان ده‌هات.

مورته‌زا بۆ ئه‌وه‌ی له پیگۆرکه‌ی درگای پێشه‌وه‌ی سینه‌ماکه‌وه بچیته شه‌قام بلیته‌که‌ی وردوپرد کرد و له‌ته‌کانی فری دا سه‌ر قورۆچلپاوی شوسته‌که و له‌گه‌ل خه‌لکی، به په‌نا دیواره‌دیوار دا ملی ریی گرت.

زۆر زوو شه‌قام له مورته‌زا خالی بوو. مۆسیقای دل‌هه‌ژینی باران و سیگنالی ماشین و هات و چۆی خه‌لک هینده‌ی خایاند، تا ئه‌وه‌ی دیسان له پشت په‌له‌ی سووری کراسه‌که‌یه‌وه، مورته‌زا لاواز و دالگۆشت، به تووکه‌سه‌ری درێژه‌وه که گویچکه‌ی داپۆشیبوو، چاوی چکۆله و خه‌م‌لینیشتووی تورکه‌مه‌نیانه‌ی و ده‌موچاوی ره‌قه‌له و سه‌رمابردووی و برین و قه‌تماخه‌ی به‌بی چه‌سپی ده‌موچاوی وه‌ده‌ر کهوت. به‌رامبه‌ری بلیت فرۆشی و خه‌لک له نیو ریزه‌که‌دا، له گوی قاناوی شوسته‌که دانیشت. له‌تی گاردۆنی به سینگییه‌وه نابوو که ناوی بی‌تاوانه‌کانی له سه‌ر نووسیوو... قاتله‌که‌ش.

سه رنجی مراویہ کی

من هه ژده سالان بووم به لام تاهير هه ژده سالی ته مه ن بوو. کاک مورته زاش هه ژده سالی ته مه ن بوو. ئيمه مندالانی کولانی ئاشتی «رهشت» بووین. له نیو کولانه که دا ده بوو وهک سه رباز ریز ببه ستین و برۆین. رۆژیکیان به یانی له درگای هه وشه که یان دا، په یتا په یتا و بی برانه وه ده رکه که یان ده کوتا. بهر له وهی زردایکم چارشو وه که ی بدۆزیته وه، خۆم گه یانده ده رگا که. سه ری کولانه که مان ئاوه لا و بهرین بوو، دارتیلێک له ولای مالی کاک مورته زاوه، دوا ی ئه و دیواره خشته سووره ی که له سه ری نووسرا بوو (مه نیژه که ره) مالی تاهير هه ل که وتبوو.

کاک مورته زا گوتی: سلاوه که ت کوا جووجه له؟

گوتم: سلاو.

کاک مورته زا گوتی: سلاو چی؟

گوتم سلاو چی چیه؟

کاک مورته زا گوتی: وه کوو مندالی بنیاده م دهمت بکه وه و بلێ سلاو

کاک مورته زا.

گوتم: له که نگیوه وای لیها ت؟

- لە ئەمىرۋو. چونكى لە ئەمىرۋو مەن بومەتە نۆزدە سال. بەلام تۆ
ھەر لە ھەژدە سال داى بەچكى دەولەمەند! ويستم دەرگاگە پىۋە دەمەو،
لاقيكى داىە بەر دەرگاگە و گوتى: مەگىن ئەمىرۋ نايەى بۇ قوتابخانە؟
سەرى بۇ لاي كۆلانەكە وەرسووراند و نەراندى.

تاھىر! ئەو ھاتى؟

تاھىر لەو سەرى كۆلانەكەو گوتى:

بەلى كاك مورتەزا.

زانىم تاھىر ھىشتا وەك مەن ھەژدە سالانە.

گوتم راولەستە با جل و بەرگەكانم لەبەر كەم.

لە ماوھى تىپەر كەردنى كۆلانى ئاشتى دا قسەى نەكرد. مەن و تاھىرى

خستبوو و دواى خوى و مىلى ھەلىنا بوو لە پىشەو و دەرويشت.

لەوسەرى كۆلانەكە مندالىك خەرىك بوو بە رەژى ديوارەكەى

دەنوسى.

كاك مورتەزا كە گەيشتە لاي گوتى:

برۋو ڤوورى، برۋو دەى!

مندالەكە گوتى: بۇ برۋومەو؟

كاك مورتەزا گوتى: بۇ ئەوھى ئىمە تىپەرپىن، سەر رىگاگەت گرتوو.

مندالەكە سەرى سوورما بوو.

لەو لاي كۆلانەكەو ھە شان بە شانى يەك كەوتىنە رى. وىنە دەچوو بە

شەويك سالىك لە ئىمە گەورەتر بووبى. بەلام ھەر بە راستى پشت لىوى

لە پشت لىوى تاھىر رەشتر بوو. ھى منىش جى جى مووى لىھاتبوو. لە

شوشەى دووكانەكاندا كە لە خوم دەروانى بە تۆزىش سىمىل نەبوو. لە

ھەوشەى قوتابخانەكە پىمگوت: - كاك مورتەزا دەزانى پىنج مانگى دىكە

منىش دەبمە نۆزدە سالان؟

کاک مورتهزا گوتی: دهی بشبی چیه؟

گوتم: نهو کاته ئیتر کاک مورتهزا و ئیله و بیله فت، منیش ده بمه کاک...

کاک مورتهزا گوتی: خوټ ده لئی پینج مانگی دیکه، ئیستا خو نییت.

راستیشی ده کرد. تا پینج مانگی دیکه هه یهوو.

له نیوه راستی هه وشه که کوته کهی داکنه و دایه ده ست تاهیر و چوو دهستی کرد به توپین.

من و تاهیر چووین له سهر پلیکانه کانی قوتابخانه دانیشترین.

له هه وشه ی قوتابخانه دا وهک رۆژانی پینج شه ممه ی «تازاوا» پۆل پۆل مندالان کو ببوونه وه.

تاهیر رقی به دهسته وه گرتنی کوته کهی کاک مورتهزای تیکه ل قسه کانی کرد و گوتی:

- دوو مانگی دیکه هه ژده سالی منیش تیده ته قینی. نهو کاته ده بی

بالوره یه ک بو کاک مورتهزا لیده م په رده ی گویچکه ی بدرینی.

دهستی نا سهر ده می خو ی و بالوره یه کی وای لیدا که پاریزهر له

نوو سینگه که ی ده رپه رپیه ده ری.

- نه وه کی بوو؟ سه گبابانه نه وه کی بوو؟

نیوه رۆ له سهری کو لانه که ی خو مان کاک مورتهزا دیسان که وته

پیشه وه و بی نه وه ی سهری و هرسوورینی گوتی:

- نانی نیوه رۆتان خوارد، زوو وهرنه ده ری کارم پیتانه.

گوتم: نا کرئ ئیستا پیمان بلئی؟

خوی کرده وه به مالیدا که ده رگا که ی دایمه و ده ره م ئاوه لا بوو.

له سهر سفره که له نه لفه وه نه هاتمه بی. نیوه ی بیر و هوشم لای کاک

مورتهزا بوو.

نیوھە تریشی لای ئەو قاپە زەر دەھە ریش تاشینی باوكم بوو كە بی
كەلك لە پال ئاوینەھە دەسشۆرییەكە داندرە بوو لە پال خەمیری ریش
تاشین و قو تراشەكە.

دەمیک بوو باوكم مەكینەھە ریش تاشینی کارەبای کریبوو.
هەموو بەیانییەك ویرە ویرەكەھە وەك بانگ لە خەوی هەلدەستاندم.
پیموا بوو ئەگەر مانگیك قاپ و تیخ و دەزگاكە ببنە هاورپی دەموچاوم،
سمیلم بە ئیستالین دەلی كۆستە! ئەو كاتە ئیتر زردایكم بە ژیركراسی
بی قۆلەووە بە بەر دەمدا هات و چۆ ناکا.

بە پەلە پەل نەنەكەم خوارد و هەلاتم بو كۆلان. تاهیرم لە مال هینا
دەری و پیکەووە چووین بو درگای مالی كاك مورتەزا. پیکەووە خۆمان دایە
بەر هەتاوی سەرەتای پایز.

كاك مورتەزا گوتی: چەندەت پارە پییە؟

گوتم: حەوت تمەن.

كاك مورتەزا لە تاهیری پرسی: تۆ چەندەت پییە؟

تاهیر گوتی: با برۆین بو سینەما.

جاری پیشوو قۆچەقانییەكی لە گەل خۆی هینا بوو بو سینەما تاكوو بە
بەرد لە زگی مەشەدی عیباد راکیشی.

كاك مورتەزا دیسان لێی پرسی: تۆ چەندەت پییە؟

تاهیر گوتی: سی قران، خۆت چەندەت پییە؟

كاك مورتەزا گوتی: ئەو حەوت تمەن و سی قرانەمان بەسە. ئیواری
دەچین بو سینەما. پارەكەمان دەبیته چوار تمەن و سی قران. تمەنیکیشی
دەدەین بە (سی بیچكا) و دەیخۆین. یەكی یازدە قرانمان بو دەمینیتەووە.

تاهیر گوتی: ئەووە باج وەرگرتنە ئیتر.

کاک مورتهزا گوتی: تو ههشت قرانیشته وه گیر ده که وی، ئیتر بو
دهستت کردو وه به پرتته پرت؟
تاهیر گوتی: خراپیش نییه ها... باشه.
کاک مورتهزا گوتی: بیته بزانه، وه ره خواری.
گوتم چی؟
کاک مورتهزا را وهستا: پاره کهت ده لیم ئیتر.
گوتم: خو من حهوت تمه نه کهم پی نییه.
تاهیر گوتی: پیته نییه؟
گوتم: نا، سه عات دوو باو کم له دووکان بیته وه حهوت تمه نی
حهوتانه م ده داتی. هیشتا نه بوته سه عات دوو، وا نییه؟
تاهیر گوتی: وه لالا ده لیم تی سره وینم... لییدهم کاک مورتهزا؟
کاک مورتهزا گوتی: هه رکهس بلی بیسمیلا تو ده لپی نه لحه مدوولیللا!
له سه ر سه کووی بهر درگای مالیک دانیشته. من و تاهیریش له بهر
سیبه ره که هه لئرووشکاین و بهر دمان ده هاویشته جوگه ی نیوه راستی
کولانه که وه.
کاک مورتهزا گوتی: ئیستا که وای لیتهت ده بی بچی سه د تمه ن له باوه
گیانت وه رگری.
تاهیر گوتی: سه د تمه ن؟!
گوتم: نایدا.
کاک مورتهزا گوتی: تو پیته خو ش نییه دووچه ر خه یه کت هه بی؟
گوتم: با.
گوتی: ده ی باشه سی به سی سواری ده بین و ده چین بو قوتابخانه.
یه کمان له سه ر پاشته رکه که ی داده نیشی و یه کمان له پیشه وه.
تاهیر گوتی: نه ی کی له سه ر زینه که ی داده نیشی ولپی ده خوری؟

کاک مورتەزا گوتی: نۆرە دەکەین.
تاهیر گوتی: من تێدانیم. ئەو هیدی کەری حەمبالییە نەک
دووچەرخەسواری.
گوتم: راست دەکا.
کاک مورتەزا گوتی: شتیکی دیکە دەکڕین.
تاهیر گوتی: چی؟
کاک مورتەزا گوتی: دەچین بۆ بازار بزانین چی هەیە بیکڕین.
تاهیر گوتی: با بچین.
منیش گوتم: با بچین.
ئەو هەبوو کە دەستمان کرد بە تەقاندنی شەقام و بازارێ ڕەشت، هەر لە
بازاری (شیک) هەو هەتا (سەرمەیدان).
کتییی حوسین کوردی شەبستەری و شانامە و ئەمیر ئەرسەلان
هەموویان بە سەریە کەووە دەدا بە سی و دوو تمەن. لە خیری گوزەراین.
لە ژیر کۆشکیکی پیشەو هەمان تاهیر گوراندی:
- خۆیەتی.
تیژ بەرەو دووکانیکی دوودەری ڕۆیشت و لە نیو کەلوپە لەکانیدا کە لە
سەر شوێستە کە هەلیانرشتبوو دەستی دا دەمبیلیک¹. دووسی جاری تا
سەر شانی هەلینا و هینایەو خوارێ.
کابرایەک لە نیو دووکانە کەووە گوراندی:
- لەسەر جیی خۆی دانیووە وەرزشکار!
تاهیر سەری کرد بە دووکانە کە دا: ئەو بە چەندە؟
- نایفرۆشین.
کاک مورتەزا خۆی گەیاندى و گوتی:

¹ - دەمبیل: وەزنەى وەرزش کردن.

- بو نايفرؤشن؟

- به دانه نايفرؤشين.

گوتم: دهلي چي؟

تاهير گوتي: ئەم هه موو ده مبيله كي دي به سه ريه كه وه بيكرى؟

كابرا گوتي: به سه ريه كه وه چاو ه كه م، به سه ريه كه وه.

هاته ده ري: ئەوانه دوو كيلويين، ئەوانه چوار كيلويين، ئەوانه ش ده

كيلويين. به دانه بيانفرؤشم تاق ده كه ون.

كاك مورته زا گوتي: دانه ي به چه نده؟

كابراي دوو كاندار گوتي: به كيلويه. كيلوي پينج تمه ن.

تاهير به مني گوت: دا حيسابي كه بزانه ده بيته چه نده؟

گوتم: دوو دانه دوو كيلويي، دوو دانه چوار كيلويي، دوو دانه ده

كيلويي ده بيته سي و دوو كيلو. سه دو شه ست تمه ن.

كاك مورته زا گوتي: ئيمه شتيكمان ده وي راست بايي سه ت تمه ن بي.

با برؤين كورينه.

كابرا گوتي: هه ره له هه وه له وه ديار بوو ئيوه كرپار نين... ته ماشا

ئه وخيرو به ره كه تانه.

تاهير گوتي: ئاغاي حه يد ه ري ده لي سي و دوو كيلو ده مبيله پياو قور

ده كا.

ئاغاي حه يد ه ري مامؤستاي و ه ر ز شمان بوو.

كاك مورته زا دوو شه قاو له دوو كانه كه دوور كه وته وه گوتي:

ئه ري كاكه! شه وانه ئەم هه موو ده مبيله ده به نه كوي؟ نيو دوو كانه كه ت

جي مه ترسييه ها!

كابرا گوتي: ده برؤ، هه تيوه به رلايه.

خودايه چه نده پي كه نيين، تاكوو سه ري كو لانه كه ي (ئافه خرا).

توونیمان بوو. کاک مورتەزا لەلای سەتلی ئاوقۆرە راوەستا. تاهیر بە بیوازی دووقرانیدا و شەربەییە کمان بە ھەرسیکمان خوار دەو. بە نۆرە قوممان لێدەدا. دلمان فینک بوو. ترشی و شیرینییە کە ی ددانی پیاوی ئال دەکردەو. ساردییە کە شی گەرمای دوانیوەرۆی لە ژیر کراسە کانیمانەو دەرپەراند.

بە مەودای دووسێ ھەنگاو دوور لە یەک دەرویشتین. تەماشای وینەکانی سینەما سەعدیمان دەکرد.

لە پەر لە پشت سەرمانەو قەرەباڵغ کەوتە شەقامە کەو. رەو دەیه ک کچ لە قوتابخانەی فرووغ ھاتبوونە دەری.

تاهیر گوتی: چاوە و کچانە، ھەک چەند دانەتان!

تاهیر گوراندی: دەمبیل خاتوون لە سەر ھەوای ئەوینە.

پاسەوانیکی بی کلاو لە بانکی سادراتی سەری کۆلانە کە ھاتە دەری.

کاک مورتەزا بە کۆلانی پشتی سینەما کە دا فیزمالکیکی لێدا. ئیمەش بە دوای ئەو دا تیمان تەقاند.

لە بەر دووکانیکی لە یستۆک فرۆشی پیک گەیشتینەو. خاوەنە کە ی سەگیکی سپی قورمیش کردبوو لە بەر پێی ژنیکدا داینابوو. سەگە کە ھەل دەھات و دەوەرێ. ژنە لاقی دەکیشا دواو و مندالە کە شی خۆی خستبوو پشت دایکی. تەنزلیکی سوور لە ملی سەگە کە دابوو لە سەری نووسرابوو نەو دە تەمەن.

تاهیر گوتی: ھەو ھوت ناوی کاک مورتەزا؟

ژنیک لە نیو دووکانە کەو گوتی: ئە یەرۆ چ بی تامە.

کاک مورتەزا رینگە ی خۆی گرتە بەر و رۆی.

تاهیر گوتی: بو ئاوا لە پەر مەقت لیبرا کاک مورتەزا؟

کاک مورته زاکوتی: ده لیم چونه ئەم هه موو کچه هه یه و ئیمه هیشتا
ئاشق نه بووین.

تاهیر گوتی: خو ئاشق بوون به زوری نییه.

گوتم: کئ ده لئ ئاشق نیین؟ هه ر له ئیستا وه ههین؟

تاهیر گوتی: وا دیاره ئیتر دوو چه رخه فت. ئیستا ده چین بو
حه زلیکردووی و میبازی.

گوتم: باو کم بزانی داری ته رمان له قوون ده برئ.

کاک مورته زاکوتی: جا بو؟

گوتم: سئ ساهه حوکی کردو وه نه هیلین خالم بی بو مالمان. ده لئ
خالم...

تاهیر گوتی: یانی هه ر به راستی هه شه؟

گوتم: زردایکم ده لئ خالت ئاشقی سه ما که ریک بو وه که له
(بیجار کهن) سه ما ده کا.

کاک مورته زاکوتی: کورئ چاک تو ده زانی چون ژن هه لده گرن؟

من و تاهیر و یکر گوتمان: نا.

تاهیر به ته نیا گوتی: ئیستا ئە وه گریمان ژنی کمان ساز کرد و ژنه
گوتی ۹۹ تمه ن.

چارمان چییه؟

کاک مورته زاکوتی له نیوه راستی شوسته که له بهر مه یخانه ی په روین
هه ردوو دهستی هه لئنا و هاواری کرد له م هه موو خه لکه که سیک نییه
پیمان بلئ سه ما که ری سه د تمه نی له کوین؟

خه لکی ده ورو به رمان خو یان لی لادا. هه روا چاو یان لیده کردین و
ده رویشتن. تاهیر دانه وی پاکه تیکی نایلونی له سه ر عه رزی هه لگرته وه و
فووی تی کرد و به ری دهستی پیدا کیشا. پیاویکی قه له و که له پیشمانه وه

دەرۋېشت پىيى واپوو دىۋارى ژوورسەرى بە سەرىدا رۈوخا. بىچارە بازىدا سەر شەقامەكە و بە شىۋاۋى چاۋى لە پەنجىرەكانى سەر مەيخانەي پەروين دەکرد. پاشان تاهىرى دى و دەمى ھەلمالى، جنىۋى چۈن، تەپ و تۈزى لىھەلدەستا. بە شۆستەكەدا ھەلاتىن و ھەرسىكىمان پىكەو ھە گوراندمان:

خۆتى خۆتى ھەبدوللا. لە كۆل بەو ھە باو ھە سەدوللا.

قوت و قوشقى گەيشتىنە بازارى (شىك) سەرەتا پىر بوو لە بۆنى ماتىك. ھەوايەكى تام خۆش لە بووتىكەكانەو ھە ھەتە دەرى. ئاخىرى بەرەو مەيدان بامانداو ھە و چوۋىنە نىۋ بۆنى سوۋىرە ماسىيەو ھە. لەبەر دووكانى ھەرشىتە فرۆشىيەك كاك مورتەزا گوتى:

ھەرشىتە فرۆشى بەبى مانگى رەمەزان ھەك چوارشەممەسوورى داۋى نەورۆز واىە.

تاهىر گوتى: ھەك ترشىياتى سىر واىە لە نىۋ دەفرى مەربادا.

من گوتم: ھەك پىكەنىنى زىدايىك واىە لەشەۋى سالىھاتى مردنى داىكىدا.

تاقمىك لە نىۋەراستى مەيدانەكە لە دەۋرى شتىك كۆ ببوونەو ھە. كاك مورتەزا خۆى كرد بە نىۋانىاندا و ئىمەش بە شانە چركى خۇمان تىخزاندا و چوۋىنە پىشى. پىاۋىك لەسەر ھەرزەكە دانىشتىبوو و گىانلەبەرىكى گەورەي لە باۋەش گرتىبوو.

تاهىر پرسى: ئەو ھە چىيە؟

كاك مورتەزا گوتى: ئەو ھە چىيە حاجى؟

پىاۋەكە ھىچى نەگوت، كەسى لە پەنامانەو ھە گوتى: تاوسە رۆلە.

گوتم: داۋى چەندەي لىدەكا.

خاۋەنى تاوسەكە گوتى:

- هه شتا تمهن .

كابرا ږووس بوو . لهو غه واره ئاوارانه ي باد كووبه يي .
كاك مورته زا گوتي : به سه ري تو ئه گهر بيگوتبايه سه ت تمهن
ده مكري .

پياويك كه له پالماندا ويستا بوو گوتي :
به دم و فلچيدا دياره بلشويكه . مامه له كردن له گهل نهو جوړه كه سانه
كه فاره ي هه يه . كابراي بادكووبه يي به بزده يه كه وه بهو پياوه ي گوت كه
ده يكوت كفاره ي هه يه :
- هه شتا تمهن .

پياوه كه گوتي : نه مانه دين و ئيمانان نييه .
باد كووبه يي گوتي : هه شتا تمهن .
پياوه كه گوتي : نه گهر به خوږاييش بمده يه ي نامه ه وي .
بادكووبه يي گوتي : هه شتا تمهن . ديسان بزده ي هاتي .
خومان له نيو ئاپوره كه ده ركيشا . تاهير گوتي :
- من تا ئيستا تاوسم نه دي بوو . زور جوان بوو نا !
كاك مورته زا گوتي : منيش تا ئيستا بلشويكم نه دي بوو .
گوتم : بر يا بمانكړيبايه .
كاك مورته زا گوتي : بلشويك له ره شت تاوس بفروشي به
تاوسه كه يه وه هه شتا تمهن ناهيني .

تاهير به ته ماته فروشي گوي شه قامه كه ي گوت :
كاكه ته ماته ي سه ت تمه نيت هه يه .
پياوه كه گوتي : نا باينجانه ره شه ي سه ت تمه نيم هه يه .
من گوتم : نوشي گيانت بي . چاكي نا به دلته وه .
تاهير شه قيكي بو هه لينا مه وه ، خو م كيشا يه وه و نه يگرتم .

كاك مورتەزا گوراندی: لە كۆلی بەو تاهیر. بابچین بۆ مەیدانی
زیرینگەرەن.

گوتم: من ئیتر لەگەلتان نیم.

تاهیر گوتی: منیش نایەم.

كاك مورتەزا گوتی: بۆ وا دەكەن چبوو؟

تاهیر گوتی من برسیمە.

كاك مورتەزا گوتی: هیشتا دوو سەعاتی ماوہ بۆ ئیوارە.

كۆلانەكانی مەیدانی زیرینگەرەن هیندە تەنگەبەر بوون كە نە دیواری
خشتی سوور دەهاتە بەرچاو نە هەتاویك كە تینەكە ی پاشە و پاش
بکشیتەوہ.

لەپال دووكانیكى سمساری من و تاهیر لەسەر عەرزى رەھیل بووین.
كاك مورتەزا چاوی لە كورسیلە یەك بەر ی كە پیچكەكە ی وەك برۆی
زردایكەم كەوانی بوو. بە نووكی قامکی لە پشتی كورسیلەكەیدا و
كورسیلەكە لەسەر برۆی زردایكەم كەوتە خۆراژاندن.

تاهیر گوتی: لەسەر گریو من دەلیم هی جوولەكە یەك بووہ.

كاك مورتەزا گوتی: تۆ چوزانی.

تاهیر گوتی: لە سینەما دیم جوولەكە یەك لەسەری دانیشتبوو خۆی
رادهژنی و ئەكتەرێك هات كابرای جووی بە كورسیلەكەوہ برد.

گوتم: پاشان چی لیھات؟

تاهیر گوتی: كابرایان برد یەختەیان كرد.

كاك مورتەزا گوتی: دەك لەبەر ئەو هۆشەت مرم جا تۆ نەبی خەلك

قورپان وەسەر دەكری. كاكە ئەو كورسیلە یە بایی چەندە؟

كەس جوابی نەداوہ كاك مورتەزا سەری كیشا ژووری و گوتی:

- كەسی لی نییە.

من و تاهير به په له هه ستاين و خومان به دوو كانه كه دا كرد. هه ر وهك به زيندوويي له گورپيان راكرد بيتين و ابوو. بارخانه يه ك كونه و مونه. ره زاشا له سهر ديوار راوه ستابوو خهريك بوو ده چوو بو تاراوگه. موبليك خوئي كوور كردبووه، قاپ و قاچاخى گاو كراو، گهوره كان چكوله كانيان له باوه ش كردبوو.

چراي پيچكه به رزي نه وتي به ريز قه دي باريكيان پيكه وه نابوو. له سهر رفحه كان تابته وي كتيبي كون و توز لي نيشتوو.

تاهير گوتي: بزانه ده تواني ليره باوكي باوه گهوره ي كاك مورته زا بدوزييه وه؟

كاك مورته زا چاوي له تاريكي گهوره بريبوو كه جي جي له سهر كلكه كه ي سه ده فيان چه سباندبوو. بو خوئي بيدهنگ و مات خوئي به ديواره كه وه هه لپه ساردبوو.

تاهير گوتي: چييه دلت گرتوويه؟

كاك مورته زا گوتي: دهمت ليك ني.

سهرى برد بو لاي ديواره كه وه و له سهر تيله كانه وه گوئي نابه كوني تاره كه وه، هه ر به راستي پيمان و ابوو گوئي لييه. گوتم: - چييه دهنگي ليوه دي.

كاك مورته زا سهرى كيشا دواوه و گوتي:

كلكه كه ي سه ده فه كوره دهنگي زه رياي ليوه دي. گوئي پيوه نين.

من و تاهير گويمان پيوه نا. هيچمان نه بيست.

كاك مورته زا گوتي: گويتان ليبوو؟

تاهير گوتي: نه ري. نه ویش چ ده ريايه ك پر له ماسي خاويار. كاك مورته زا گرژ بوو.

لە سەمساری ھاتینە دەری. كە گەیشتینە بەر مەیدانە كە كاك مورتەزا
راو ھەستا. سەیری ئەو مندالانە ی دەكرد كە لە كۆلانی پشت مەیدانی
زیرینگەران خەریكى كایە ی قانە قوولكە بوون. من و تاهیریش خۆمان كرد
بە نیو مندالەكاندا. ھەردەتگوت سەد سالە كاك مورتەزا دەناسن. كورپىكى
قژسوریا تیدابوو بە كاك مورتەزای گوت:

- دەیکە ی؟

تاهیر بە قژسورە ی گوت:

ھەتا دوو قرانی لەگەل تۆم.

منیش گوتم: قرانیكیشی لە بالای من.

قژسورە بە كاك مورتەزای گوت:

- دەستی چەندە بیكەین؟

كاك مورتەزا گوتی:

- دەستی ھەو ھەل سێزەدە قران.

سێزەدە قرانی دوو قرانی و تاقرانی كرده مستییەو ھە. ئەژنۆی راستی
نووشتان دەو ھە. خۆی چەپ و چیر كرد و چاوی لە قوولكە ی بن دیوارە كە
برى. من دلم كە وتبوو ھە كوتە كوت. مستی پر لە پوولە وردە ی ھینا پشت
قوونى. ھیندە ی چاو لە قوولكە كە برى كە من ئەرخەیان بووم نە قژ
سورە دەبینى، نە ئیمە.

كە ھاویشتی قژسورە كە رەنگی پەرى. دوازەدە قرانیان راست چوونە
نیو قوولكە كەو ھە. قژسورە گوتی:

- تۆ ھەر بە فشه بردتەو ھە.

كاك مورتەزا گوتی:

- دەیھای تۆش یان بكیشم بە تەپلى سەرتدا؟

تا وه خو هاتينه وه كاك مورته زار پار هكاني كو كردبو وه و ئيمه ي به
 دواي خويدا راکيشا به ره و قاوه خانه و نان و پاقله خواردن .
 له نيوه ي نانه كه دا كاك مورته زار دواي پيوازي كرد . تاهير وهك سيو
 قه پالي له پيوازه كه ده گرت . قاوه خانه كه پر بوو له كريكار كه به توركي
 قسه يان ده كرد . مته قيان ليبرا بوو . وه كوو ئه و غه واره بادكوو به ييه كه ش
 چاويان له ئيمه ده كرد . وايان سه رنج ده دايان ده تگوت ده يانه وي
 شه كه تيبه كه يان بفروشن به هه شتا تمه ن .

هه ركه له قاوه خانه كه هاتينه ده ري . تاهير قرقينه يه كي دا كه پياويك
 له سه ر بانجيله يه كه وه گوتي :

- گه روو، گه روو نييه، ده روازه قه زوينه .

له خواره وه ژنيك به توركي گوتي :

ههك قوزه لقورت خو ي كه ري خواردوو ه .

تاهير ره شتاله و به له باريك و شيوه تورك بوو .

گه رايينه وه و له كوواني زيرينگه ران هه لبووين .

هيشتا ئيواره دانه هاتبوو، له م سه ر بوئه وه سه ر چرايان هه لكردبوو .

وه ها كه پياو روژي چواري خه زلوه ري وه بير ده هاته وه .

كاك مورته زار من و تاهيري نارد تاكوو جامخانه ي دووكانه كاني

ئه وه بهر ته ماشا كه ين و چاو بو شتي سه ت تمه ني بگيرين . خوشي چوو

سه ري كرد به دووكانيكدا كه هينده ته نگ و چكوله بوو ده تگوت قه بره .

وه كوو ديواره كاني ئيمام زاده هاشميش بريقه ي ده هات .

له بهر جامخانه يه ك تاهير گوراندي : چاو چاو كاك مورته زار ئه وه هموو

زي ره ! ده لي ملي زردايكي ئه مه يه .

به پاژنه م له قه يه كم دا له شوينه خراپه كه ي . تا ئه وه سه ري زيرينگه ران

وه دوام كه وت و سيخورمه يه كي له خاليگه م گوتا .

کاک مورتەزا هات و لیکی کردینهوه. بامانداوه بەرهو بازارپی
مسگەرەن.

کاک مورتەزا هیندەیی چاوە کابرایەک برپی کە لە سەر پی کورپی
ببۆوه و خۆی دەلهقاند و ئارەقەیی دەرپشت کە تاقەتمان لیبرا و لەوانە بوو
تەقەو زرینگەیی مس و چەکۆش مییشکی سەرمان بەری.

تاهیر لە بن گوئی کاک مورتەزا دا نەراندی:

- نایەیی برۆین؟

منیش گوراندەم:

ئەو ئەوارییە کاک مورتەزا.

کاک مورتەزا گوتی:

ئیمەش دەچین لە دەوری مەلامیندا پلاو دەخوین.

مسگەر گوتی:

- زۆر کەس قورئانیان فرۆشتوو دەرییەو دەمەکیان کریو.

کابرا هەر وا خەریک بوو لە جیۆه هەلدەپەری و ئارەقی هەلدەرپشت کە

ئیمە دوور کەوتینەوه.

ئییستا هیدی نە رۆژ بوو نە شهو. ئیوارەش نەبوو. شتیکی بوو لە نیوان

یەکشەممەو شهوی دوو شهممەدا، من و تاهیر خەریک بوو لە پی

دەکەوتین.

کاک مورتەزا مەقی نەدەکرد. هیندی جار دووکاندارەکانی وەشک

دەخست. بەقالی و مەقالی و عەتاری. چووبووو نیوہرستی جەغزی

ئاپۆرەیی خەلکەکەو بە کابرای مارگری گوت:

ئەو مارەت بە چەندە؟

پاشان دەیبۆلاند:

توخمە سەگ دەلی بە سی تمەن. ئەو مارە زەلامە بە سی تمەن.

گوتم دهست هه لگره کاک مورتهزا تو خودا وهرن با برؤينه وه بو
مالي.

گوته: با به سهر پييه كه وه تا «خارئيمام»¹ بچين. دهگه رپينه وه و له
حاجي ئاواوه دهچين بو بهر بانكي ميلي. له ويشه وه راست دهچينه وه بو
مالي.

گوتم: باشه.

لهقه لهق خو مان گه يانده خارئيمام. مامه له چييه كان كه لوپه له كانيان كو
كرد بو وه، له نيو جه غزيكدا، له كوته بو دوو كه لي تريا كه وه بگره هه تا
گولميخي خوار و خيچ. چاويلكه ي خر كه له چاوي مردوويان داماليوه و
دهيفروشن. چاوي كاك مورتهزا له سهر ئه م دهست فروشه وه دهچووه
سهر دهست فروشيكيتر. من و تاهيريشي شه كه ت و ماندوو وه دواي خوي
خستبوو. وهك سهگ ملوموي ده كرد و به دواي شتيكي سهت تمه نيدا
دهگه را.

گه يشتينه لاي پياويك كه توو كه سهر ي له نيوه راستدا لادا بوو.
به رده مي پر بوو له شتي جوړاوجوړ. كاك مورتهزا چاويكي له كه لوپه لي
كابرا كرد. پي نايه نيوه راستي شته كان و پرسى:

- ئه وه به چهنده؟

پياوه مژيكي له جگه ره قوونچك زه رده كه دا و نه يهينا و نه يبرد گوته:
به سهت تمه ن.

هه ركه گوته به سهت تمه ن كاك مورتهزا له جي خوي وشك بوو.

پرسى: گوته به چهنده؟

كابرا گوته: سهت تمه ن.

چاويكم له شته كه كرد نه مزاني چييه.

¹ - رپوژبازار و چاكيكي شاري ره شته.

تاهیر گوتی: باشە ئەوێ چییە بە سەت تمەن.

کابرا گوتی: زرییە.

کاک مورتەزا باوەشی بە کابرا دا کرد و شەق و کوت بەربووێ ماچ کردنی.

پیاوێ خۆی کیشایە دواوێ گوتی:

مەستتان کردووە؟

کاک مورتەزام کیشایە دواوێ تاهیر دەستی دا زریکە و هەلیگرت.

دەتگوت کۆلیکی دەرزیلە هەلگرتووێ.

کاک مورتەزا گوتی: دایینە بزەنم.

تاهیر زریکەیی دایە دەستی.

کاک مورتەزا گوتی: خودایە زۆر شکور. راست بە سەت تمەن. هی

کییە؟

کابرا گوتی: هی ئیمام حوسینە.

ئیمە لە جیی خۆمان و شک بووین. وەک ئەوێ سەتلیکمان ئاوی سارد

پیدا بکەن.

کاک مورتەزا زریکەیی بە هەردوو دەستی گرت و گوتی:

- یانی هەر بە راستی هی ئیمام حوسین خۆیەتی؟

کابرا گوتی: هی خۆی خۆی نا کاکە، هی ئەو کابرا چەمەری بیژە، ئاغا

سەید جەلال بوو هینای فرۆشتی.

کاک مورتەزا گوتی: بۆ فرۆشتی؟

کابرا گوتی: پارەکە لە نیوێ تازیەدا کەوتە کۆخە کۆخ و عاشوورای

بە یەکدا دا.

زانی شیلەیی نەماوێ، مەهەم تەواو نەبوو فرۆشتی.

من له كاروانسه راي ره شت چومه نيو ژنانه وه و دايكم پالي به
ديواري دوو كانيكه وه دابوو، دهيكيشا به سنگي خويدا. ژنان له دواوه
گولاويان به سهردا ده پرژاندم. دايكم خودا خوداي بوو كفنك له دست
قه مه وه شينيك و هرگري. كه كفنكي و هرگرت هر له وي بوورايه وه.
- بينه كوره بيده وه به من.

گوراندم:

كاك مورتهزا دايئي.

تازه درهنگ ببوو - كاك مورتهزا كوته كه ي داكهند و دايه دست تاهير.
زريكه ي به سهر كراسه كه يدا له بهر كرد. وهك جليسقه ي بي قول وا
بوو. كابراكه ي وا مووي سهر ي له نيوه راستدا لادا بوو جگه ره كه ي فريدا
نيو ژير سيغاره كه وه.

تاهير گوتي: كوره تو به راستي شيت بووي كاك مورتهزا.

كاك مورتهزا سهر ي به پشتدا خست كه زريكه به سهر شاني خويه وه
بيئي.

- مه حشهره مه حشهر، تاهير. تو چاوي ليكه، كهس شتي واي نيه.

گوتم: كاك مورتهزا خو ئيمه پاره مان پيئيه.

كاك مورتهزا گوتي: هر بيريشي لي مه كه وه. له باوكتي ده ستينين.
كابرا تيمان گه يشت گوتي:

- يان دايد كه نيه وه، يان سهت تمهن دييه خواري.

كاك مورتهزا گوتي: دايد كه نمه وه؟ پاره كه يت ده ده مي.

كابرا گوتي: بينه بزائم!

كاك مورتهزا گوتي: به نو كه رت بم بچو پاره بينه.

گوتم: سه د تمهن يه كجار زوره باوكم نامداتي.

كاك مورتهزا كه وته پارانه وه. گوتي:

- ھەرچەندی پەیدای و ھەر یگرە. بچۆ بۆ مالی ئیمە باقییە کە ی لە دایکم و ھەر گەرە.

کابرا گوراندی: دایکەنە بۆرە کە.

دەستفرۆشەکان یە ک یە ک و دوو دوو ھاتن و دەوریان داین.

کابرا زۆری ھەر و گیف لە خۆی دەدا. کاک مورتەزا گوتی:

- بەسیکە تۆش. مەگین دەمانەوی بە مفتە لیت بستینین. پارە کە ی دە دەین.

کابرا گوتی: تۆ سەری خۆت راست دە کە ی؟!

کاک مورتەزا دەستیکی بە زریی سینگی خۆیدا ھینا و گوتی:

- بەم ئیمام حوسینە دە تە دەمی.

کابرا گوتی: کام ئیمام حوسین. من دەلیم ھی چە مەری و یژە. دەلی بەم

ئیمام حوسینە!

تاھیر پەرییە نیو قسە کەنە و ھ و گوتی:

چاوکە کاک مورتەزا ئیستا دایکەنە و ھ، سبەینی دین دە یکرین.

کاک مورتەزا گوتی: بشمکووژن دایناکەنم.

من خۆم کیشا دوا و ھ. شە و کەوت بە سەر خار ئیمامدا.

تاھیر کۆتە کە ی کاک مورتەزای دا بە من.

کابرا توند یە خە ی کاک مورتەزای گرتبوو رایدە و ھ شاند و لە پەستا

دە یگوت:

- دەلیم دایکەنە و ھ، تە ماشا بەم ئیوارە یە تووشمان بە تووشی کیو ھ

بوو ھ. و ھللا دەلیم وای لیدەم...

کاک مورتەزا گوتی: لیم دە ی، تۆ دە بی تە پل لیدە ی.

کابرا گوتی: زۆلی سەگ دایکەنە.

هەر لهو کاته دا شه ققهی زلهی کاک مورته زا هات. کابرا به سهر
که لوپه له کانیدا تخیل بوو.

دهستفرۆشه کان رژان به سهر کاک مورته زادا، دهشتی که ربه لا.
که ته قهی زریکه م بیست به بهرددا درا، زانیم کاک مورته زا کهوت
به عه زدا. زور ترسام و هاوارم کرد:

- پاسه وان.

پاشان هاوارم کرد:

- تاهیر.

هه لاتم به دواي پاسه وانیکدا.

له نیو تاریک و پروونی دارتيله که دا. له نیوه راستی خارئیمام، که وتم.
هه ستامه وه. هه لاتم خوم کرد به نیو کولانی ئەوسه ری (بادی ئەللا) دا.
له سووچی دهره وهی مزگه وته که دانیشتم. پاشان به پییان وه ری
که وتم به ره و شه قامی (په هله وی) و گوره پانی شاره وانی پشت هوتیل
ئیران. که گه یستمه سهر حهوزی حهوشه که مان زردایکم هات بو لام.
گوتی: له کوی بووی تا ئیستا؟

دهموچاوی بو شتم. هیشتا باوکم نه هاتبوو وه. له پال حهوز و سه کوی
به ر پلیکانه کان ههر له وه وهلی پاییزه وه خوم نووساند به سنگی
زردایکمه وه و دهستم کرد به گریان. زردایکم ههر ئەو بونهی لیده هات که
باوکم پیی خوش بوو.

بو سبهینی له مالی نه هاتمه دهری. رۆژی دواتر له کولانی ئاشتیدا
له گه ل تاهیر لووتمان به لووتی یه کدا ته قی.

گوتم: سلاو.

گوتی: سلاو.

پیکه وه چووین بو قوتابخانه.

بەر لەوەی مامۆستای جوگرافی بیته پۆلهکه، کاک مورتەزا بەسەری
تاشراوەوە هاته ژووری. لایهکی لیوی هەلماسیبوو. چاوی چهپەیی شین
ببۆوه و داکەوتبوو.

برژۆلهکانی کەوتبوونە سەریهک. چهسپیک بە لایهکی ناوچاوانییەوه
نرابوو. لەبەر درگاکی دا تۆزی راوەستا و پاشان چوو بۆلای
کورسیلهکە. بە دواي ئەودا مامۆستا بە نهخشەیی لوول کراوی ئەم
رۆژەلاتی نیوەراستەوه هاته ژووری.

هەستاین. کاک مورتەزا هیواش چوو دانیشت. ئیمەش دانیشتین.
کاتی مامۆستا نهخشەیی بە تەختەکەوه چهسپاند. خەتکیشەکەیی بۆ لای
راداشت، لامان کردەوه و چاومان لە کاک مورتەزا کرد. وەک مەراوی بە
چاویکی لە پەنجیرهکەوه لە دەری رامابوو. دیتم هەر بەراستی وەک
نۆزده سالان دەچی. سالیکی لە ئیمە گەورەتر.

ديسان له و شه قامانه وه

پیریژنه که بالنجی له سەر دەمی بیددانی میردەکهی دانا و چاوی له
رەگی هەستاوی دەستە کزەکهی و قامکە رەقەلەکانی پیرەپیاو هەکه بری
که چنگی له روتەختییە چیتە گولدارەکه گیر کردبوو.
پاشان چاوی له لاقی و نینۆخە دریژەکانی کرد که ژیرەکهیان پر بوو
له چلک.

لاقى لیک بلاو دەکرد، دەیخستە سەر یەک و پاژنەى له چیتەکه
هەلەچەقاند.

هەرکه لاقى دریژ بوو و گەیشتە نەردەکانى ئەو سەرى چرپاکە و
لاقەفرتیکەى هیواش بوو و له جوولە کەوت، پیریژن دەستی له سەر
بالبجەکه هەلگرت.

مەلافەیهکی بەسەر تەرایى ژیر پاتۆلى میردەکهیدا کیشاو چوو پەردەى
و هتاغەکه لادا و پەنجیرەکه بکاتەو و هەواى پر له بۆنى لۆکەى
ئالکۆلاوى و دەرمان و بۆنى تەشتۆکەى له رشاو خالی نەکراو
هەلریژیتە سەر سەنگفەرشی حەوشەکه. هەر له سەر جیی خوشی
ئەو هەندە راو دەستى تاکوو هۆرژنى گریان بە یەسقانى لەشیدا تیپەرئى و
برواتە نیو سنگییهو و پاشان بیته گەروویەو، لەویشەو خۆبکا بە ژیر

پیستی دهموچاویدا تاکوو بتوانی روخساری خوئی به ههر دوو دهستی بگری و پر بهو له پی دهستانه بگری.

ته نافیك به سهر حهوزی حهوشه دا كشابوو، له قهدی داریك هالابوو و گه رابوو تاكوو به سهر پیشوركهی قهراغ حهوشه كه دا تیپه ری. ته شتیك له ژیر پلووسكه كه دا بوو پرپر له ترپه ی باران.

پیریژنه كه به لویه کی له چكه كهی چاوی سرپی و سهر قوئی كراسه كهی به لووتیدا هیئا.

خروخول بوو، قهت خه نهی له سهری نه دابوو. پشتی چاوی په نه مابوو، وهك نه وهی تازه له خه وه ستابی.

روومه ته سپییه كهی هیندی خال و په لهی پیوه بوو. ههر لهو خال و په لانه به سهر دهستی شییه وه بوو. له لیواری چرپاكه له پال لاقی میرده كهیدا كه له قولاپه یه وه هه تا نینوخی له مه لافه كه هاتبووه ده ری، دانیشت. نه یوانی دوایین رژی گسك دانی هوده كه وه بیر خوئی بینیته وه.

قاپ و كه چکی هوده كه بونی چیشتی كونیان لیده هات. دوا ی فروشتنی كورسیله كان ئیتر نه یوانی بوو قه وهی كاتژمیره دیوارییه كه بگوری. كه وتبووه دلهوریزه نه كا گوئی له بانگی نیوه رپو نه بی، بانگی شیوان نه بیستی و پاشان ناچار بی شه وی تا به یانی لای نهو مه یته بی. - كه بانگیان دا رهش ده پو شم.

قوئی كراسه كهی هه لكره، گوره وییه كانی دا كه ند. واریسی به له كه جوانی پینه ماوه كهی ژانیکی ناسکی ده برده سهری. پیریژن له چكه كهی له سهری كرده وه و دهستیکی به كونی بی گواره ی به لگی گویدا هیئا. دهموچاوی به ره و ئاوینه كه سووراند. چاوی له قه تحه وینه ی دیواره كه نه ده كرد و هه تا چوو ده سنویژ هه لگری بانگی دا.

پيريژن به بنی چيوين و بي راخهري وه تاغه كه دا تيپه ري. لهو سهري وه تاغه كه بوخچه كه ي كرده وه. كراسيكي رهشي شور كه پاره كه عاشوورا به پال كوري قه تل برينه وه دا تيپه ري بوو، جووتی گوره وي رهش كه به حه وشه ي زياره تگادا رويشتبون، هه ليگرتن و خوي روت كرده وه. ويته ي پشت شووشه ي قه تحه كه لايه كي دهموچاوي كي شرابوو، په رده ي په نجيره كه ش چاوي له شه قامه كه بريبوو.

د هموچاوي پيره پيا وه كه له بن بالنجه كه دابوو. بارانيش نه ده باري. كاتي كه پيريژنه كه رهشي پوشي، ته ماشاي كرد پيستي جه سته ي وه ك قامكي مندال كه له حه مام هاتبيته ده ري، پيره لوك بووه. قوپچه ي كراسه كه ي داخست، له نيو نه و بوني نه فتالينه دا كه دم و لووتی پر كردبوو، بي نه وه ي په نجيره كه پيوه دا يان پشت له مردوو كه بكا له وه تاغه كه هاته ده ري.

شوسته كه بوني خولي باران ليدر اوي ليده هات. پيريژن كه به ره وه ده واخانه ده چوو، له بهر ده واخانه كه راوه ستا و نه خت و چاري كرد ناوي نه وه ده واخانه ي كه هه تا دويي ده يكري نه هاتنه وه بيري.

سهري وه رسووراندا تاكسي باريكي پر له ته ماته ي دي دهوري فه له كه كه ي ليده دا.

سالانيكي زور به سه ر بوني روب و مه نجه لي نيوه راستي حه وشه كه ياندا تيپه ري بوو.

چراي سووچي فه له كه كه وه كوو لو كه يه كي كه له سه ر برينيان دانابي، په له يه كي سوور بوو. پيريژنه ويستي چاوي له سه ر چرا كه هه لگري. گري له چكه كه ي توند كرده وه و به سه ر خوره تاويكي رهنگ بزر كاودا كه له ژير پيدا كه وتبوو، به ره وه شه قاميكي ديكه وه رسوورا. چاوي زيت كرده وه تاكوو بتواني ژوماره ي سه ر درگاكان بخوينيته وه.

له پشت درگای مالیکه وه بونی گوشتی سووره وه کراو دهات. قوتابخانه یه ک لهو به ره وه بوو که ته په ته پی هه لاتنی مندان و درمه ی توپ له دیوار ه که یه وه ده بیسترا.

له درگایه کی دارینه ی کراو وه کورپکی چکوله پروت و قووت دهرپه ری و ژنیک به سهری پروته وه به دوایدا هه لدهات. پیریژن ههستی کرد که مه مکی پر بووه له شیر و ئامیزی کردوته وه تاکوو هه وای دهوروبه ری له باوهش بکا. کچیکی عازهب به چارشویوکی پر له بونی نانی گهرمه وه به لایدا تیپه ری.

دهنگی (لاله الاله) له شه قامی پشته وه هه ستا.

- نه وه دهنگی چییه؟ ئاوا زوو تهرمه که یان دیتوته وه؟

زه رداویکی سه هولین له ژیر په ره ی دایدا کو ببووه. وه کوو که سیک که به نیو چومیکدا برپوا، به دهست و لاقی به سهر شوسته که دا خو ی به ره وه پیشه وه ده کیشا.

که به جار ی هه ناسه ی سوار بوو، شانی دا به مهرمه ری دیواریکه وه. پاشان پشتیشی هه ر بهو دیواره مهرمه ره وه دا و چاوی لهو پیاوانه بری که داره مه یتیکیان له سهر شان بوو و به نیوه راستی شه قامه که دا دهرؤیشتن.

- چو ن له بیرم چوو درگای هه وشه که داخه م؟

کاتی داره مه یته که به بهر ده میا تیپه ری و هه موو شه قام و شوسته که پر بوو له ژنگه لیک که به دوا ی «لا اله الا الله» دا هه لدهاتن، نه ویش ره شایی چارشویوه که ی تیکه ل ره شایی چارشویوه کان کرد و ده یان جار هه وت هه نگاو له گه ل خه لکی له دوا ی تابووته که وه ریگه ی بری.

گه يشته كولاڼي لاي شيريني خانه يه ك. له نيو خه لكه كه هاته دهري و له سهر سه كوي مالي يازده هينده دانيشت تاكوو نهو زهر داوه برپواته خواري. ههوا پر له بوني وانيل بوو. بهرامه ي شيريني له سهر ليته ي جوگه ي شه قامه كه خوي مه لاس كرد بوو. پيريژنه به له پي دهستي ئاره قه ي لاي سري و گويي هه لخت بو نهو دهنگانه ي له شه قامه كه وه به ره و ساردخانه كه دهرويشتن.

هيندي له و لاتره وه درگايه ك بوو ژماره كه ي ۱۲+۱ بوو.

پيريژن هه نيشكي نا به ديواره كه وه كه بتواني ههستي. ته قولبابي درگاي ۱۵ دهستي ك بوو ببوو ه مشت كه له مه چه كييه وه برپرا بووه. ئيستا ئيتر پيريژنه نه يدهتواني به بي دهست گرتن به ديواره وه برپوا. له درگاي ۱۷ وه لق و پوي چلووره گرتوي داريك هه لواسرابوو.

پيريژن خوي گه يانده درگاي ۲۱ و قامكي له سهر دوگمه ي زهنگي درگاكه دانا و لاي نه برد. به و هه موو دهنگه له په ستاو ناخوشه ي زهنگه كه ئيتر نه متواني بنووسم. جگه ره كه م له سهر عه رزي بي راخه ري هو ده كه م فريدا و هه ر به و ده مپاييه جيره ي له پيمدا بوو كووژاندمه وه. له هه موو نه و ماوه يه ي له پليكانه كان ده چوومه خواري و به گوي حه وزه كه دا تيده په ريم و له بهر ته نافه كه سهر م دانه وانده، دهنگي زهنگه كه هه ر ده هات. كه درگاكه م كرده وه پيريژن خهريك بوو ده كه وت به عه رزدا. بالابه رزتر له وه بوو كه من نووسي بووم. چاويلكه ي ره شي له چاوه فرميسكاوييه كاني كرد بوو. قهت له زه يندا نهوم به چاويلكه وه نه دي بوو. ورده خال و په له ي لووت و روومه تي زور له وه زياتر بوو كه من بيرم ليده كرده وه.

لهچكهكهه تا نيوه راستي سهري كشابووه. قژه ماشوبرنجييهكهه
كهوتبووه سهري نيوهه ريوخسار و چاويلكهكهه. رهشايي جل و بهرگ
پيرييهكهه داپوشيبوو.
چه نه و ليوي خوارهوهه هر نهو جوړه بوو كه من ده مويست
بينووسم.

وردورد هه نيسكي دهه و كهوتبووه هه ناسه بركي.

كوتى: مالى... مالى ئاغاي نه جدى؟

كوتم: تو ليړه چدهكهه؟

كوتى: تو ي نه جدى؟

پيريژن ده موي كردهوه به لام بهر له وهه قسه بكا. دهستي كيشا تاكوو
خوي به شتيكهوه راگرى.

به شان و ده موچاوهوه به رهو رووم هات. نه گهر نه مگرتايه ده كهوت
به سهري سه ننگه رشي هوشه كه ده. چوومه ژير پيلي له باوه شم كرد و
بردم بو لاي هوزي نيوه راستي هوشه كه. ته شتيكي مسين له پال
هوزه كه ده بوو، پر بوو له ئاوي كووني باران. چاويلكه كه ييم له چاوي
دامالي و هر بهم ده ستانهم چند شليم ئاو به ده موچاوييه وه ده. كه چاوي
هه ليئا كوتم:

چووني، خاتوون، چاكي؟

ده تكوت نامبيني.

كوتم: دهنگي من ده بيستي؟

سهري له قاند.

گوتم: پيت خوشه توزي راکشي؟

ته رايي ليو و نووكي لووتی به رهشايي چاره كه و سهري قولي سري و

هيواش كوتى:

به ر له عنه تي خودا كه وي، ده زاني من چيم لهو پيره پياوه كرد؟
كوتم: تو زور شه كه تي.
كوتی: شه كه ت؟ من به بالنج...
كوتم: باوهر بفرموو من تاوانم نه...
پيريژنه كه كوتی: ئه ي تاواني كييه؟ من ته ناهت نازانم ناوم چييه؟
ئهو پيريژنه پير و بي ناوه ي كه من نووسييووم، له پريكداله سهر
كاغه زه كاني منه وه هاتبووه سهر دنيا.
كوتم: نازانم.
كوتی: بو ده بي من...
كوتم: پيمو ابو و ئاوا باشتره.
پيريژن گوراندي: باشترى چي؟
كوتم: نازانم.
كوتی: ئيستا من چ به لايه كم به سهر دي؟
كوتم: نازانم، من هر نازانم.
پيريژن كوتی: ئه ي تو چي ده زاني؟
كوتم: پيت خوشه په رداخيكت شه ربه ت بو بينم؟
پيريژن كوتی: من ته نيا ده مه وي بگه ريمه وه بو ماله كه م. پيمخوشه
بزانم ناوم چييه. چهن سالم ته مه نه؟ پيستي له شم جوريكه ده لي پيرم، نا؟
كوتم: تو خودا ئه وه نده مه گورپينه.
په نجيره كاني ئه ولای هه وشه كه كرانه وه و ژناني ده رو جيران
سهره تاتييان بوو.
پيريژنه ديسان نه راندي: بمبه وه بو ماله كه م.
ئيتر نه متواني بيربكه مه وه. عه به سرايووم. پيمخوشبوو كه سيكيش ئاو
له سهر و چاوي من پپرژيني.

تكام ليكره كه دهستي بداته دهستم. يارمه تيمدا تا بتوانى به پيوه
خوراگرى، يارمه تيمدا تاكوو بتوانى به ريډا بروا. ديسان له هوشه كه
چووينه دهري.

كولان پر له شه ققه و جيره ي داشقه ي زبلر يژه كان بوو. سه تليكي زباله
له سهر سه كوي درگاي ۱۱ بوو.

پينج شه ممه بوو. هه وروهه لا بوو. كهس وه بهر چاو نه ده كهوت. كه
گه يشتينه سهر شه قامه كه ديم قيله تاوه كه (چرچ و لوچي تيكه وتووه).
كوتم: نه مه بوچي وايه.

پيريژن كوتى: كاتى هاتم چاوم به ده بابيه كه كهوت كه بهم شه قامه دا
تيده پهرى. له درزي شوشه ي شيريني خانه كه وه بوئي ئيزنگي سووتاو
دهات.

هيچ درگايه كه نه بوو كه تايه دارينه كه ي كرابيته وه. له پيريژنه م پرسى:
نه ي كوا نه و درگايه؟
كوتى: كام درگا؟

كوتم: نه و درگايه ي كرابووه و كورپيكي روت و قووتى ليوه
دهرپهرى.

پيريژن كوتى: ته نيا نه م درگايه كرابووه.

كوتم: تو ژنيكت نه دي كه قڙي دريژ بي و به دواي منداله كه يدا هه لي؟
پيريژن كوتى: ئيره پر بوو له ژن و به كه شف و مه نقه ليه وه
راوه ستابوون. ته واوي نه م گه ره كه دوو كه ل دايجرتبوو.

كچيك كه بوئي ناني گهرمي له باوهش كردبي به شه قامه كه دا
تينه ده پهرى. هيچ درگايه كه نه بوو له سهر بوئي گوشتي سووره وه كراو
داخرابي. قوتاخانه كه م دوزيه وه ديواي نه بوو. نه رده ي كورت كورت
هوشه ي قوتاخانه كه ي له شوسته كه جيا كرابووه. كراسي بيقول و

چارشيؤ نويزي خالدار و پهرو و پالي مندا له سهر تورى واليباله كه هه لخرابوون. ژنى پيشخزمهت پهرويه كي به بهر ده ميا هه لدا بوو گسكيكي دريژي به عه رزه كه دا دينا و به پشت تويزيک توز و خول و گه لاي و هريودا دهرويشت. پهنجيره ي پوله كان كرابوونه وه و قوتابخانه بوئي هه يني ليده هات.

پيريژن باسكي له له پي دهستي مندا جوولاند و كوتى:
- با بروين.

شه قاوي له پيش منه وه دهرويشت، پشتي كوور نه بوو. به لام سه رماي دهور و بهرمان خوي پي كوشمه له كرد بوو. ده تكوت به دواي خويدا رامده كيشي. قامكه كانم رچيبوون.

كوتم: نه مشه و به فر دهباري.

پيريژن كوتى: له ئيستاوه تو خه ريكي ده له رزي.

كوتم: من زستانانه خوم رووت و قووت ده كرده وه و ده چوممه نيو ئاوه وه.

پيريژن كوتى: من بروا ناكه م.

كوتم: بو؟ كاتي سهرما كاري له يه سقان ده كرد، بابم ده يبردين بو كانياوي گهرم. هه تا بن چه ناگه ده چووينه ژير ئاوه كه وه، بوگه ني ليده هات به لام گهرم بوو. به فريش وردورد به سهر قز و ده موچاوماندا دهباري.

ئيستا بروا ده كه ي؟

پيريژن كوتى: نا.

كوتم: راستت دهوي خوشم بروا ناكه م، به لام پيموايه ئاواش ده كرى

پياو خوي گهرم بكاته وه.

گه یشتبووینه نزیك سمسارییه ک. دوو کهس ئاوینه یه کی گه وره یان له
سه ر داشقه یه ک داگرت و بردیانه سمسارییه که. ژنیک لای داشقه که
راوه ستابوو ده پاراوه.

- وریابن، تو خودا وریا بن.

ئه وهنده له ویی راوله ستاین تاکوو سمسار ئاوینه که ی به دیواری
دووکانه که یه وه هه لپه سارد. ژنه پووله که ی بژارد و له دووکانه که هاته
دهری و پشت له ئاوینه که له ئیمه دوور که و ته وه.

سه رما به پالماندا تیده پهری و سه ری ده کرد به سمسارییه که دا. خووی
له ئاوینه که هه لده ساوی و پاشان ده هات پیستی له شی منی ده رزی ئاژن
ده کرد، ئیتر نه مده توانی قولی پیریژنه که بگرم. قامکه ته زیو و له گو
چوه که م نیشان دا.

- چاوی لیکه.

پیریژن راوله ستا قامکه کانمی به توندی گرته نیو له پی دهستی.
ده موچاوی هیئا خواری و ده می کراوه ی له سه ر له پی دهستم داناو
«هووی» لیکرد.

ئه و خه لکه ی به لاماندا راده بردن هه نگاوه کانیا ن شل کرده وه، به فریش
دهستی کرد به بارین. تا قمیگ له ده ورمان راوله ستا بوون. گه رمایی
پیریژنه که به له پی دهستمدا رپوچوو بوو. بوونی ده میشی موو به موو و
یه سقان به یه سقان به له شمدا ده گه را. کولووی تازه ی به فر هه ر که له
سه ر ره شایی له چکه که ی ده نیشه وه ده تواوه.

کو تی: گه رمت بووه؟

تا ئیمه در به خه لکه که بدهین و خو مان بگه یه نینه قاوه خانه یه ک، هه موو
ئه و که سانه ی به شوسته که دا ده رویشتن چه تره کانیا ن هه لدا.

قاوه چي دوو په رداخي گه وره ي چايي له سهر ميژه كه بو دانايين . كاتي
قه ندانه كه م بو پيريژن راداشت، ديم پشته دهستم پر بووه له خال و په له .
قاوه خانه كه پر بووه له فه علا و كريكار . هيشتا په له ي رهنك له سهر يه خه ي
كراسي تا قميكيان وشك نه ببووه .

يه كيان به لگي گوي و پيستي ملي شينيكي كالي پيوه نووسابوو .
لاويك كه گويي له راديو گرتبوو، نينوخي گيچاوي بوو . سهر ي
ده خوراند و ورده خيز و لم له قزي دهوهر ي و ده كه وته سهر شالگه رده
ره شه كه ي . له په ناي سه كوي كاشي و گيزه ي سه ماوهره كه دهرويشيك له
سهر كورسيله يه كي دارينه كوروشمه ي كردبوو، خه ونووچكش
دهيبرده وه و مه سنه ويشي ده خوينه وه .

پيريژن ئاماژه ي به په رده يه كي گه وره كرد كه ديواري ژوور سهر ي
كريكاره كاني داپوشيبوو، په رده كه پر بوو له ئه سپي رمب و تير
تيه له چه قاو . له ژير پي ئه سپه كاندا چند پياويك كه وتبوون كه جه غزي
سپي و سهوز دهوري سهر و چاوي گرتبوون .

به پيريژنه م كوت: چايي ديكه ش ده خوي؟

كوت ي: من ده مه هوي لي ره برومه ده ري .

كوت م: ده جاري با دانيشين .

كوت ي: من پيم عه يبه لاي ئه م هه موو خه لكه بگريم .

چاوي له سهر په رده كه هه لنه ده گرت و له په ستا ده يگوت:

- هه سته ... هه سته .

ده ره وه شوسته بوو، ئه سپ ديوار نه بوو، كرپوه ي ده كرد . له بهر
گرياني كپ و بيده نكي پيريژن هه تا فه له كه قسه م له دم نه هاته ده ري . له
فه له كه كه بهر درگاي دوو كاني قه ساييك ئاو دا يگرتبوو . خه لك به سهر
دوو ته خته داري گه وره دا ده په رينه وه .

به پيريزنه م كوت خوې به ملدا هه لواسي و لاقى هه ليني. په پرينه وه له و بهري ته خته كانه وه دامنا. پيريزن هه لاته ژير بانجيله يه ك تاكوو له ژيريدا به فري سهر جله كاني بته كيني. منيش نيتر به بي نه وه نه متواني پيم له سهر به فري كه توند كه م. ده بوو پال به شتيكه وه بده م. تاكوو سهر ماي ده ور و پستم نه تواني بو لاي دره ختي گوي شوسته كه پالم پيوه ني. ناوينه يه كي گه وره به نيوه راستي شه قامه كه دا هه لده هات. سمساره كانيش به دوايدا غاريان ددها. ناوينه كه له بهر درگايه ك راوه ستا. ژنيك درگايه ليكرده وه. نه وان ههر له وي باوه شيان پيكا كرد و درگايه پيوه درايه وه. نيسي له لاي داره كه وه خوم گه يانده لاي پيريزنه كه. قوليم گرت و ده وري فه له كه كه مان ليذا. لهو شه قامه وه كه به ره و مالي پيريزنه كه ده رويشت، به په نا دوو كاني داخراو و كومه ليك په نجيره دا تپه رين كه بوني دوو كه ل و به ورينگي كوورهيان ليده هات. ده واخانه له كوتايي شه قامه كه هه لكه وتبوو.

كوت م: نه وه ده واخانه يه.

پيريزن كوتي: به راسته.

كوت م: له سووچي نه و شه قامه ده بي ده واخانه يه كي لي بي.

پيريزن كوتي: ههر به راست.

چراي پشته وه ي هيني له په نجيره كان هه لكرابوون. شووشه ي ده واخانه كه هه لم وبوغ دايپوشيوو. ههر له وي راوه ستاين. سهر م به شووشه كه وه نووساند دهستم به م لاو لاي ده موچاومه وه گرت وهك نه و كه سانه ي له بهر تاو راوه ستاين و بيانه وي شوينيكي سي بهر چاك بينن. كورسيه يه كي ته گه ردار له نيوه راستي دوو كانه كه دا بوو. پياويك له سهر عه رزه كه دانيشتبوو رو ني له ته گه ريكيان ددها.

كوت م: نيره خو ده واخانه نيه.

پيريژن کوتی: له وه ده چي کارگا بي، پيموا دوو چهرخه سازييه.
شانم به شانی پيريژنه وه دابوو. چهن ههنگاومان مابوو بگهينه
ماله كهی.

كوتم: يارمه تيم بده ئه م چهن ههنگاوهش با نه كه وم.
پيريژن هاته بن پيلمه وه. تا گه يشتينه بهر درگا ههوا ته واو تاريك
داهات.

به كه ناری سهنگه رشي حه وشه كه دا تيپه رپين. ته نافه كه به سه ر
حهوزه كه دا هاتبوو. له په نا پيشور كه كه ته شتيكي مسين پر بوو له تاريكي.
وه تاغه كه بوني چيشتي كوني ليده هات. پيريژن چرا كهی هه لكره. له
سه ر دوشه كچهی پال كاغهزه پرژ و بلاوه كان دانيشتم. به پيريژنه كه م
كوت په نجيره كه پيوه دا و په رده كان داداته وه و ته شتوكهی رشاوه كه
به ري بيريزي.

پاشان كوتم بو شوردي قاپ و كه وچكه كان كترييه ك ئاو بنيتته سه ر
وه جاخه كه. دوايي كوتم برؤ بو لاي چرپا كه. پاشان كوتيشم بالنجه كه له
سه ر ده می پيره پياوه كه لبا.

پيريژن بالنجه كهی لابرده و له مي رده كهی پرسى:

- چونی؟ باشی؟

كوتی: به لی.

پيريژن كوتی: هيچ كويت نايه شي؟

كوتی: نا.

پيريژن كوتی: هيچت ناوی؟

كوتی: با برسيمه.

له پال كاغهزه كان دانيشتم تا پيريژن دوو هيلكه بكاته نيو رؤن.
ده بي جل و بهرگه كهی به كراسيكي شين بگورم و له چكه كه شي به
له چكه يه كي گولداري كشمير.

نه خوشخانه نا، شه مه نده فہ ر

هەر ئه و چهن چرکه یه که ژنیک چارشووه که ی کرده وه و دیسان له
خوی هالانده وه بهس بوو که به یانی یه کشه ممه و سپیایی کراسیکی
دریژ پیکه وه ئاویتته بن.

هیلاسن کپ و بیده نگ بوو. ده موچاوی ئه و مسافیرانه ی چاوه پروانی
گه یشتنی شه مه نده فهر بوون به فینکایی به یانییه وه نووسابوون.
له چایخانه ی پال هیلاسنه که وه گیزه ی سه ماوه ر ده هات.
له پشته وه ی چایخانه که له سه ر کورسییه کی به ردین مورته زا خوی
راکیشابوو.

دهستیکی له سه ر چاوانی دانابوو هیشتا له تاریکایی شه وی پیشووی
ده پروانی و له دل خویدا جنیوی به و رۆژنامه فروشه ی ئه ولای
کورسییه که ی ده دا، که هه رای ده کرد.

له ژیر داربناویکدا پیاویک له سه ر جانتاکه ی دانیشتبوو جگه ره ی
ده کیشا. ده کرا ده ست به هه وای ته م و مژاویدا بیینی. له پشت
دهسته نوینیکه وه که له سه ر عه رزه که داندرا بوو ژنیک سی چل سالان
هه لته ووشکابوو، بی ئه وه ی چاو له کوتایی هیلاسنه که هه لگری، ده میکی
خه وتووی به گوپکه ی مه مکیه وه نووساندبوو.

به‌رله‌وه‌ی ئه‌و بتوانی قه‌تاره‌که ببینی، کورسییه به‌ردینه‌که پر بوو له ده‌نگی شه‌مه‌نده‌فهر و مورت‌ه‌زا به شه‌که‌تی هه‌ستا و دانیشته. قژی به نووکی قامکه‌کانی له سه‌ر ناوچاوانی لاداو به ماندویی وهرپیکه‌وت. چوو بو لای ئه‌و هه‌وزه چکۆله‌ی پال چایخانه‌که، که کاشییه‌کانی وه‌کوو مزگه‌وت سه‌وز بوو. شلپیکی به سه‌روچاوییه‌وه دا و هه‌ر له‌وی راوه‌ستا. دوو ده‌ست به شانیه‌وه هه‌لواسرابوو، ده‌تگوت دوو دانه سه‌ولن و هه‌وا وه‌کوو ئاو ده‌برن و له‌شی مورت‌ه‌زا بو پیشه‌وه راده‌دن. ئه‌گه‌ر له‌پال داریکدا راوه‌ستایه ده‌تانگوت:

- ئه‌وه‌ش داریکه که پیست و گوشتی که سیکی له‌به‌ر کردوو ه!
دووکه‌لی جگه‌ره ره‌شایی و خه‌تی سمیلی ون کردبوو. چاویشی هینه‌ده گه‌وج بوون که ده‌یتوانی زه‌رده خه‌نه‌که‌ی ئاشکرا بکات.
بوونی رۆنه‌سووتاو و هیلاسنی گه‌رم داهاتوو ولاتی داگرت. جیره‌ی تورمن، ده‌تگوت بره‌بنده و به یه‌سقانی مورت‌ه‌زایدا دینن. خه‌لکه‌که به‌ره‌ولای شه‌مه‌نده‌فهره‌که رۆیشتن و هه‌روه‌ها هه‌وریش به سه‌ر کیوه‌که‌دا تیپه‌ری و سیبه‌ره‌که‌ی به سه‌ر ریگاکه‌دا کشا که شان به شانی هیلاسنه‌که بوو.

دوای ئه‌و هه‌موو گرمه و جیره‌ی راوه‌ستانی شه‌مه‌نده‌فهر، ئیستا مورت‌ه‌زا پیی خۆش بوو هه‌راو هاواری رۆژنامه فرۆشه‌که له ئامیزگری. له‌تیک ئاسمان که‌وتبووه نیو هه‌وزه‌که‌وه.

- برۆ ده‌ری، برۆ ده‌ری بۆره‌ پیاو!

هه‌موو سه‌ریان و هه‌رسورا‌ند بۆلای ده‌نگه‌که‌وه و مورت‌ه‌زا تا ئاخیری ته‌مه‌نی قه‌ت ئه‌وه‌ی له‌بیر نه‌چۆوه و کابرایه‌ک به ده‌ستیکی به‌درگای فارگۆنیکه‌وه هه‌لواسرابوو به ده‌سته‌که‌ی دیکه‌شی هه‌وای ده‌قۆسته‌وه.

پاسه وانیک خه ریک بوو به هیژ و قه وه تی خوئی مه چه کی ده کی شاو
پاسه وانیکی دیکه ش پالی پیوه دهنه تاکوو له فارگونه که ی وه دهرنی.
- به ریده، من ده لیم نه و درگایه به رده.

کابرا که وته خواری.

قه راخ هیلاسنه که خیز ریژ بوو. مورته زا هیشتا نه یده زانی ته ماشای
چی ده کا.

مسافیریک جانتا که ی دانا. ژنیک که له پال دهسته نوینه که دا بوو
مه لوتکه که ی به سینگییه وه نووساند و کابرا به چوکه وه که وته سهر خیز
ریژه که. به شانی چه پدا تلی خوارد. لایه کی ده موچاوی به خیزه که دا
خشا. نیو چاوانی رووشا و ته واوی گیا و گژه کان تاکوو بهر قه دی
کیوه که له توئی ریشه کانیا نه وه ربه ی که وتنه که یان بیست.

پاسه وانه کان بوخچه یه کی چکوله یان بو کابرا فریدا و دهنکه برینج و
جلو بهرگی ژیره وه له سهر عه رزه که پرژوبلاو بوونه وه. نیستا مورته زا
هه لدهات. بلیندگوی ویستگه که ده یگوت:

- موسافیره کان سوار بن.

کابرا هه ولی دا دانیشی. هه ردوو دهستی به که شکه ژنویدا دینا.
مورته زا خوئی گه یاندی.

- کاکه!

کابرا له سهره خو گوتی: وهی سهرم، وهی سهرم.

مورته زا دانه وی. چووه بن پیلی و پیکه وه ههستان. به ره و هه وزه که
وه ریکه وتن.

تا نه وان گه یشتنه لای هه وزه که و مورته زا کابرای موسافیری له پال
پی شورکه که دانا و به دهره ی ته ر نیو چاوانی پاک کرده وه و سی
چوار ورده خیزی له ژیر پیستی کابرای غه ریب دهره ینا، قه تاره که

وه‌پێکه‌وت و سه‌رانسه‌ری و یستگه‌که‌ دیسان که‌وته‌وه‌ ژیر یه‌کشه‌ممه‌یه‌که‌ که‌ ده‌نگی هه‌وره‌هه‌لابوونی نه‌ده‌بیسترا. هیلاس‌ن دیسان سارد بووه‌.

مورته‌زا گوتی: ده‌توانی برۆی؟

رۆژنامه‌ فرۆشه‌که‌ شتومه‌که‌کانی به‌ بی‌ ده‌نکه‌ برینجه‌کان کو‌ کرده‌وه‌ و له‌ بوخچه‌که‌ی پێچا.

مورته‌زا گوتی: چیه‌؟ کویت دیشی؟

رۆژنامه‌ فرۆشه‌که‌ بوخچه‌که‌ی لای ئه‌وان دانا.

شه‌مه‌نده‌فه‌ریک به‌ بیده‌نگی به‌ سه‌ر هیلاس‌نه‌که‌ دا تیپه‌ری و دره‌ختیکی سه‌وز و پرلق‌وپۆپ به‌ ره‌گ و ریشه‌وه‌ له‌ فارگۆنه‌که‌وه‌ فریدرا ده‌ری.

مورته‌زا خۆی کرد به‌ چایخانه‌که‌دا، به‌ قاوه‌چییه‌که‌ی گوت:

- نه‌باتتان هه‌یه‌؟

- نا، کاکه‌ نیمانه‌.

که‌شه‌فی چایی و په‌رداخیکی گه‌وره‌ ده‌وری هه‌وزه‌که‌یان لیدا.

مورته‌زا گوتی:

- ئه‌وه‌ بخۆ ده‌توانی به‌ ریدا برۆی.

کابرای موسافیر قۆلی هه‌لکرد. ده‌ستی کیشا بو لای هه‌وزه‌که‌.

مورته‌زا گوتی: گویت لیه‌؟ ده‌ شتی بلێ....

هیشتا ده‌ستی کابرا هه‌تا مه‌چه‌ک له‌ نیو ئاوه‌که‌دا بوو که‌ خوین له‌

کونی گویچکه‌یه‌وه‌ هاته‌ ده‌ری و به‌ لاملیدا هاته‌ خواری و ده‌مه‌ورپوو

که‌وته‌ نیو هه‌وزه‌که‌وه‌...

مورته‌زا شانی گرت و هاواری کرد.

- فریا که‌ون، یه‌کی بی بو یارمه‌تی.

تۆزی له‌ و لاتره‌وه‌، یه‌کشه‌ممه‌ به‌ درێژایی هیلاس‌نه‌که‌ دوو له‌ت بیوو.

خوینیک که‌ ره‌ش ده‌چۆوه‌ رانه‌ده‌وه‌ستا و مورته‌زا هاواری ده‌کرد:

له م دهورو بهره كهس ماشيني نيهه؟
قاوه چي گوتي: بچن به شوين تاهير دا.
مسافيره كه يان له سهر قايشي سهنده لايي دواوه ي په يكانه كه راکيشا.
مورته زاش له پال ليخوره كه دانشت. ويستگه كه خوي كيشا دواوه.
هيلاسن به ره و لاي كيوه كه روي و تاهير خستيه دهنده ي چوار. نهو
وشه وردانه ي سهر تابلوي قهراخ جاده كه پهنه مي بوون. گوره
دهبوونه وه. «له تونيل نزيك دهنه وه.» ماشين خوي كرد به دالانكي
رهدا كه له درزي به رده كانييه وه تاو داده چورا.
زهوي له ژير چراي ماشينه كه دا زهرده لگه را بوو. له ميچي
تونيله كه وه چلووره ناهه ك ده كه وتنه خواري و له ت و كوت دهبوون. له
دهره وه ي تونيل هيشتا يه كشه ممه بوو. مورته زا چاويكي له كا براي
بريندار كرد. ديتي لايه كي ده مي به قايشي سهنده لاييه كه وه نووسا وه و
سهر ي به لادا كه وتو وه و دهرشيتته وه.
گوتي: دا رايگه بزانه.
له كه ناري نيوان قيله تاو و گياو گژدا له ماشينه كه دابه زين.
تاهير گوتي: خهريكه دهمري.
تهختي بني ماشينه كه به زهرداو خووسا بوو. لايه كي دهموچاوي كا برا
ماسي بوو، سووچي ليويشي به و لايه دا كيشي هاتبوو. نه يده تواني چاوي
راستي هه ليني.
خهريك بوو له گه ل هيلنج دهنگي خوشي دههينا وه.
تاهير گوتي: با دايگرينه خواري.
مورته زا گوتي: نانا، دهستي لينه ده ي!
بوخچه كه ي كرده وه. چهنه ي كا برا و قايشي سهنده لاييه كه ي به و
چاره كه يه سري.

دهموچاوی کابرا وهک هومایی سپی هه لگه را بوو.
تاهیر گوتی: خه ریکه تووشی گیره وکیشه مان دهکا. من ئیتر تیدانیم.
بیهینه خواری.

مورتهزا گوتی: ئا لیره؟ له م چۆلگه یه؟
تاهیر گوتی: تو کوتت که وتوو ه... چاوی لیکه... خه ریکه ده مری.
مورتهزا گوتی: ئه وه هه ر پشاو هته وه.
تاهیر گوتی: ئه وه هاتوو مرد.
مورتهزا گوتی: سواری ده که م.
تاهیر گوتی: چی ده که ی؟
مورتهزا گوتی: سواری ده که م سوار...
تاهیر گوتی: سواری چی؟
مورتهزا نه پراندی: سواری شه مه نده فخر...

رپزیک لوری له جاده که وه تیپه رین. مورتهزا و تاهیر له لای کاپووتی
په یکانه که راوه ستا بوون و به جووت دهیان نه پراند. هه ردووکیان به مشت
دهیان کیشا به سه ر گیلگیره که دا.

مورتهزا ره گی ملی هه ستا بوو. بای لورییه کان قژی ئالوزاندبوو و
که وتبووه سه ر نیوچاوانی. مورتهزا دهستی هه لده ته کاند و هیندی جار
ئاماژه ی به و سه ری جاده که ده کرد.

یه کی له لورییه کان پیش ئه ویتتر که وت و بی به زه بییانه سیگنالیک ی لیدا.
تاهیر بی ئه وه ی گوی بداته هه را و گوره ی مورتهزا له پشت شووشه ی
په یکانه که وه کابرای مسافیری نشیان ده دا. دوا ی ئاخرین لوری گوتی:

- ئیستا بو نه یبه یین بو نه خوشخانه یه ک یان ده رمانگایه ک؟

مورتهزا قامکی بو لای جاده ی پشت سه ری را داشت و نه پراندی:

- چونکه ئه ویان له شه مه نده فخر فری داوته خواری نه ک نه خوشخانه!

تاهیر گوتی: تو شیت بووی شیت.

پاشان چووه پشت فهران. مورته زاش سوار بوو و درگاکی توند پیوهدا.

نیو ماشینه که پر بوو له بونی ئاره قهه له شیان. له سهر پیچی دواایی جاده که به ریگایه کی خاکیدا لایندا. به چهن دهقیقه جاریک له نیو داری قهراخ جاده که وه شه مهنده فهریک وه دهر ده که وت و پانایی جاده که وه دهری. په یکان به نیو شه مهنده فهره کاندا تیده پهری و ته پوکیکی خول و توز له گهل خویدا دهرد به ریگادا.

تاهیر گوتی: برؤ ئه ولاره هیدی پشقل.

پاشان وه پیش ماتور سکلیتیک که وتن. هیندهی سیگنال لیدا تا کوو ئه و مانگایه ی خودار کرد که له سهر جاده که راه ستابوو. مانگا که به ره و بیستانیک هه لات. ئه و ژنانه ی په تاته یان هه لده که ند، سه ریان وه رسوورانده و هینده یان چاو له په یکانه که کرد تا کوو ژان و ماندویه تی پشتیا دهر چوو. دیسان دانه وینه وه. مورته زا چاویکی له کابرای موسافیر کرد. دوگمه ی کراسه که ی هه لگرتبوو و له پی دهستی له سهر سینگی موسافیره که دانابوو.

تاهیر گوتی: مردووه؟

مورته زا گوتی: خهریکی له دینم دهرده که ی، ههر له په ستا مردووه، مردووه ت داناوه!!

دهستی هه لئینایه وه و مشتی قووچاند. مشتی پرپر بوو له سیخه ی هه ناسه کیشانی کابرا.

تاهیر گوتی: تو لیت رونه ئه م جاده یه ده چیتته ویستگه؟

مورته زا گوتی: ئه ری.

تاهیر گوتی: له م نیوهدا چی وه گیر من ده که وی؟

مورته‌زا گوتی: پاره‌ش وهرده‌گری و ده‌شزانی خه‌لک چۆن سواری شه‌مه‌نده‌فهر ده‌بن و چۆن فریده‌درینه‌ خواری... پاشان دلی پر بوو و له چاوییه‌وه هه‌لچوو. به‌ پشتی ده‌ستی ته‌راییی سمیلی سړی و تا‌گه‌یشتنه پرده‌که له نیو ماشینه‌که‌دا باران ده‌باری. له ده‌ره‌وه‌ش به‌فر سهره‌که به‌ به‌ر شووشه‌ی وشکه‌وه له‌قه‌له‌قی بوو.

مورته‌زا دوو جگه‌ره‌ی داگیرساند. دوو‌که‌ل له شووشه‌ی داکشای په‌یکانه‌که‌وه ده‌رنه‌چوو. له‌و لای پرده‌که‌وه که‌نده‌لانیکی پر له ئاوی لیبوو به‌ر له‌وه‌ی تاهیر تورمز بگری، په‌یکان خو‌ی خسته‌ نیوی، ماشینه‌که له‌سهر جه‌غزیکی گه‌وره سووراو رۆچوو. ده‌ستی تاهیر له‌ فرمان به‌ربوو، مورته‌زا که‌وت به‌ سهر کابرای موسافیردا. تاهیر به‌سهره‌وه که‌وت به‌ سهر سه‌نده‌لییه به‌ تاله‌که‌ی موزته‌زادا. ئه‌وان به‌ سهر یه‌کدا ده‌گلان. جه‌سته‌یان له‌ یه‌کتر ده‌درا و بو‌نی له‌شیان کراس به‌ کراس ده‌گه‌را.

قورپولیته‌ی که‌نده‌لانه‌که هینده‌ ره‌ش بوو که‌ دوا‌ی هاتنه‌وه ده‌ریی په‌یکانه‌که ئه‌و یه‌کشه‌مه‌هه‌وره‌هه‌لایه ده‌تگوت که‌وتوته به‌ر خو‌ره‌تاو. له ده‌ره‌وه‌ی که‌نده‌لانه‌که، تاهیر پیدالی گازه‌که‌ی به‌ بنی ماشینه‌که‌وه نووساند. جاده له‌ قه‌راغ چۆمه‌که‌ خو‌ی راکیشابوو په‌یکان پی به‌ پیی ئاوه‌که ده‌رۆیشته‌ پیشی.

له‌وبه‌ری چۆمه‌که‌وه تارمایی باریکی شه‌مه‌نده‌فهره‌که دیار بوو.

تاهیر گوتی: چه‌نده‌مان ماوه‌؟

مورته‌زا گوتی: ئیمه‌ زووتر ده‌گه‌ینی.

له‌ هه‌مبه‌ریاندا له‌و سهری جاده‌که چه‌ند گۆری راوه‌ستاو له‌ دووره‌وه

دیار بوون.

تاهیر گوتی: ئه‌وه چییه‌؟

مورتهزا گوتی: په مپی بینزینه.

دوای په مپی به نزمین، خو له میښیکی دوو کله گرتوو بینای ویستگه بوو. بوټکه ی بیتاقه فروشی پر بوو له کاغزی ناگاداری. خرکه بهردیان له سهر رپوژنامه کانی بوټکه ی رپوژنامه فروشی دانابوو که هاتنی شه مهنده فهر رپوژنامه کان هه لنه داته وه.

هیلاسن کپ و بیده نگ له سهر عهرزی ره هیل ببوو.

مورتهزا په یکانه که ی له بهر ویستگه دا به تاهیر راکرت. پیاویک له سهر جانناکه ی دانیشتبوو تووی ده ترووکاند. مورتهزا سهری برده بهر بوټکه که و گوتی:

- بیتاقه.

تا کوو تاهیر له ماشینه که بیته خواری و خو ی له سهر پشتینه ی بسوورپینی و قرچه قرچی یه سقانی پشتی بیستری و ژنیک چارشپوه که ی بو ساتیک بکاته وه و دیسان له خو ی بهالینیته وه، شه مهنده فهر گه یشتی. جیر و هوړی راوه ستانه که ی ده تکوت تیخ به سهر ناوینه دا دینن. درگای فارگونه کانی کرانه وه. خه لک بهر وه شه مهنده فهر که وه ریکه وتن. مورتهزا به تاهیری کوت:

- یارمه تیم بده.

کابرای موسافیریان دابه زاند. ههر دووکیان چوونه بن پیلی. که له پلیکانی فارگونه که چوونه سهری پاسه وانیک گوتی:

- بیتاقه تان پییه؟

مورتهزا گوتی برپوئه ولاره.

له رپره وه که دا موسافیره کان رپگیان بو کردنه وه، کاغزی لول کراوی بیتاقه وه ک جگهره به لیوی مورتهزا وه ده لهرییه وه.

دوای ئه وهی موسافیره که یان له سه ر سه نده لایی کووپه یه کی خالی
دانیشانده و سه ر یان نابه دیواری کووپه که وه، پاسه وان گوتی: ئه وه
نه خوشه؟

مورته زا به تاهیری گوت برۆ خواری، به لام هه ر له وی به هه تا من دیم.

تاهیر له قه تاره که دابه زی. ویستگه چۆل بوو.

له چایخانه که وه دهنگی رادیو دههات.

دوای ئه وهی تاهیر ژیر پیاله ی چاییه که ی هه لقوراند، تیکه ل به دهنگی

رادیو که بیستی:

- گلاوانه ی پیسانه.

جه سته شين و جه سته ناو

ته مه ن ۱۹ . که سب و کار، کریکاری نه ققاش . ناو، مه نسوور .
پیستی ده موچاو ولاملی چهن په لهی رهنگ پیوه دیار بوو . شینی
وشکه لاتوو قاوهیی ته ره هیشتا بن میچه کهی ته واو رهنگ نه کردبوو که
گویی لیوو .

- به سسه ئیتر، بو ئه مرؤ به سسه .

مه نسوور له نیردیوانه که هاته خواری . تینووی بوو . روو پووشه
رهنگاوییه کهی داکه ند و کراسه سپیه ساده کهی له بهر کرد و له
خانوبه رکه هاته ده ری . ملی شه قامیکی تارانی گرت و هه تا ئه و سه ری
رویشته . سواری پاس بوو . شه قامه کانی تاران ده رویشتن . دابه زی له
دووکانی لای ماله که یان نو شابه یه کی کرپی و به پلیکانه کاند و سه ر
که وت . له سه ر پلیکانیکیان پیره پیاو یک دانیشتبوو، که شووشه ی نو شابه که
به بهر سه رنجی دا تیپه ری . شووشه که ده شله قا . نو شابه که له نیو مشتی
مه نسوور دا که فی کردبوو و ده تگوت که سیک ئه وکی شووشه که ی
گرتوو ه و ریکی ده گوشه ی تا کوو بیخنکی نی . مه نسوور هه رکه گه یشته
وه تاغه که ی و هه لچره که ی له سه ر سه ری نو شابه که دانا و هه لیچری ،

فېشقەي كىرد و بارانى نۆشابه بەرە و بنمىچەكە رۆيى. لە سەرئىشەو ە
دىسان دابارى.

مەنسور شووشەكەي فرېدا و دەموچاۋى گرتە ژىر ەردوۋ
ەنەشكى و دلى داكەوت. شانى لە بن ساردايى نۆشابهدا كۆم كردهو ە كە
لە بنمىچەكەو ە دەبارى. ەيندە ماتل ما ەتا دەنگى خالى بوونى
شووشەكە تەواو بوو.

كاتى شەستە بارانى نۆشابه خۆشى كردهو ە، مەنسور سەرى لە بن
ەنەشكى ەينايە دەرى، دىتى لە سووچى ەۋدەكەي لە نيوان چىپاكە و
دىوارەكەدا كچىك خۆي كوشمەلە كردهو ە. قژى خووساۋە و دەستى
رادەتەكىنى.

بە سەر سوورمانەو ە گوتى: تۆ كىيى؟

كچە خۆي كىرد بە ژىر چىپاكەدا و خۆي شارده.

مەنسور گوتى: ەۋي كچى لەگەل تۆمە وەرە دەرى.

پاشان دەمەورپوو راکشا و تەماشاي بن چىپاكەي كىرد. ژىر چىپاكە پىر

لە نىگا بوو. كچە دەلەرزى. مەنسور گوتى:

- سەرماتە؟ كچە سەرى لەقاند.

مەنسور گوتى: (شتىكت دەمى لەبەرى بكەي؟) كچە سەرى لەقاند.

مەنسور مەلافەيەكى لەسەر دۆشەكى چىپاكە ەلگرت. (لە خۆتى بىپچە،

دەزانى خۆ) كچە مەلافەكەي وەرگرت.

مەنسور چاۋى قووچاندو گوتى: ناوت چىيە؟

دەنگىك لە تويى مەلافەكەو ە گوتى: پىپسى.

خۆرىش بە لەتىك لە ئاسمانى تارانەو ە نووسا. چىراي شەقام و

مالەكان ەلكران. وىنەي تەلەفىزىون دارژا. دەنگى رادىو بلاو بوو ە.

پىپسىش بە بالا بەرزەكەيەو ە كە لەمەلافە پىچىرا بوو لە ژىر چىپاكە

هاته دهري و وهك نه ماميك كه كراسي مانگي له بهر دابي له نيوه راستي
وه تاغه كه راوه ستا.

مه نسوور گوتي: له نيو نه شووشه يه دا چت ده كرد؟
شووشه كه له بهر ئاوينه ي وه تاغه كه دا كه وتبوو و هيشتا كه في
زار كه كه ي وشك نه ببوو ه پيپسي چوو بو لاي په نجيره كه.
دهموچاوي له سهر هه تاو دانا و په نجيره كه تواني گريانه بيدهنگه كه ي
بيستي.

مه نسووريش گويي ليوو. پيپسي به لويه كي مه لافه كه لووتي سري.
مه نسوور گوراندي: چلمه كه ت دامه لووشه نيو مه لافه كه وه كچي!
پيپسي سهر ي وه رسووراندي. وه تاغه كه پر له دهنگي دله كوتي بوو
تهپ، تهپ، تهپ، تهپ، تهپ، تهپ، تهپ...

مه نسوور گوتي: باشه ده ي باشه، دايلووشه.
پيپسي گوتي: من له كويم؟
مه نسوور گوتي: ئاليره، مه گين نه تديوه!
پيپسي گوتي: نه ي براكه م كوا؟
مه نسوور گوتي: ته نيا بووي، كه له شووشه كه هاتييه دهري كه ست
له گه ل نه بوو. نه كا له گه لت بووييت و من نه مديتبي.
چاويان به بن چرپا كه دا گيرا. پشت په رده كان گه ران. ته نانه ت
مه نسوور دهستي به سهر رפה كه شدا هينا. پيپسي دهستي له ئاوينه كه ش
رؤ كرد.

مه نسوور گوتي: چونه قاوي ليكه ين؟ ناوي چييه؟
پيپسي گوتي: كولا.
به جووت به نيو وه تاغه كه دا هه لده هاتن و هه رايان ده كرد.
كولا، كولا، تو له كويي كولا؟

هه لده سووران و سهريان له گيژه وه دههات. دهستيان له ههوا دههالا و به نيو يه كتردا تيده پهرين و بوني له شيان به سهريه كدا ده رڙا.
مه نسوور كه هه ناسه ي سوار ببوو گوتي:
ده ليم بلي له نيو شووشه يه كي ديكه دا نه بي؟
پيپسي گوتي: ئاخهر كامه شووشه؟
مه نسوور گوتي: ئه م شاره پره له شووشه نو شابه.
پيپسي گوتي: راست ده كه ي؟ له كوين؟
مه نسوور گوتي: ئه ري هه موويان گارگه يه ك ده ياندا ته ده ري.
پيپسي گوتي: ده بي بيدوزه مه وه، يار مه تيم بده.
مه نسوور گوتي: من ده توانم ههوت هه شت دانته بو بكرم،
رايان وه شينم و سه ره كه يان هه لپچرم، به لام خو ته واوي شووشه كاني ئه م
شاره م بو جي به جي نابي.
پيپسي گوتي: چونه هه موويان بشكينين.
مه نسوور گوتي: بيان شكينين؟ چي بشكينين؟ فه لاقه مان ده كه ن.
پيپسي گوتي: كه س نامان بيني.
مه نسوور گوتي: تو شيت بووي.
پيپسي گوتي: باوه ر بكه، ته نيا تو من ده بيني. كه ده ستت بده يه ده ستم
ئيتر هيچ كه س نامان بيني. بينه ده ستت بده ده ستم. بينه ده ستت.
له وه تاغه كه چوونه ده ري. له پليكانه كان چوونه خواري. پيره پياوي
سه ر پليكانه كه هه ستي كرد كه بايه كي فينك و ته ر به په نا روومه تيدا
تيه ري.
له نيو دوو كاني به قاليدا، سه ري شووشه كان ده پهرين به م لاولادا و
كفاره ي گاز و نو شابه به رزتر له و كه سانه بوو كه خو يان له به قاليه كه
دوور ده خسته وه و شانيان له يه كتر ده گيرا و هه لده هاتن.

مه نسوور له سهر مه لافه كه وه دهستي پيپسي گرتبوو به مه ودای دوو دهست پيپسي له پيشه وه و مه نسوور له دوا وه به كو لانيكدا باياندا وه. با مه لافه كه ی راده وه شاندا. سه گيك به دوا ی بو نی كو لانه كه دا هه لده هات و به دوو كهس ده وه ری كه هه ر نه بوون. كاتی لهو سه ری كو لانه كه وه گه يشتنه سهر شه قام پيپسي نيئونیكي گه وه ی شووشه نو شابه ی دی. له سهر تابلوی چلاو كه بابيه ك.

مه لافه و كریكاری نه ققاش و كچيك كه له ئاو بوو، شه قامیان گرته بهر پاسيك به نیو له شياندا تيپه ری. ئه وان به نیو به دهنه ی ئاسنی ماشینه كاندا تیده په رین. له نیو هراستی شه قام مه نسوور لاقی هه لخلیسكا و كهوت. پيپسي له گه ل خو ی كي شا. له سهر خه تيكي سپی كه قيله تا وه كه ی كرد بو وه دوو به ش گلان. ئه وه هه وایه ی كه هه لیانده مژی بو نی بینزینی لیده هات.

مه نسوور گوتی: خو شمده ویی.

پيپسي گوتی: چی؟

مه نسوور هاواری ده كرد: خو شمده ویی.

پيپسي گوتی: گویم لی نییه ده لیی چی؟

ئه وان شتيك بوون له نیوان زهوی و ئه ويندا. له نیوان قيله تا وه كه و ئاسماندا. خهريك بوو رپوژيش ئاوا ده بوو. نئون به سهر شووشه نو شابه كه دا ده رپوژيش و له تيكي ئیواریه ی رپووناك ده كرد.

كه ده كوژایه وه. ئه وه له ته ی رهش ده كرد. پيپسي خو ی مه نسووری هه تا لای نئونه كه هه لكيشا سه ری.

مه نسوور گوتی: مه يشكینه، ئه وه چرایه. كه سی له نیودا نییه.

خه لکی سه رشوسته كه له تو كوتی وردی نئونیان به ئاسمانی تاران ه وه

نیشان یه كتر ده دا. ده ریایه ك تيشکی له تو كوت. ئاسمانیكي نه خشيئراو...

مەنسور گوتى: زۆر جوانە، بۆنى رەنگ دى.

پىپسى گوتى: پىت خۇش بوو؟

مەنسور گوتى: زۆر، ئاخىر مەن نەققاشم، نەققاشى خانووبەرە.

پىپسى گوتى: بەراستتە؟ خانووبەرەكە لە كويىھە؟

مەنسور گوتى: لەپشت ھىلاسنەكەيە.

لە ويىستگەي ھىلاسن، پىرېژنىك دەستى لە چارشىۋەكەي ھىنابوۋە

دەرى و رايىدەتەكاند. كورپىكىش لەپشت شوشەي فارگونىكەۋە دوور

دەكەۋتەۋە.

ھىلاسنەكە دەروپىشت. شەۋ داھاتبوو.

پىپسى گوتى: ئەرى مەن جوانم؟

مەنسور گوتى: مەلافەكە لادە بزەنم.

پىپسى مەلافەكەي لادا. پىرىشكەي ورد و رەشى نۆشابە ھىندى جار

نىگايەك بوو، ھىندى جار بسك و ھىندى جارىش زەردەخەنە.

پىپسى گوتى: خۇشمدەۋىي.

مەنسور گوتى: ئىتر بترى ناشكىنن.

پىپسى گوتى: كەۋايە با بچىن خانووبەرەكە ببىنم.

درگاي ئاسنىنى خانووبەرەكە كەۋتبوۋە سەر مزايىكى ھەۋشەكە و

ھۆدەكانى نەۋمى يەكەم ھىندە تارىك بوون كە پىپسى دەستى

مەنسور بەردا. مەنسور ھەر ئەۋ دەست و قامكەي بە دەست

پىپسىۋە بوو ھىنای بە سەرۋچاۋى خۇيدا. بە ملیدا ھىنا و لە سەر

گويچكەي دانا و گويى لە دەنگى بەرى دەستى خوي گرت. تارىكايى

ھۆدەكە سىپى بوو. سىپايىيەكە ھىندە گرمۆلە ببوو. رەش داگەرابوو.

لە كويى؟

مەنسور گوتى: لىرەم، دەترسى؟

پيپسي گوتى : نا گهر مامه .

مه نسوور گوتى : با بچينه سه رى فينكتره .

پيپسي گوتى : له شم جور يكه .

مه نسوور گوتى : كويت ديشى؟

پيپسي گوتى : ده لى خه ريكم ده ر ژيم .

به ره وه نهومى سه رى وه ر يكه وتن . ديوار ه كانى چيمه نتو بوون . نهومى

دوو هه م زه يتوونى بوو . نهومى ئاخر بوونى تينير و قسلى ليد ههات .

مه لافه كه ته ميكي لينچقى ده لاندبوو .

مه نسوور گوتى : تو چيته؟

پيپسي گوتى : ماندووم ، پيمخوشه ئيرهت بو رهنگ بكم . پاشانيش

بچمه وه نيو شووشه كه م . تا مه نسوور ههات بللى نا ، گوليكي فه رش كه وته

سه ر ديوار ه كه و گوليكي پارچه بيش كه وته سه ر تاقه كه .

پيپسي مينياتور يكي تيكه ل پيكه لى به بن ميچه كه وه كيشايه وه . ته واوى

ديوار ه كانيشى به وينه ي گوزه و كووپه و شووشه ي شكاو پر كرده وه .

ئاوينه يه كى بى وينه ي به رهنگى قاوه و خوله ميشى له ته ختى هوده كه دا

كيشايه وه . ده ستى مه نسوورى گرت و چووه ده رى . بى نه وه ي سه رى

وه رسوور ينى و ببينى كه نه وه موو رهنگه ته ره ، هيواش و بيد ههنگ

ده چن بولاى يه كتر و هه واى هوده كه هيواش و بيد ههنگ خه ريكه پر ده بى

له تيشك و وتوو يژى رهنگ و رهنگ .

- بابچين له هه وشه كه وه چاوى ليكه ين .

له ئاخرين په نجيره ي خانووبه ره كه وه دووكه ل و مژ به رهنگيكي

بى ناوه وه به سه ر هه واى گهرم و ته ماوى تاراندا ده ر ژا .

پيپسي گوتى : نه وه ش خانووبه ره كه ي تو . ئيستا له كوئيه؟ نه وه

كارگه ي كه ده تگوت له كوئيه؟

مەنسور گوتى: بۆچىتە؟

پىپسى گوتى: دەچمەۋە جىگاي خۆم.

مەنسور گوتى: بۆ؟

پىپسى گوتى: چونكى خەرىكم وشك ھەلدەگەرېم.

كرىكاران پىكەۋە گالتەيان دەكرد و قاقا پىدەكەنن. شووشەى بە
يەكەۋە نووساۋ بەرپىز لەسەر تراولىنگىكى درىژ بە ژىر دەزگاكاندا
تېدەپەرىن. كە دەگەيشتنە لولەى فشار رادەۋەستان و بەقەد گرىى
قامكىك شتىكى رەش و خەست دەرژا نىويانەۋە. پاشان ھىندە دەرۋىشتن
تا دەگەيشتنە بەشى گاز. دواجار لە جىيەك رادەۋەستان و پىستونىك
دەچۋە سەرى و دەھاتەۋە خوارى و تەق سەرىكى بە سەر زاركەكەياندا
دەكوتا.

- دەستم بەردە.

- تۆ خودا كارى وامەكە. مەرۋ.

مەنسور لە ھەموو گرەمە و ھارەى كارگەكەدا تەنيا ئەۋەى دەبىست،
تەق.

پىپسى دەچۋە بۆ لاي پىستونەكە. لە نىو موسىقاي رەق و يەكەھەۋاي
تەق تەقدا مەنسور بە دەمى ئاۋالاۋە بى دەنگ ھاۋارى دەكرد:
- بۆ دەرۋى؟ تۆزى رادەستە تكات لىدەكەم.

پىپسى گوتى: تۆ ۋا ديارە تىناگەى من خەرىكە دەمرم.

ئىستا مەنسور تەنيا مەلافەيەكى خالىي بە دۋاي خۇيدا رادەكىشا و
كرىكارەكان بىدەنگ ببوون و چاويان لىي بوو بەپال تراولىنگەكەدا
ھەلدەھات.

پىپسى لاقى جوت كرىبوو. بەرى دەستى لەسەر سەرىيەۋە پىكەۋە
نووساندبوو.

له سه ر شووشه يه ك ر اوه ستابوو دوور ده كه وت ه .
- تاز ه من چونت بدؤز مه وه ؟ نهو شووشانه هه موويان له يه ك ده چن .
پيپسي تا نه ژنؤي چوو ه نيو شووشه كه وه .
- ده قسه يه ك بكه نه گبه تي .
پيپسي تا شان و ملي چوو ه نيو شووشه كه وه .
- خو شمه ويئي گويت لييه ؟
ئيستا ته نيا مه چه كي تاكوو نينو كي به ده ره وه بوو .
مه نسوور ر اوه ستا . دانه وييه وه . چؤكي دادا . خو ي گرمؤله كرد . چاوي
قووچاند و گويي خو ي گرت تاكوو دهنگي ته واو بووني دنيا نه بيستي .
ته ق ق ق .
ديسان له تاران ته له ويزيونه كان وينه يان تيدا بوو و راديو ش قسه ي
كرد . شه قام به شه قام مه نسوور ده رپويشت و هووي ده كرده نيو
ده ستييه وه . له په نا ماله كه يدا ته ماشايه كي ده رابه ي به قاليي كرد و
كليله كه ي سوور پاند . له پليكان وه سه ر كه وت . پيره پياويك كه له سه ر
پليكانيك دانيشتبوو پرسبي :
سه عات چه نده لاوه گيان ؟
مه نسوور له سه رخؤ گو تي : نازانم .
پيره پياوه گو تي : له ده ري باران ده باره ي ؟
مه نسوور ته نانت نه يتواني بلي نازانم .

تاقه گه لی پر نه ددان

ئەگەر تەنەم پېيوايە گوللە يەكەم لە تەپلى سەرى ئەو كورسىلە پېچكە
 شكاوہ دەدا. كە لاقى ئەسپېك دەشكى چۆنى بۆ دەپپېچن ئاواى لېكراوہ.
 لەبەر پەنجىرەكە دانراوہ. هېندى جار بەرلە ئىوارە لەوئى دادەنىشتم و
 تاكوو كاتى ھەلكرانى گولۆپەكانى ئەو بەرى كۆلان لە پال كۆخەكۆخما
 جگەرەم دەكىشا. لەو سەرەوہ كۆلانەكە تا ئەو جىيەى دەگاتە شەقامەكە
 ديارە، لەو لاشەوہ، لە گەل يەكى لە دارەكانى بەرەو پشتهوہى ھەوشەى
 مادام پېچ دەخواتەوہ. لە دواى ئاندرى (ئاندرى بەيانى ۲۸ى گەلاوئىژ
 لەسەر پليكانەكانى دەزگای پۆست و تىلگەرەفى رەشت ئەنجن ئەنجنيان
 كرد بوو يەسقانى پەراسووى لەبەر پېي لايەنگرانى كۆدەتادا ببووہ
 ئەوہندە، ئەوہندە) مادام ھەوشەى مالەكەى بەرەللا كردبوو تاكوو
 ھەرچۆنىك كەپىي خۆشە پر بى لە گياو گژى وا كە بەبى ناو رسكابوون و
 گەورە ببوون. ھەر وہا سوئنديشى خواردبوو ھېچكات ماتىك بە لئويدا
 نەھىنى. مەگىن دوايىن يەكشەممەى ھەموو سالىك كە دەچوو ئا و بە
 سەرناوہكەى ئاندرىدا بكات. گياو گژى ھەوشەكە ھەتا دى گەورەتر دەبن
 و وەتاغ و بەر ھەيوانەكەى ماداميش خويان بە سەر عەرزەكەدا
 دەخشكىنن و دوور دەكەونەوہ ھېندى جار ترسم لئەدەنىشى، نەكا

به‌یانییه‌ک له خه و هه‌ستم و ته‌ماشاکه‌م داره‌کان وه‌تاغه‌که‌ی مادامیان خواردوو و خشته سووره‌کانیان له په‌نا پيشوورکه‌که‌دا ده‌رداو‌ته‌وه. ئیواره هه‌میشه له‌ویوه ده‌ست پیده‌کا، له پشت پيشوورکه‌که‌وه، پاشان خو به‌گیاوگژ و دیوار و خشته سووره‌کاندا ده‌ساوی. که خشتی دیواره‌که تاریک داده‌گه‌ران، له‌سه‌ر ئه‌و کورسیله‌یه هه‌لده‌ستام تاکوو بو دیتنی ئه‌و ددانانه‌ی سه‌ر تاقه‌که (من ددانسازم) چراکه هه‌لکه‌م. ددانه‌کان هه‌ریه‌که‌ی له‌تی کاغه‌زم پیوه نوساندبوون و ناوی ئه‌و که‌سانه‌م لی نوسیوون که هیچکات نه‌هاتبوون بیانبه‌نه‌وه و ته‌نیا چه‌ن بزه‌یان له‌سه‌ر تاقه‌که به‌جیماوو.

ددانی فیرده‌وسم له په‌نا ئاوینه‌که داناوو. له‌و رۆژه‌وه واهاتن له درگیان دا و به‌جیمیکی ره‌ش و بی‌ژوماره فیرده‌وسیان برد، چل و سی سال تیده‌په‌ری. ۱۳۵۷ پیموا بوو رۆژیک درگا ده‌که‌مه‌وه و فیرده‌وس، ئیستا که‌می پیر به‌بوخچه و جانتای زیندانه‌وه دیته‌وه و ده‌چی له‌سه‌ر ئه‌و کورسیله‌یه داده‌نیشی و له به‌ر په‌نجیره‌که‌وه ده‌ست بو مادام راده‌ته‌کینی. ئه‌وه بووکه دانیشتم بو شه‌ویله‌که‌ی سه‌ری و خواری فیرده‌وس، له خورا ده‌ستی ددانم دروست کرد که پووکی سوور و نایلونی بوو. له بیرم نییه چه‌ند رۆژی خایاند. هه‌ر ئه‌و رۆژانه بوو که دیتم ده‌ست و پل و هه‌نیشکم له هه‌ره‌که که‌وتوون. هه‌ر ده‌ستیشم نا، ده‌تکوت له‌تی هه‌ور به‌نیو جه‌سته‌مدا خشاوه و ته‌واوی ئاوی جومگه‌کانمی چنیوه. ئه‌و شه‌وه‌ی که ددانه‌کانم له پال ئاوینه‌که دانا، ته‌له‌فونم بو دایکی فیرده‌وس کرد. عاده‌تم گرتوو به‌قوونی بره‌نده‌که ۵۶۲۹ ده‌گرم و گوی بو بیده‌نگی گوشیه‌که راده‌گرم. سالانیکی زوره ئه‌و ژماره‌ی ۵۶۲۹ یه‌م پیحۆشه. قه‌ت بۆقی ئازاد لینادا. تا ئیستا وابوو ده‌ستی له گو چووتان به به‌ر ده‌متانه‌وه بگرن و هوو بکه‌ن. گویانه‌ی

ته له يفون «۵۶۲۹» ئوام لیده کا، ئاوا له من ناکا، ئاوا له گوچکه م ده کا. هوو. هه ر ده لئی فیرده وس خوی گویانه ی ته له يفون نه که ی هه لگرتوو ه... ناتوانی قسه بکا... ته نیا دهنگی هه ناسه کیشانی... ددانه کان له پال ئاوینه که دا بوون. به بی ده موچاوی فیرده وس. ده ستم به پووکیدا دینا. پووکیکی ساردوسر. گوتم خو، نایلونی بوو. پاشان ده چوومه بهر په نجیره که. له سه ر کورسیله که داده نیشتم و چاوم له هه وشه که ی مادام ده بری. هیندی جار هه لده ستم تا کوو گه رانیکی خه فه تاوی له په نا په نجیره که وه تا کوو لای کووره که و (کووره که لییره یه کووژاوه ته وه) تا پال وه جاخ گازه که و تویی رۆژنامه کان به دوا ی شه مچه دا ده ست پیبکه م. دوینی شه مچه که م له سه ر چرپاکه دۆزییه وه. چونکه چووبوو ه بن بالنجه که وه. هیشتا خوی له نیو ده ستیکم و چله که ی له نیو ده سته که ی ترمدا بوو که گویم له دهنگی بوو. دهنگیک که هه لده هات، سه رم له په نجیره که وه کیشا ده ری. ئەو دهنگه به لاقی میرمندالیکه وه گه یشتبوو ه ئەو سه ری کۆلانه که. شوینیک که کۆلان بی ئەوه ی دوا یین دار له گه ل خوی به ری پیچی ده خوارده وه. له وی، شه مچه که م لیدا.

ئیسنا دهنگه که هاتبوو ه بهر په نجیره که. به جوانی نه مده دی. توپه لیک موو له سه ر کراسیکی سپی خه ریک بوو هه لده هات. دهنگی هه ناسه برکیکه ی له تله ت ده هاته بهر گوئی و ئیواری دووسی هه نگاو له م لاتری پیشورکه که ی مادام بوو. کورپه تا ژیر ئەم داره، ئەم داره ی که لقه کانی تا ئیسنا په رده له و بانجیله ی نزیک کردبوو ه، هه لات. له وی راوله ستا. ته ماشایه کی پشت سه ری کرد و دهستی کرد به نیو دیواره که دا. تا دوینی ئەو که لین و قه لشتانه ی دیواری ئەو به ری کۆلانه که م نه دیتبوو. رۆیشت. نه گه یشتبوو ه سه ر شه قامه که دیسان ئاوریکی داوه و کۆلانه چۆل و هۆله که ی هه تا ئەو سه ر ته ماشا کرد. منیش. رۆشناییه کی سپی،

زەرد و سپی لەوێ دەجوولانەو. لەم لایەو ئیستا کورەم نەدەدی، پیموا چوو بۆ لای شارەداری. شتیکی لە کەلینی ئاجوورەکاندا بوو کە لە دوورەو بە بۆم دەرنەدەکەوت چییە. ئیستا ماتۆرسیکلیتیک بە چرای هەلکراوە. هەر زەردیش نەبوو. سپی. لە نیو کۆلانەکەدا بوو و حەوشەکە ی مادامیش هەتا رەشداگەرانی گژوگیا تاریک بوو. دوو کەس بوون لە سەر دوو کەلی پر لە گرمە گرمی ماتۆرەکە. سەرم کیشا دواوە، ئەوەندە مژم لە جگەرەکەم نەدا تا کوو ئەو ماتۆرە تەواو بوو. چراکەم هەلکیشا و پاش سالانیکی زۆر بۆ یەکەم جار بە پەنا تاقەکان و ئاوینەکەدا تیپەریم، بێ ئەو هی ددانەکان ببینم. لە سەر لیواری چرپاکە دانیشتم. شتیکی لە کەلینی دیوارەکەدا بوو، هۆدەکەم بۆنی لیدەهات. بۆنیکی چەور و سووتاو. بۆنی ماتۆرسیکلیت. دەبوو چاوەروان بم هەتا هەوا تەواو تاریک دادی. کە برۆمە خواری و بزەنم کەلینی دیوارەکە... ئەو چی بوو. چوومە بەر پەنجیرەکە. دەری بە چرای ماله‌کان کون کون ببوو. بارانە یەکی رەشت، خۆ دیتوو تانە، تاریکایی شەوی خووساندبوو. منیش درز و کەلینی دیوارەکەم لی ون ببوو. هەرچی دەمویست لە بیر خۆمی بەرمەو نەمدەتوانی. شتیکی شاردراو هی لە کەلینە دیوار نراو توانیبوو ی دەستم بگری و لە وەتاغەکەم دەرکیشی و بمبا بەم لاو ئەولادا، پالی پیو دەنام کە درگاکە بکەمەو و لە پلیکەنەکان بچمە خواری. تەواوی و تاغەکەم ببوو دەسکی درگا. دەستی لە کۆل نەدەکردمەو. نەمدەتوانی چاوی لینەکەم. جۆریک دلە خورپە. خەیاڵ پلاوی لەت و کوت... کوتم کە لە دەری باران دەباری. دەکرا بلیم شتیکم دۆزیبۆو. (نا هیشتا نەمدیبۆو). شتیکی کە دەستی رەشت تووری دابوو و بە کەلینی دیواریکدا رۆچوو بوو. توند دەسکی درگاکەم گرتبوو و ترسم لی نیشتبوو

نه كا ههركه دهستم كرد به كه ليني ديواره كه دا ماتور سواره كه و نهو كورپه سبي پو شه پي كه وه ليم پهيدا بن.

باران چهن ههنگاو لهو لاي فهر شه كه وه، به كورته بالاي و به بهر زايي شوو شه ي پهنجيره كه دهباري. درگا كه م كرده وه. ههواي بي دوو كه لي راپلله كه به سهر نهر ده كاندا پيچاوپيچ دهر و يشته خواري. دهنگي چي شتخانه ي نهومي يه كه م له پشت درگا كه وه دههاته گوي. نهوي پر له كه وش بوو، به پال بوني چه رمي خو وساودا تيپه ريم و دليشم تي كه ل نههات. نهگهر به بونه ي نهو ددانانه ي فيرده وسه وه چوكم سر نه بوايه و ناوي لاقم دانههاتايه تهواوي پليكانه كانم به هه لاتن ده پيوا. له دهر وه له سهر پيگور كه كه توي شه قام ده بيندرا كه به چراي ماشينه كان، نهوي، نزيك قيله تاوي شه قامه كه ي روناك كرد بووه. هه وشه كه ي مادام كه وتبووه پشت ديواره كه. هينده له ديواره كه چومه پيشي تا ئاخري دوزيمه وه.

هه لمگرت. قوتوويه ك بوو. نامه گيرفاني پاتوله كه مه وه. نه مده ويست ههر لهوي له نيوه راستي كولانه كه دا چاوي لي كه م. خوم فريدا نهو ديوي درگا كه و ديم پليكانه كان به ماندووي له سهر يه كه هه لچندراون و كوور بوونه ته وه و چوونه ته سهر ي. له په ناي كه وشه كان وه هاسكه هاسك كه وتم. كه گه يشتمه نيو ژووره كه چهن دلويه ئارهقه، يان رهنگه باران به سهر نيو چاوانمه وه بوو. به لويه كي په رده كه سرپم. قوتووه كه م له گيرفانم دهر هينا. هه لمپچري شريتيكي تيدا بوو. شريتي زهفت بوو. هيچ وشه يه كي له سهر نه نوو سرا بوو. قامم نا به جگي زفته كه دا. كه درگا كه ي كرايه وه شريته كه م خسته سهر ي و دهنگه كه يم هينده كه م كرده وه... ئيستا پياله يه ك چاي و جگه ريه ك. ئايا قهت له دنيا دا شتيك به ناوي ماشيني جيمس هه بووه، نهو يش رهش و بي ژوماره؟ پليكاني باله خانه ي

پوست و تیلگه راف چی؟ مالی فیردهوس. شریته کهم دهرهینا. وهرمگیرا و دیسان خستمه وه سهر زهفته که. مادام ریزیک دوورتر له ئاندری...
 کلیسه ی رهشت... ئەوان یه کتر نانس. دهبوو ژیر سیغاره کهم خالی کهم. دهنگی خشه خشی تهواو بوونی شریتی زهفته که دهاته گوی و من پیمخوش بوو سهرم بو لای ددانه کان وهرسوورینم. رهنگه ئەگهر چاوم له فیردهوس و ئەو پیکه نینه نایلونیهی بکردایه، دیسان دهچووم بولای ته له یفونه که و ۵۶۲۹. هه تمه ن گویانه کهم له په نا زهفته که داده نا.
 ماندوو بووم. چهن جار بلیم که تاریکی لهوی بوو. باران وا دهباری چراکان داده خران و دهکرانه وه. چهنده بنووسم کولان وهک ته نافی کراوه له ملی مالاتی سهربراو له بهر په نجیره که مدا که وتوو ه. پیاو ناتوانی ته وای ته مه ن له گهل یه سقانی شکاو، له گهل ته له زمی یه سقانی شکاوی گهرووی خوی قسه بکا. ده متوانی چبکه م. ئەگهر شریته که له زهفته که دهرهینم. بینیمه وه نیو قه له شته دیواره که و جیرانیک له پشت په نجیره که وه دیتمی چبکه م. ئیستا وای دانی که هیچ ماتوریک له هیچ کام له کولانه کانی رهشتدا نییه. نامه وه نیو قوتوو ه که ی. چووم ته ماشای نیو جیوبانه کهم کرد. نیو گه نجه که... له ساکه که ده گهرام. له پشت جل و بهرگه کاندای بوو. ئیستا ته نیا کاری که دهبوو بیکه م هه لگرتنی ددانه کان...
 له گهل ئەوهی فیردهوسم نایه نیو ساکه که و... سهرمام بوو، دهستم... زورم رق له نینوکم هه ستا بوو. چوومه دهری. نهومی خواری پر بوو له خودا حافیزی. منیش به ساکی پر له پووی سوور و سهرمای ددانه کان به نیو میوانه کاندای ریم کرده وه. له کولانه که دا. له پر باران نه دهباری. قامکم نا به زهنگه که دا. چهن ساتی چاوه رپی دهنگی مادام مام. دیسان زهنگم لیداوه پیموا گیاوگژ نه یانده هیشت دهنگی پیی له سه ره خوی پیریژنه که بیستم. که درگا که کرایه وه، قژی سپیتر له وه بوو که له پشت

په نجیره که وه ده مدی. ده موچاویشی شیوه ی که سیکی ده دا که قهت
چاوه پروانی بیستنی زهنگ نه بووبی.

گوتم: سلاو مادام... سلاو...

بالا بهر زتر بوو و ژنانه ترین کراسی دنیای له بهر دابوو.

گوئی: سلاو، شه و خوش کاکه.

ده ستم دريژ کرده وه و شریته که م تا نریک کراسه که ی برده پیشی.

- نه وه م بو ئیوه هیناوه.

گوئی: نه وه چییه؟

گوتم: شریته... هیناومه... ئیوه گویی لیبگرن.

گوئی: باشه... مه منوونم... حه تمه ن گویی لیده گرم.

گه رامه وه. مادام سه ری له درگاکه وه ده رکیشا بوو ملی خوار کرد

بووه. توژی له پرچی له سه ره هوا بلاو کرد بووه... خو ده زانی هه وای

ره شت له دوا ی باران چونه. هیشتا خه ریک بوو ده یگوت: هه ر نه تگوت...

ته نیا ده ستیکم بو هه لته کاند. نه گه یشتبوومه سه ره شه قام، شه ققه ی

پیوه درانی درگاکه م بیست. له سه ره شه قامه که ساکه که م دا نه م ده ستم.

قورس بوو. به لام... چبکه م... من ناتوانم هه نیشکم زور ئاوه لاکه م. تا

ویستگه ی پاسه کان هه ر له م ده سته وه دامه نه وه ده ست. له وئی له سه ره

کورسیله که دانیشتم... چول بوو. ساکه که م هه ر له سه ره نه وه کورسیله یه

دانا. چه ن ده قیقه چاوم له ماشینه کان کرد. یه کی له ماشینه کان

به فره سره که ی هه روا له خورا ده هات و ده چوو. گه رامه وه. به بی ساک.

لانی که م فیرده وس ده زانی. هه ر جاری که سه رم وه رده سوورانده.

ویستگه که چکوله تر ده بووه. هیندی جار که سه رم وه رده سوورانده

ویستگه که چکوله تر ده بووه.

هیندی جار شوقی چرای ماشینیک ده که و ته سهر ساکه که . سهر دهنگی
له رزه که . هه لبت من ته نیا و توویژی له توکوتی خه لکیم ده بیست که به
پالما تیده په رین . هه رکه گه یشته وه نیو ژووره که م راست چوومه بهر
په نجیره که . هوده که ی مادام رووناک بوو، تاریکیش له سهر هوشه و
داره کانی ئاندری ده له رییه وه . پاشان چوومه بهر ئاوینه که . ده مم کرده وه
تا کوو بزانه ده توانم چاو له ددانه کانم بکه م؟ به بی ده موچاوی خوم؟

پووداویکی چکوئہ

سالی ۱۳۳۲ له جهنگه ی بگیری تووده ییه کان و موسه ددیقییه کاندای دوو ههنگاو له م لای ۲۸ ی گه لایوژه وه من شازده سالان بووم. ئەو رۆژانه ی که باوکم دهچوو بو کار، نهک ئەو رۆژانه ی که باوکم دهچوو بو کار و دایکیشم دهچوو بروی باریک بکاته وه و دهموچاوی هه لگری. (دهچوو بو مالی عالیه ی دهموچاوی هه لگری) منیش به تیخ و دهزگا که ی باوکم سمیلم دهتاشی پیتان وانه بی سمیلم بوو، دهمتاشی بو ئەوه ی سمیلم بی، بویه م دهتاشی چونکه مورتهازا سمیله ره شه که ی به ئیشتیا هاتبوو. مورتهازا هه وایه ک له من که له گه تتر بوو. شه قاویکیش له پیش منه وه دهرووی. که یفم پیی ساز ده بوو. به غه وس هه میسه خو شم دهویست تا ئەوه ی له پرێکدا نیوانمان تیکچوو و بی قره لیکه له براین. خه ریک بوو دهچووین بو سینه ما. بلیتمان کرپوو. پیاسه مان ده کرد تا کوو کاترمیر بیته پینج. رۆژیکی کوتای هاون بوو. خو ره تاو ئیتر توانای نه بوو ئاره قه به که س بکا. شوسته که وتبووه ژیر پیی ژنای بی چارشوو و چارشوو به سه ر. زوربه ی پیاوه کان کراسی بی قولیان له به ردا بوو. هه لبه ت قولداریش بوو. ئەو که سانه ی کووت و شه لواریان له به ردا

بوو، هه روا چهن كه سيك بوون. خوا غه زه ب له و كابرايه گري كه كلاويكي شاپويي له سهر نابوو. ئاوا كاري مني لابه لا كرد. گوتم:

- چاو ئه و كابرايه !

مورتهزا گوته: چي؟

گوتم: ئه و كابرايه ده ليم، چاوي ليكه، چ كلاويكي له سهر ناوه!

مورتهزا گوته: دهيجا چييه؟

گوتم: ئاخري پياو ته پلهي ئاوا له سهر دهكا؟ ئه ويش له م كاتهي سالدا؟

مورتهزا گوته: راست دهكهي ها! شهيتان پيم دهلي بچم مشتتي به

سهريدا كيشم كه للهي هه تا لووتي له كلاوهكه روچي.

گوتم: ئه وه ئيدي مشتتي پي نالين.

مورتهزا گوته: ئه ي چييه؟

گوتم: پيي ده لين چه پوك.

مورتهزا گوته: باشه چه پوكيكي پيدا ده كيشم.

پاشان ههنگاوه كاني توند كرد. چوو بو لاي كابراي ته پله به سهر.

هيشتا نه گه يشتبوو هه كابرا قامكه كاني ليك بلاو كرد و هه ليهينايه وه كه له

پشته وه گرتم:

- مورتهزا ئه وه چه دهكهي؟

مورتهزا گوته: مه گين قه رار نه بوو چه پوكيكي پيدا كيشم؟

گوتم: نا، براله، مه گين شيت بووي؟

ئيسا له كابرا دوور كه وتبووينه وه و مورته زاش چاوي له سهر ته پله

وه سو هسه هينه رهكهي هه لئه ده گرت.

گوتم: هه ر به راست ده تو يست ليي ده ي؟

گوته: ئه ي چون، ئيستاش ده مهه وي.

گوتم: بلي به گياني تو؟

گوتی: به گیانی تو.

گوتم: پاشان ده زانی چ به لایه کمان به سهر دینن؟ شه قام پره له پاسه وان.

گوتی: تا کابرا ده هات کلاوه کهی له سهر چاوی لابات و هه را بکا «پاسه وان» ئیمه تیمان ده قوو چاند. دا توژی سهر بکه بزانه.

کابرای ته پله به سهر له بهر بو تکه یه کی رپوژنامه فروشی رپاوه ستا. مورته زا دهستی کیشام و وای نیشان دا که ته ماشای جامخانه ی کهوش فروشییه ک دهکا. کلاوه که له نیو شووشه ی دوو کانه که دا بوو. هه ر وا ناقولا له سهر که راکه سهریکی زه لام و له سهر که وشه کان رپاوه ستا بوو.

گوتم: سه عات پینجه ها مورته زا!

مورته زا گوتی: کوره پینجی چی... نهو ته پله یه! خودایه چ که یفیکی له لایه! تو بیهینه بهر چاو کاتی چه پوکی ئیمه داید کیشی... کابرا هه وهل پیی وایه ئاسمان به سهریدا رپوخواوه... پاشان...

- پاشان پیی واده بی شه پله ی میشک لیی داوه.

گوتی: جا بو شه پله؟

گوتم: دهی چونکه کلاوه که به سهر چاویدا ده کشی مه گهر نا؟ نهو چاره ره شه خو نازانی. پیی وایه چاوی له ره شه وه هاتووه... ها ها وه رپیکه وت مورته زا!

کابرا هه لته ک هه لته ک به ره وه مهیدانه که رپویی. له نیو قه ره بالغی شوسته که دا هیچ کام لهو که سانه ی که ئیمه له نیوانیاندا بووین نه یانده زانی که رپوداویکی چکوله خه ریکه ده قه ومی.

مورته زا خیرا خیرا ده رپویی. من دلم که وتبووه قرت و قرت.

پۆلیس له نیوه راسستی گۆره پانه که به تابلۆیه کی سووره وه به (فۆلکس
واگۆنیکی) گوتبوو رارهستی و به تابلۆیه کی شین به شۆرلێتیکی دهگوت
تیپه ری. خۆم گه یانده مورتهزا و گوتم:

- چاو که مورتهزا! لیره نا... به کونی کمانه وه ده که ی ها...

گوتی: ئە ی له کوی؟

گوتم: رارهسته بچینه شوینیکی چۆل، تو خودا مورتهزا!

گوتی: ئە وه گریمان گرتیانین... چمان لی ده که ن؟

گوتم: له پیشدا فه لاقه مان ده که ن له شاره وانی.

گوتی: ئە ی دوایی؟

گوتم: پاشان ده لێن بو له و کابرایهت داوه؟ بلێن چی؟!

گوتی: راست و رهوان، راستیه که ی ده لێن... ده لێن ئاخهر سه رکار

ئیه نازانن ئە و ته پله یه ی چه نده قۆر له سه ر نابوو!

گوتم: سه رکار ده لی مه گین چۆنی له سه ر نابوو؟ کاکه تکایه کلاو که ت

له سه ر که... پاشان چ ده که ی؟

گوتی: دهسته و داوینی سه رکار ده بم و ده لیم: قوربان بیکه به خاتری

خودا... مه هیله له سه ری کات...

مورتهزا قۆلی منی گرتبوو و ئە دا و ئە تواری ده نواند.

گوتم: سه رکاریش بی یه ک و دوو ده لی ئیه شیتن.

گوتی: ده ی بلێ... چاکتر.

گوتم: بلێ؟ چاکتر؟ ده ماننیری بو شیتخانه... کوره تو بو تیناگهی؟

گوتی: مه گین که شکیه؟ هه روا به ئاسانی؟

گوتم: ئە ری هه روا به ئاسانی. سه ره تا ده نیرن به شوین دوکتۆریکدا.

دوکتۆر له تی کاغه ز هه لده گری جه وه هری ده کاته سه ر دهینووشتینیته وه

و ده ی کاته وه. له بهر ده متی داده نی و ده پرسی «ئیه وه چییه؟»

مورته زَا گوتی: ده لیم په پووله یه.

گوتم: فهرموو یه ک و دووی ناوی. دوکتور ده لی: «به لی سهرکار،

شیته»

مورته زَا گوتی: نه ی بلیم چی؟

گوتم: ده بی بلی له تی کاغه زه ئاغای دوکتور که جه وه هری پیدا

رژا وه... پاشان دوکتور کاغه زیکی تر ه لده گری. دیسان مه ره که ب و

شت. لیت ده پرسی: «ئیستا ده لی چی؟»

گوتی: ده لیم له تی کاغه زه و...

گوتم: ده نا ده ی، ئیستا ده بی بلی:

- نه وه په پووله یه که ئاغای دوکتور.

مورته زَا گوتی: ئاخر بو؟

گوتم چونکه کاغه زی دووه م راست وه کوو په پووله وایه.

مورته زَا گوتی: تو نه وانه چوزانی؟

کابرای ته پله به سهر خوی کرد به مه یخانه یه کدا.

له کابرایه کم پرسی سه عات چه نده؟

گوتی: سه عات پینج و نیو.

گوتم: سینه ما فت.

له و لای ئاره ق فروشیه که وه له سهر لیواری جوگه که دانیشتن. هینده

دانیشتن تا کوو ئیواریه کی شیدار به په ناماندا تیپه ری و چرای

شه قامه کان ه لبوون. تاریکی به بیده نگی له سهر خشته سو فاله کانه وه رژا

نیو شه قامه که وه. ههر وا خه ریکی قسه کردن بووین و چاومان له لاق و

قولی خه لکی بوو. تاکسییه کان ده هاتن و ده چوون. له پر «جیمسیک» له

په نای ئیمه تورمزی لیدا. دوو که س دابه زین و چوونه نیو مه یخانه که وه.

كاتى هاتنه دهري باسكى پياويكيان گرتبوو كه دهموچاوى وهك
دهورى پلاو سى ببوه و به هر دوو دهستى تهپله شاپوكه ي له سر
سىنگى راگرتبوو. سوارى جيمسه كه بوون و رويشتن.
ئىستا من و مورتهزا پير بووين. هيندى جار يه كتر له سهرى كولان و
ريزى پاسدا ده بينين. هيندى جار له ژير تاو هباراندا له په نا يه كتره وه
تيد په رين. منيش روم و هر ده گيرم و مورته زاش.

ۋايلۆكى بۆ چيمەن

دهستی چه په و لاقی راسته و ههردوو چاوی له لایهک، تاهیر ئازای
ئەندامی دابوو به سەر په نجهکانی دهستی راستیدا و بهوان رادیوی
ماشینه‌که‌ی ختیلکه دەدا، تاکوو پارچه‌یه‌ک موسیقا بدۆزیتە‌وه که ژنیک
گۆرانی بلێ. شه‌قامی پر له پایز به پرتاوی بیست کیلۆمه‌تر له شووشه‌که
ده‌هاته پیشی و له ئاوینه‌ی ماشینه‌که‌وه پاشه‌وپاش ده‌کشایه‌وه. دوا‌ی
تیپه‌رین به په‌نا به‌رد فرۆشییه‌کدا و خشه‌خشی رادیۆ موسکۆ و وه‌ده‌ر
که‌وتنی تابلۆی راوه‌ستان قه‌ده‌غه و موسیقایه‌کی تال و دووره‌گه،
هاوکات له‌گه‌ل گه‌یشتنه‌ چوار‌رێیان و هه‌لفرینی کتوپری پۆلیک چۆله‌که له
نیوان لقو پۆپی ئەو دارانه‌وه که به‌بی ئەوه‌ی تۆزی شه‌رم بکه‌ن روت
ده‌بوونه‌وه. تاهیر تۆپیکی دی که به هه‌لبه‌زدا به‌ز له زارکی کۆلانی دهستی
راسته‌وه هاته‌ ده‌ری. ده‌بوو هه‌ر ئەو کاته پپی به تورمزا بنایه تاکوو ئەو
مندالانه‌ی به دوا‌ی تۆپه‌که‌دا سه‌روسه‌کوتیان په‌یدا ده‌بی. له ژیر ته‌گه‌ری
ماشینه‌که‌دا جیق و فیقیان ده‌رنه‌یه‌ت، یان گیلگیری ماشینه‌که به‌ ددان و
ده‌موچاوی برینداره‌وه فرییان نه‌دا. ده‌نا تاهیر تا ئاخری ته‌مه‌نی له نیو
هه‌موو گۆرانیه‌که‌دا له‌تیک له‌ مه‌رگی ده‌دی که به وشه‌کانه‌وه نووساون،

يان ھەمىشە لەگەل مۇسقىي دەوروبەرى چەن دلۆپە خوین دەچۆرپانە نیو
گوچکە يەو ە .

ماشینەكە بە فەرمانى لە باو ەش كراوى تاهيرەو ە و دەنگى كيش
ھاتووى تورمىز و قىلەتاو ەكە بەرەو پىيانەرى رۆيشت و لە سەر لىواری
قاناو ەكە راو ەستا .

رادىو كە ھىشتا ھەر ھەلكرابوو ژنىك دوایین وشەكانى گورانىيەكەى
پاتە دەكر دەو ە :

خەفەتى خۆلەمىشىنت، خەفەتى خۆلەمىشىنت، خەفەتى خۆلەمىشىنت،
خەفەتى....

تاهير ھىچكام لەو وشانەى نەدەبىست . يەسقانى سنگى لە سەر كەمەى
فەرمانەكە ژانى دەكر د و لاق و قولى لە ئەژنۆ بەرە و خوار سارد ببو ەو
و دەلەرزىن . ھەر لەو بىدەنگى و ژان و وشك بوونەدا چاوى لە كۆلاننىك
برى كە تۆپەكە لەوئو ە ھاتبوو . رپووت و قووت، خالى . تاكوو دوایین
خشتەى سەر تۆپەكە رپووت بوو و ھىچ كەس لەوئىدا بەدواى ھىچدا
ھەلنەدەھات .

لەم لای قاناو ەكەو ە تۆپەكە كە ھەلبەز دابەزى نەدەكر د تابەر
پەنجىرەيەكى داخراو خل بو ەو ە و بەرەولای نایلونىكى پر لە زبل داگەرا .
شەش سووچە سپی و رەشە چاو ھەلفریونەكەى ھىندە ھەلخولا تا بە
نایلونەكەو ە نووسا . تاهير ماشینەكەى لە سەر پىيانەرىكە لابر د و ھىواشتر
لە راويچكە كردن بى ئەو ەى دەندەكە بخاتە يەك لە سەرولىژى كۆلانەكە
بەرەو لای تۆپەكە، خستىيە خەلاس . ھىندەش لە تۆپەكە نزیك بو ەو ە كە
لەبەر بو ەنى ئەو چىتشیە كۆنەى كە لە نایلونەكەو ە ھاتبو ە دەرى
شووشەكەى ھەلكىشا . سەرى و ەرسووراند تاكوو لە ئاوينەكەدا ئەو
مندالانە بدۆزىتەو ە كە رەنگە ئىستا خەرىكى ھەلاتن بن .

به لام ته نيا لايه ك له نيو چاوان و توو كه سه ري خو ي دي . نه گهر
تو زيكي تر سه ري هه لينا يه ده يتواني ته و اي ده موچاوي ره قه له و چاوه
به قو و لدا چو وه كاني خو ي ببيني كه تاكوو زه ردوويي قه ت نه گرتووي
زه رد بوو . رهنگي بزركاو و لووتي كز و تو يخ هه لداو كه تاهير ئيتر
ئيشتي اي له خوراندني نه بوو .

تورميز ده ستييه كه ي كي شا و له ماشينه كه دابه زي . كو لانه كه به هه موو
پايزه وه بو ني ناي لو ني ليده هات . تو په كه ي هه لگرت . دووسي جاري
به عه رزدا دا . بو ني پيوه كرد . به ري ده ستي پر له ته په ي هه لاتني لاق ي
بوو . ئيشتي اي جگه ره يه كي كرا كه دا يگير سي ني و تو په كه به لايه كي
روومه ت و دوو كه له كه وه بنووسي ني و چاوي بقووچيني و بزاني ده تواني
چيمه ن و گولي چكوله و مندا لاني بي ناو و بي ده موچاو و ه بير خو ي
بينتيه وه كه دواي گولين چوو بوون له سه ر پوژه كان ده مه وروو
راكشابوون . هيچ شتي . به راس تي نه يتواني هيچ شتي و ه بير بينتيه وه .
مه گين لاپه ره ي يه كه مي كه يهان و نوسراوه ي ره شي سه ر ته وي لي و
نرخي نه وت گه يشته بو شكه ي بيست وحه وت دو لار . نه گهر تاهير هه روا
له لاي ناي لو نه كه بكه وتايه به عه رزدا زه رداوي گه ده ي هينده له ژيلا ده هات
كه به سه ر پايز و نه و هه موو گه لايه دا ده رشاوه . تو په كه ي له سه ر عه رزي
دانا و چهن ههنگاو چووه دواوه . هه ر نه و رييه ي سه ر له نو ي به هه لاتن
پيو و له گه ل هه ر ههنگاويك له قيله تاوي شه قامه كه جيا ده بووه .

ماسوولكه كاني به حه واوه ليك ده ره وي نه وه و ده ستي له جه سته ي
دوور ده كه وتنه وه . با سه رو قزي ده برد . هه ركه يه كي له لاقه كاني
ده گه يشته عه رزي ، مندا لان له ۱۳۵۵ وه تا ... ده ورو به ري تاهير
هه لده هاتن .

هەموويان دوايىن بەش و دوايىن كاتى ژيانيان لە نيو مشتيان نابوو. هەركاميان شتيكيان لە مشتدا بوو، كە ئەگەر مشتيان بگردايەتەو دەورى تاهير پردهبوو لە حەوتى بەياني شەممە نۆز دەى خەزەلۆەر. دەهەمى خاكەليۆه، خاكەليۆه ۶۴... بارانى ۶۶ زستانى ۶۸. هەر جاريك كە تاهير بە لاقى ئاوه لاه بە حەواوه هەنگاويك لە تۆپەكە نزيكتر دەبووه (منظومهى شمسي) لە سەر خۆى هەلدەسورا و مانگەكانى سال ليك گرى دەدران. هەر كە نووكى لاقى دەگەيشته عەرزى مندالەكان دەيانقيژاند: ليیده، تاهير، خۆت ليیده... ليیده.

ئىستا تاهير بە لاقى حەقدە سال لە مەوبەر هەلدەهات، لە دەرەوہى كوۆلان، لە دەرەوہى خۆى، لە دەرەوہى گەلاكان.

گەيشته تۆپەكە و تىي هەلدا. «بالاخانى» سەعات ساز هەموو تافى لاوى و سوۆماى چاوى لە سەر ديتن و دەرھينان و تىخستنهوہى باندۆلى سەعاتى قورميش دار دانابوو، قەتيش برۆاى بە سەعاتى كامپيوتيرى يان تەنانەت ئەو سەعاتانەى بە باترى كار دەكەن نەبوو هيندە پير ببوو، بە يارمەتیی عاليە نەبوایە نەيدەتوانى چاويلكەكەى لە سەر ميژەكە بدۆزیتەوہ، مەگين بە كویره كویره دەستى بە سەر ميژەكەدا بگيرايە. تازە ددانە عەمەلييەكەى لە ليوانيك ئاو خستبوو. هيشتا چاويلكەكەى هەلنەگرتبوو. لە سەر ليوارى چرپاكە دانىشتبوو. لاقىكى بۆ خەوى نيوہرۆ كردبوو بە ژير ليفەيەكدا كە عاليە بە يەسقانى باريك و سەرى بەخەنەوہ خۆى لە ژيردا كوشمەلە كردبوو. ويستى لاقەكەى تريشى بكا بە ژير ليفەكەدا كە دەنگى تەقینەوہكە هەستا. خويدا بە سەر عاليەدا و تاكوو تەواو بوونى خرمەى شكانى شووشەكە و كەوتنى ليوان و دوايى هاتنى زايەلەى بى برانەوہى داقليشانى هەواى ژوورەكە شانى چكۆلەى هاوسەرەكەى لە باوہش گرت. لە كەمتر لە ساتيكدا هەم بىرى

بوم له زه ی کرده وه و هم سالانی شه ری وه بیر هاته وه . هر که خرم و هور ه که دوا یی هات . بالا خان به چاوی زه ق و پر له واق ورمانه وه روانییه ده ور و بهر و دوا یی په نجیره ی شکاو و ورده شووشه که ر ژابوو ته ختی ژووره که وه ، له و لای لیوانه به عه رزدا که وتوو ه که وه ددانه کانی خوی که به پووکی سوور و نایلو نییه وه به بز ه یه کی بی دهنگ و مردوو وه تا سووچی وه تاغه که و لای پیچکه ی دارینی ئاوینه بالانوینه که په ربوون ، توپه که ی دی که هیشتا به ئاسته م ده جوو لاه .

عالیه ، چه واشه له نیوان خه و ترس و به خه به ریدا ، به ده موچاویکی گیژ و ترسیکی کتوپره وه ، زیاتر به هوی ئه وه وه که بالا خان به و قوورسییه له ناکاو به سه ریدا که وتبوو تاسابوو ، نه ک شریخ و هور ه که . مه لافه که ی له خوی پیچابوو و له بن لیوه وه دوعای ده خویند .

له کونی شووشه که وه هه و ئه وه نده ی که بتوانی بیته ژووری و په رده که بله رینیته وه دوا ی توپه که هاتبووه وه تاغه که وه و ورده شووشه هه تاویکی رهنگ بز رکاو و له توکو تی به سه ر فه ر شه که دا بلاو کردبووه .

بالا خان که ترسه که ی نیشتبوو وه ، تازه وه بیر جنیودان که وتبووه . تا ئه و جییه ی که به سه ر شووشه دا نه روا له په نجیره که نزیک که وته وه و به قه د کولانی کترییه کی پر له ئاو جنیو له ده مییه وه هه لچوو .

له په نجیره که شه وه غهیری ماشینیک که هیدیتر له مؤته خه ون و یان توندتر له ماخولیایی دوور ده که وته وه هیچی دیکه ی نه دی . ته نیا له پشت سه رییه وه گوئی له دهنگی عالییه بوو ده یگوت :

- چه نده جوانه .

بالا خان گوتی : چی چه نده جوانه ؟

عالیه : چاو که ئه و توپه لیړه یه ، دیتووته .

بالاخان وەك كەسىكى سووكايە تى پىكراو كە ناچار بى خوراكيكى دەمە جاو لەسەر عەرز ھەلگريته وە و بينيته دەمى، رۆيى بۇ لاي ددانە كانى و ھەلگرتنە وە و رۆيى بۇ چىشتخانە كە و دەستىكى بە سابوون شوردن. سى جارى وشك كرده وە نەبادا تەلەزمە شووشەى تىھەلچە قىبى. كاتى بەرە و ەتاغە كە گەرايە وە لەگەل سەير و سەمەرە ترين ساتى ژيانى شەست و حەوت سالەى بەرە و پروو بوو.

عالیە تۆپە كەى لە سەر دۆشە كە كە دانابوو بە لۆيە كى مە لافە كە دەيسرى. پشتى دەستى چرچ و لۆچى عالیە لە سەر سپيائى پرووناك و پەلەرە شە ھەلتوقيو ە كانى تۆپە كە غەريب دياربوو بالاخان گوتى:
شتى بينە با ئەم وردە شووشانە كو بكەينە وە.

عالیە گوتى: چەن زیندوو ە!

بالاخان گوتى: مارز بابانە... مەگین دەستم پىيان نەگا. گوتم ھەستە ئەم...

عالیە گوتى: ترساي، نا؟

بالاخان گوتى: ترسام؟ جەرگ و دلەم داكەوت. گرمە كەى خو گرمە نەبوو، بە بۆمبى ئاتۆمى گوت، فت!

ئىستا توانييان بۇ يەكەم جار پاش ترس و لە پال ئەو شادييە دا كە زیندوو ماون. لەم لاولاي تۆپە كە وە بۆيەك بتریقینە وە.

- ھەر بەراستى جوانە دا بينە بزەنم.

تۆپە كەى ھەلگرت و بە چىژيكي زور جھيلتر لە خوئى رىكى گوشى.

عالیەش دوگمەى كراسە كەى داخست. تۆپە كە پىر بوو لە خوئىنى ھاويشتن لە قامكى بالاخانە وە بۇ دەستى عالیە.

- ئىستا چبەكەين؟

- دەتوانين ھەر لە و پەنجیرە وە فریى دەينە كۆلان.

- ده كرى له جيرانه كان بپرسين بزانيں هي كييه؟
بالاخان گوتى: به لام خو كولان هيچ كهس ته نانت منداليكىشى لى نه بوو.
عاليه چوو بو بهر پهنجيره كه. پايزيكي خهزه لاوى به كولاندا
تيده پهرى. ساعات ساز توپه كهى فريدا سهر چرپاكه.
عاليه ورده شووشه سهر فهرشه كهى به گسك كرده سهر خاكه ناز.
وه تاغه كه پر بوو له چركه چركى نهو سه عاتانهى كه خاوه نه كانيان
دابوويان به بالاخان چاكيان بكا ته وه. پيره پياو هس هموو رپوژى خوى به
كردنه وه و به ستنه وهى فنه رى نهوانه وه سهر قال كردو وه.
له پال نهو دهنگه يه كسهره و جارزكه ره دابوو كه عاليه توانيى بو
يه كه مجار چيمه نى شهخته ليدر اوى پيخه فه كهى كه مه لافهى گرموله بوو و
بالنجى تيك ته پيو تا سهر فهرشه كه هاتبوو و وه تاغه كهى داپوشيبوو
بينى. هه وليدا دوايين جارى وه بير نه يه ته وه كه بالاخانى ماچ كردو وه و
له سهر ليوى بالاخان شتيكى له سهر تاپاي و جوودى خوى نه دوزيوه ته وه.
ورده شووشه كانى له هوده كه برده ده رى و بي نه وهى بالاخان گوپى ليبي
گوتى:

- نه وه غه وار هيه و توز قالى كيشى جوانى پيوه نييه.
ههر نهو رپوژه شووشه پهنجيره كه يان تيگر ته وه و هاتنه سهر
نه وهى توپه كه له بهر درگاي حه وشه دانين، له كولانه كه و له سهر عهرزى.
له و تاريخه دا كه ههر سهره تاي شهو عاده تى بوو هموو ئيواره يه ك بيت
و كولانه كه پر بكا. بالاخان له و كاته دا كه ده يويست درگا كه داخاته وه
نووكه شه قيقى له توپه كه هه لداو درگا كهى داخسته وه. توپه كه كه وته
تلاروكى و پاشان هه وليدا توزى هه لبه ز دابه ز بكا. به ته واوى شهش
گوشه سپى وره شه كانيه وه هي زيدا سهر سه نغفه رشى كولانه كه. چراى

كۆلان و ماله كان بۇ ئەوھى تۆپەكە رەشايىيەكانى لى ون نەبى، ھەموو ھەلبوون. ھەواى نىو تۆپەكە خەرىك بوو كۆن دەبوو.

شەو وردە وردە سارد بۆوھ. تۆپەكە خۆى دابە ديوارىكدا و تالىوارى جوگەى وشكى نىوھراستى كۆلانەكە چووه پىشى. ھەركە كەوتە نىو جوگەلەكەوھ ھەلبەز دابەزى نەرمى خۆى دەست پىكرد و توانى چەن ساتىك لە زەوى دوور كەويتەوھ. ئەوھشى بەس بوو تاكوو شىوازى كايەى دوور لە ھەرچى دەست و لاقە ھەمىسان بدۆزىتەوھ. دووسى جار ھەستاو كەوتەوھ، ھەموو جارىكيش دەيتوانى تۆزى بەرزتر ھەلبەزى. تا وای لىھات كە تۆپەكە دىتى دەتوانى خۆى بەقەد دارىك ھەلخاتەوھ. لە نىو كۆلانەكەدا كەوت بە سەر سەنگفەر شەكەدا و ديسان ھەستايەوھ. ئىستا دىتى كە دەتوانى لە ئاخىرىن پەنجىرەى روناكيش تىپەرى.

كاتى كە توانى خۆى بگەيەنیتە ھەواى سەرووتر لە پلووسك و پايز و ئانتىنىكى تەلەويزىون، تەواوى سپىايىيەكانى پاك بوونەوھ و زەوى نەيتوانى بە كىشى پىشىل و سووكايەتى پىكراوى خۆى جارىكىتر تۆپەكە بگىرپتەوھ. لەو سەرە گەردىلەى ئوكسىژن لە يەك دوور دەكەوتنەوھ و ھىچ شتى بۆنى نەوت و رۆژنامەى لىنەدەھات. چركە چركى ھىچ سەعاتىكيش نەدەھاتە گوئ. لە توپىرى ئۆزۆن تىپەرى. لە پال مانگىلە و ئاپۆلەكانەوھ رۆيشت و لە فەزايەكدا كەوتە مەلە يەك دلۆپە تىشكى تىدانەبوو، رۆيشت و رۆيشت و رۆيشت...

من دهمه وئ چى بدؤزمه وه؟

بهر له وهی لئی بگړنه وه، مورته زا بیستبووی له گهر زه نئاوا بووک به
 سواری کهر ده گوینه وه. گوتبووشیان گویدریژی بهر درگای همامی
 بووک ده بی سپی بی. هینده سپی و بهرز که سپیای بووک تیکه ل
 خو له میشینې عهرز نه بی. بیستبووی زاوا به پیان دینن. زاواش ده چیته
 همام به لام له کولانی نیوان همامه وه تا په رده ی بووک و زاوا ژنان
 ده بی سهر بانه کانیان گسک دن تا کوو چاوی شهیتان پر بیته وه و
 نه وانه ی که دوو جاریان شوو کردبوو نه ده بوو له مال بینه ده ری.
 مورته زا له همام وه بیری هاته وه که بووک ده بی به سواری گویدریژ
 بینن، له نیوه راستی همامه که دا ته شتیک پر بوو له تری.
 له شانشینه که فوته یان بو باوکی زاوا راخستبوو خه ریکی قلیان کیشان
 بوو. له هر چوار ده وریشی که یخودا و ریش سپی پیسته پیره که ی خو یان
 به ته ختی عه رزی گهرمی همامه که وه نووساندبوو. سفره یه کی گوله
 باخیان له نیوه راستی همامه که دا راخستبوو که جار له گه ل جار
 ده لاکه کان ده وریشان دینا و ریزیان ده کرد. کاتی بلووتی زه عفه ران پلاو
 هات باوکی بووک گوتی:
 - بیسمیلا.

باوکی زاوا گوتی: فہرموون.

بؤ گہنج و لاوہکانیش له نیو دیوی چکۆلهی کیسه کیشاندا سفرهیان
راخستبوو. بؤ ئەوہی دلی گہورہکان له خویان نہکەن ئارہقیان کردبووہ
نیو دہفری ئاوہوہ. مورتہزا له نیو حەمامہکەدا فۆتہکەہی کردہوہ و
دیشان بہستیہوہ.

سہری کرد بہ نیو ئاوہ گہرمہکەدا. ئاوہکە گہرمایی و کرۆکیہکەہی
ہەرلہ «ئیوین» دہچوو. لہ دہرہوہی خەزینہکە خاویلی لہ برای زاوا
وہرگرت. دہموچاو و سنگی وشک کردہوہ و رپۆیشتہ سہر سفرہکە. زاوا
لہ لیوانیکی قەد باریکدا ئارہقی بؤ تیکرد. خۆی نہیخواردہوہ. مورتہزا
کەلہگەتتر لہ بیست سالانہییہکەہی بوو. دہیتوانی سی دەنک گویز پیکہوہ
لہ نیو مشتیدا وردوخاش بکات.

دہستہ زہلامہکەہی جوړیک کرد بہ نیو دہوری برینج و خۆرشتہکەدا
و رامالیدا دہتگوت مانگیک لہمەوبەرہ کە پیمەرہکەہی لہ زہوی داگرتبوو.
ہەر بہو دہستہ چہور و خۆرشتاویہی ئاماژہی بؤ سفرہی نیوہراستی
حەمامہکە کرد کە پیاویک بہ حەوت ئیستیکان بہ تەختی پشتیہوہ لہ سہر
سفرہکە دانیشتبوو، بہ دہمی پرہوہ گوتی:

- ئاخەر ئەمرۆ وەختی کووپہ گرتنہ؟

زاوا گوتی: دہیویست زہروو لہ خۆیدا. بہ ہزار کیشہ بہ کووپہ
رازیمان کرد.

مورتہزا بہ ہیواشی گوتی: بہ سلامہتی سہری زاوا.

ئەوہی لہ تەنیشتی دانیشتبوو گوتی: بہ ئیستکان مەخۆوہ کاک
مورتہزا لہ کاتی شایہکەدا گولۆلەت دہکەویتہ لیژی ها!
مورتہزا گوتی: پیاو کە ہاورپیکہی لہ سہر رپۆیشن بوو، گولۆلەشی
بکەویتہ لیژی چش.

زاوا گوتی: بچووکي توم کاک مورتهزا له ههر کوی بم بچووکتم.
مورتهزا گوتی: گهوره می، به لام وایه هیدی، گهنم که شین بوو خاکی
ژیره که ی نابینی، ده بیینی؟

ته نیشه که ی گوتی: له م جوړه شه وانده دا دلی خوت شلوی مه که.

مورتهزا گوتی: ناخوش نه وه یه پیاو له لای هاورپیه که ی تال بی.

له و بهری سفره که وه باوکی زاوا گوتی:

- نه ی نه وه رهزا سی تارژهن و هاورپیکانی له کوین؟

خزمه تچی همام گوتی: له دهره وه دانیشه توون چاوه ری ئیجازهن.

باوکی زاوا گوتی: پیان بلی بینه ژووری.

خزمه تچی رویشه دهری و به مه نقه لیه ک و تاوله مه یه ک سکه وه

گه رایه وه. به دوایدا رهزا سی تارژهن هاته ژووری سلاوی کرد. له گه ل

پیره پیاوی که مانچه ژهن و دو مه ی دهمه ک ژهن له دهوری مه نقه لی

دانیشن.

تیروپر تریاکیان کیشا. پاشان نه وه نده که میشک و یه سقانی مورتهزا

بزیرینی لیان دا. هلم و بوغ همامه که ی داگرتبوو، پریش بوو له و

پیاوانه ی که له سهر کاشیه کان سواری نه سپ ببوون. یان به رمبیکه وه

که له چاویان هه لچه قیوو که وتبوون، یان پیاله به دست چنگیان له پرچی

ژنیک گیر کردبوو.

دولابی نیوه راستی بنمیچی همامه که شووشه گه لیکي چکوله ی

تیگیرابوو که رهنگی هه تاویان به له توکوتی به سهر میوانه کاند

هه لده رشت. ههر له و شووشانه وه بوو که دهنگی سی تاره که ی رهزا

گه یشتبوو ه سهر بان. مورتهزا بالنجی چه رمی کیسه کیشانی نابوو ه ژیر

سهری و ناره قی کردبوو و له نیوان رهنگ و چوار میزرابی که مانچه دا

نهم دیو و نه و دیوی ده کرد و نه و روزه ی وه بیر خوی دیناوه که له گه ل

هاورپی و هاوبه نندییه کانی له درگا گه وره کهی «ئیوین» هاتبوننه ده ری و دهستی ئەم زاوایه ی گرتبوو و پیی گوتبوو:

- باوهر ده کهی خه لک هیچیان تیدا نه هیشتوتته وه.

زاوا گوتبووی: ویلی که خه لکی توش.

ساکه چکوله کهی له باوهرش کردبوو چاورپی تاکسی بوو.

مورتهزا گوتبووی کورپه تو ته ماشای ئەو دیوارانه بکه، چییان

نووسیوه!! زاوا به ره و تاکسییه ک که له بهر ئەمان خاوی کردبووه

کوتبووی:

- شکوفه ی نوئی.

مورتهزا گوتبووی چی؟ تو شیت بووی، تاکسی گوتی: پیی ناخوا.

زاوا ناوی تاهیر بوو سیما و سمیلکی کچه وهره ی بوو. به تاکسییه کی

دیکه شی گوتبوو:

- شکوفه ی نوئی.

وه رنه سه ری.

له گه رانه وهدا له شه قامی جه مشید رۆژنامه یان کریبوو. ته قه ی

تفه نگیان له دووره وه بیستبوو.

مورتهزا گوتبووی؛ وا دیاره حکومته سه گی له پاشه وه ناژی!

تاهیر گوتبووی؛ مالی خۆمان چ که یفیکه.

مورتهزا: یانی هه ر به راستی ئازادیان کردین و خه ریکین ده رۆینه وه

بو مالی خۆمان؟

تاهیر: ئەمرۆ ئەری، به لام هه ول نه ده ی سبه ینی دیسان که وتوو یه ته وه

ته نگه ژه.

هه ركه ره زاي سي تارژهن دهستي له ليدان هه لگرت. مورته زا دهستيكي به ئاره قي نيوچاوانيدا هينا و دانيشت. شووشه رهنگييه كاني ژوور سهري هه تاويان به سهريدا ده پرژاند.

له نمره ي ئه ولاي سه حنه كه وه دهنگي ئاو و پيكه نين ده هات. خزمه تچي خاولييه كي گولداري به شانيا دابوو چهن فوته ي وشكي به دهسته وه خوي كرد به و نمره يه دا وا برازاواكان خه ريكي حه مام له ميش كردني زاوا بوون.

شلمپ و هوړي ئاو برابه وه. خزمه تچي فوته ي له سهري تاهير هالاند و دوو دانه شي له دهوري پشتينه و سنگي پيچا. قه ديفه كه ي دا به سه ر شاني تاهيردا و هينايه دهري. هه موو سلاواتيان ليدا. باوكي تاهير به مشت پووله ورده ي نيو قاپه كه ي هه لده خسته وه به سهريدا. براي زاوا جووتيك سه رپايي له بهر پيي تاهيردا جووت كرد.

مورته زا هه تا هينانه دهري تاهير چاوي تيبري.

تاهير وهك مروقي سه ر كاشييه كان جوان ببوو. بووني ئاوي گه رمي حه مام هي ئه و بوو كه له درگاكه وه ده چووه دهري. حه مام بو هه موان ئازاد بوو. درگاكه ئاوه لا كرا. مورته زا چهن شلمپي ئاوي سارد به ده موچاويه وه دا. ده ست و لاق ي له ئاوي ساردا شوردا. تيخه كوئيكي له سه ر لاسه ري ئه سپيگ هه لگرت و هه لمي ئاوينه يه كي سه ري و كه ريشي ده تاشي گوتي:

- تا قسه و قسه لوكيان شوين نه خستووي برؤ دهري پياو!

دوو كه لي ئه سپه نده ر كو لاني داگرتبوو. پيره پياوه كان له پيشه وه ده رويشتن مليوانه ي كراسه سپييه كه ي تاهير به سه ر يه خه ي كوته كه يدا هاتبوو. كه وشي دوو رهنگي له پيدا بوو. هه نكاويك له دواي مورته زاوه له گه ل لاواني گه رزه ن ئاوا ره شمه ي گويدرزيكي سپي و رووتي گرتبوو

که دهبوو تا گه ره کی بووک به دوای خویدا رایکیشی. گه وره کچان له که لینی درگای ماله کانه وه چاویان لیده کرد. تا شه و خوئی به سهر مورته زادا کیشا، بووک و زاوا ماوه یه ک له ژیر قهندا دانیشن. مه لا له وه تاغی ماره کردنه وه گوتی درگای وه تاغی بووک بکه نه وه با گویم له دهنگی به لی کوتنه که ی بی.

باوکی تاهیر جاری دارتو وه که ی تا کوو گوی چومه که پیشکه شی بووکه خان کرد و به مورته زای گوت:

- تاهیرم به تو سپارد ئاگات لی بی.

مورته زای گوتی: بیسپییره به خودا، من چیم.

باوکی تاهیر گوتی: قسه که ت جوانه، به لام توش چاوی لی خافل مه که.

مورته زای گوتی: نه کا شتیک قه و مابی و ئیمه نه مانزانیه وه.

باوکی مورته زای گوتی: کور و کالانی گه ره ک بریاریان داوه بیانندن.

مورته زای گوتی: بیانندن؟

باوکی تاهیر گوتی: جوړیک داب و نه ریته، نزیکه ی سه عاتیک

دهیانندن، کاتی دم شیرینییه کیان و هرگرت دهیاننه وه.

مورته زای گوتی: مه گین به زور ده کری بیانندن؟

باوکی تاهیر گوتی: من خو نه مگوتو وه به زوری، ده لیم داب و نه ریتی

گه رزه نییه کانه، بووک و زاوا هاوده ستیانن. وه لحاسل چاویان لی خافل

مه که. به پینج سه د شه ش سه دیش ده ستبه ردار نابن.

مورته زای له نیو پیاوانی میواندا که له حه وشه بوون چاوی به تاهیر

نه که وت. له نیو ژنانی بهر هه یوانه که شدا نه بوو.

گوتی: ئیستا له کوین؟

باوکی تاهیر گوتی: له وه تاغی سه روو دانیشتون. کامیرایان هیئاوه
وینه ده گرن. پاشان رۆیی بو نیو که یخودا و ریش سپییه کان که له ژیر دار
هه نجیره که کورسییان داناوو فه ریشیان به سه ردا دابوو دانیشنت.

مورتهزا به سرته به براکهی تاهیری کوت:

- ئەه ی ئەو ژه ره ماره ی ئیمه له کوئییه کاکه نووری؟

پیکه وه چوون بو چه وشه ی پشته وه. بیره که ی له نیوه په رداخیک
پیپسی کرد و نای به سه ریه وه. هاته وه بیریه که چه نده له گه ل تاهیر به
نیو مووچه و مه زراکاندا هه لاتوو ه تا له چنگ میری نه جاتیان بی و چوون
که وتوونه ته ته نگه ژه وه.

به نووری گوت: برۆ به کاکت بلی تاویک بی بو ئیره.

تاهیر درپی به ژنه کاندای خوی گه یانده چه وشه خه لوه تییه که.

مورتهزا گوتی: بو ت تیکه م؟

تاهیر گوتی: ئیستا نا. که میوانه کان رۆیشتن ده چینه سه رگیڕ هه تا

به یانی ده ست ده که یین به تیکه و لیکه.

مورتهزا گوتی: زور به م لاو ئەو لادا مه رۆ ده یانه وه ی بتدزن.

تاهیر گوتی: ره شی مشی بردوو یه ئەو مه مه یه، ئەو ه جوړیک گه مه یه.

پیکه وه چوونه وه بو چه وشه ی میوانه کان، شه و به ئەسپایی خوی له

مورتهزا هه لده ساوی. به زم و هه را و ژاوه ژاوی زه ماوه ند هه روا به رز

بوو. هه رزه کاره کان ده وری تاهیریان دابوو. مورتهزا قژه دریزه که ی

تاهیری ده دی که به قامکی دریژی له سه ر نیو چاوانی لای ده دا.

ده موچاوی ده دی که جار جار شو قی چراتۆره که ی لیده درا و بریقهی

ده هات. مورتهزا به دوا ی میوانه کان و لاوه کاندای ده وری چه وشه که ی لیدا

و بو دوا یین جار گوئی له قاقای تاهیر بوو پاشان له نیو خه لکه که دا ون

بوو. ده می مورتهزا بو نی توندی ئاره قی لیده هات. درپی به خه لکه که دا و

به سهر جه غزیکدا ده سوورا که له نیوه راسته که یه وه. دهنگی سی تار دههات و به نیو دار و میوانه کانداه گه را. به راستی لی ون بوو. پاشان ههستی کرد راوله ستاوه و چراتور به دهوریدا هله ده سوورین.

له هه میوانه که وه ژنیک هه رای کرد. پوره روقیا بووک لای نیوه یه؟ زه ماوه ند به و پهری شادی گه یشتبوو. که مانچه ژهن و هاوریکانی هه وایه کی کرژیان دهست پیکردبوو.

باوکی زاوا هه رای کرد: بزائن له نیو سابات که دا نین؟ نه و درگایه داخه ن. مورته زا دلی گهرم دادههات و خهریک بوو سه رخوش ده بوو.
- ده یانبینمه وه... ده یانبینمه وه.

باوکی زاوا گوراندی: خانم بللی شیو تینه که ن، تا ده یاندوزنه وه.
مورته زا چاوی به نووری کهوت که له و لای حه وشه که وه هله دههات.
هه رای کرد:

- نووری.

- ها.

- له نته ریکم بو بینه زوو.

ژن و پیاو تیک دههالان.

هیندی کهس خویان گه یانده عه مباره که.

- چرا هه لگرن... بن داره کان بگه رین.

- کوا؟ نه وهنده گوره گور مه که، کوا؟

نووری له نته ریکی هینا بو مورته زا. پیره پیاوی که مانچه ژهن قامکه لاوازه کانی له سهر هه موو سیمه کان وه سه ما خستبوو.

مورته زا له نووری پرسی: تو نازانی له کوین؟

- نا.

- ده توانی که لین و کولینه کانی مالیم نیشان بدهی؟

- پيموانيبه له ماليدا بن، بردووياننه دهري.
- بردوويانن بو كوي؟
ئهو مالانه ي دهوروبهر، خودا دهزاني.
- بچين به دواياندا؟
- ناتوانين بياندوزينه وه.
مورتهزا لهنته رهكهي هه لگرت. درگاي كرده وه و چووه دهري.
ميوانه كانيش به دوايدا هه لاتن.
باوكي تاهير هه راي كرد: ئهو درگايه پيوه دهن، نووري.
پياوه گه وره كان خويان خسته نيوان درگايه و لاوه كانه وه.
- بگه رينه وه بزانه. ده تانه وي هه موو گه ره كه كه بشيوينن؟ ژنه كان
برونه سهري، زووكه ن زوو بزانه.
مورتهزا له خه لوه تي پشت درگايه لهنته رهكهي دانا و گويي هه لخت
بو ژاوه ژاو و پيكه نيني نيو هه وشه كه. له هه مبه ريدا گه رزه نئاوا به
په نجيره ي رپوناك و تاك و ته راوه له دووره وه كروكپ ده هاته بهر چاو.
مورتهزا نه يده زاني له كويوه ده ست پيكا. ته نانه ت جاريك له خوي
پرسی: من ده مهه وي چي بدوزمه وه؟ ها. تاهير؟
به سهر كوگا خوليكي باريكدا رويشت، لاقی له شتيك هه لكه وت.
جووله ي لهنته ره كه سيبه رهكهي گه وره و چكوله ده كرده وه. خوي به ره و
ماليك ده كيشا كه گه وره ترين په نجيره ي رپوناكي هه بوو. پيي خوشبوو
سهر بكاته سهر په تووي قاتي دووه مي چرپاكه و گوي بو خه وي تاهير
رادير ي كه له قاتي ژيره وه خه وتبوو. قوتووي جگه ره ي هوماي له ژير
بالنجه كه ده رهينا. ده ستی كيشا كه له تاريكايي سهر به تانيه كه
شه مچه يه ك بدوزيته وه. جگه رهكهي هه لکرد. مورتهزا تاريكايي ده ور و
بهري ئاوه لا ده كرد و پيي له سهر ته رايي گژ و گيا داده نا و دهنگي

هه ناسه کیشانی ئارامی خاکی له دهور و بهری خوئی ده بیست. له ژیر داره کان ههنگاوی توندتر هه لئینایه وه. له نته ره کهی له خوئی دوور گرتبوو له گه ل داره کان هه لدهات. تاهیر له پشت سه رییه وه بوو. بوئی بن باخه لی دهات.

- یه ک دوو، یه ک دوو.

وه ختی داره کان راوهستان، مورته زا گهرووی وشک ببوو که وتبووه هانکه هانک. کیویک له و نزیکانه سه ری هه لبریبوو.

له بهر کیوه که دا گه رزه ن ئاوا که وتبووه ناوهندی شه وه وه، نووریش له سه ر دیواری ماله کهی دانیشتبوو کولانه کهی خستبووه ژیر چاوه دیری. باوکی قه ولی هه زار تمه نه کهی دابوو و له دووره وه تاهیر و بووکیان به چه پله ریزان و دایه ره لیدان دینا.

نووری خوئی فریدا چه وشه و درگا کهی کرده وه. تا قمیک پالیان به تاهیره وه نا و خستیانه نیوه رسته وه. تاهیر هه ردوو دهستی هه لبری و له نیو سه ما و هه لپه رکیدا له نووری پرسى:

- مورته زا کوا؟ مورته زات نه دیوه؟

کیوه کانی دهور و بهری گه رزه ن ئاوا پر بوو له له نته ری هه لکراو.

مانیکور

ئەوانەى دەیانویست حەوت ھەنگاو لەدوای دارەمەیتەکەو ە برۆن
نەیانتوانى ھەنگاو ەکانى خۆیان بېژیرن، مورتەزا نەیدەتوانى چۆلەکەى
سەر دارتیلەکان بېژیرى، ھەتاو نەیدەھيشت. بانگى نیو ەرۆ دەرژا بە
سەر وچاويدا. ھەينى پر ببوو لە بۆنى ئەو دەوايانەى کە بۆ مەليعاى
دەکرى. مەليعا ئیستا لە نیو ەراستى شەقامەکەدا راکشابوو، بەسەر
دەستى خەلکیکەو ە بوو کە دەیانویست حەوت ھەنگاو لە دوای
تابووتەکەو ە برۆن. ھەر بەو چاو ە قووچاوانەى وینەکەى حافزییەو ە¹.

مەليعا: مورتەزا! تۆ چۆن دەتوانى لە ھەمبەر فلاشدا چاو ھەليينى؟
دارەمەیتەکەيان لە لای زیارتگا کە راکرت و سلاواتیکيان لیدا. وەرپى
کەوتنەو ە. کراسە رەشەکەى مورتەزا بۆنى نەفتالينى لیدەھات. قامکىکى
لە نیوان ئالتووندا سەر ببوو. سەرى و ەرسووراندا تاکوو دایکى مەليعا لە
نیو ژنەکاندا ببينى. چارشىو ە رەشەکان ھيشتا نەگەيشتبوونە گۆرەپانەکە.
پیرەپياويک لە نیو چەقى درگا کەياندا راو ەستابوو، دەپیرسى:
- کى مردوو ە؟

---

¹ - گۆرەپان و شوينى گۆرەکەى حافز شاعيرى فارس لە شیراز.

ژنیک که چارشيوه کهی له نیوقه دی هالاندبوو شووشه ی پهنجیره ی بانجیله یه کی به رۆژنامه دهسری، چاوانی هه لږشتبوو ه سهر شه قامه که و دهستی راستی به شووشه که وه سه روخواری ده کرد.

له ریگه ی خاکیی قه بران تابووته که یان راگرت تا کوو ژنه کان بگه نی، ریگیان کرده وه بو ئه وه ی دایکی مه لیعا له پیش تابووته که وه خو ی بگه یه نیته تاته شور ه که.

مه لیعا: مورته زا یارمه تی دایکم بده با له و پلیکانانه وه سه ر که وی.
مه لیعا له نیو تابووتیکدا که تامی داری دها گه یشته قه بران. زهر د له گه ل نیوه رۆ داده رڙا. زهر دیک ی رهنگ بزرکاو که پاشان که وته سه ر قه تحه ی وینه کانی قه بران. تابووته که یان له سی پلیکان وه سه ر خست و له به ره یوانه که دایاننا. بی ئه وه ی که س دیار بی. درگای دارینه ی ژووریک که چه وزیک له نیوه راسته که یدا بوو و له و سه ری دیوه که ش تاته شوریک، کرایه وه.

مه لیعیان برده ژووری.

مورته زا لقی شه مچه ی بو جگه ره که ی داگیرساند.

مه لیعا: مورته زا ئه وه نده جگه ره مه کیشه!

مورته زا: ئیستا خه ریکن جله کانی داده که نن. قژی له سه ر تاته شور ه که پرژوبلاو بوته وه. ده بی که سی بنیرم ئودکلونه که ی له وه تاغه که م هه لگری و بیبا له جییه ک بیشاریته وه.

- یه کی نییه ئه م کوره بگری؟

کوریک ی پینج شه ش سالان خو ی دابوو به سه ر نه رده ی هه یوانه که دا.
له به ر پی خه لکه که دا خشپه خشپی گه لا ده هات، له سه ر په له زه وییه ک نووسرابوو ۱۳۲۰.

ژنیک قو لی مورته زای راده ته کاند.

- كاك مورتهزا... خاتوون كاري پيټه.

- خاتوون؟

دايكي مهليعا به ژير ريزيڪ سپيداردا دههات بو لايان.

مورتهزا چوو بو لاي خاتوون.

خاتوون گوتي:

مورتهزا دهتواني زه حمه تيكم بو بكيشي؟

مورتهزا به هيواشي گوتي:

- چي؟

- به كهس نه لاي ها. به هيچ كهس، باشه! دهتواني بچي شووشه يه ك

«ئاستهن» بكري؟

مورتهزا توندتر گوتي: چي بكرم؟

دايكي مهليعا گوتي: ئاستهن ده ليم، ئاستهن. ده يانه وي لاكي نينوخي

مهليعا ليكه نه وه.

قامكه شووش و باريكه كاني مهليعا شه ربه يه كي له سهر ميزي نان

خواردنه كه هه لگرت.

مورتهزا گوتي: حه تمهن ده چم، له كوي بيكرم؟

دايكي مهليعا: له ده واخانه.... زوو بگه ريوه، باشه!

مورتهزا شووشه ي په يكانه كه ي داكيشا. تابلوي دوو كانه كاني

ده خوينده وه.

شوفيره كه قسه ي نه ده كرد. ده واخانه ي «ئه لبورز» داخرا بوو.

شوفيره كه گوتي: ته نيا شه وانه روي هه يه. جومعانه ته نيا ده واخانه ي

رازي داناخري.

دهواخانه که قهره بالغ بوو. کابرایه ک باقیی پاره کهی وهرده گرته وه. دهنگی کوخه دههات. مورته زادرپی به خه لکه که دا و خوئی گه یانده بهرده می کابرای ده وافرؤش.

کاکه! ئاسته ن هه یه؟

دوکتور گوتی: نا، حه سه ن زاده کییه؟

مورته زادرگوتی: تکات لیده که م ئاغای دوکتور.

دوکتور گوتی: حه سه ن زاده، گوتم نیمانه.

ژنیک دهستی له چارشئوه کهی هیناده ری. دهستی کی قه له شیو که دوکه ی سابوونی نیوان قامکه کانی لی نه بیووه. به نینوکی خه نه گرتوویه وه بهسته یه ک دهوای وهرگرت.

مورته زادرگوتی: دوکتور من له کوئی ئاسته ن...

دوکتور گوتی: ئه وه ده گرییت؟ ده گریی بو ئاسته ن؟

دوکتور خوئی گه یانده ئه م دیو.

مورته زادرپالی به شووشه ی گه وره ی دهواخانه که وه دابوو. خه لک یارمه تییان دا و مورته زایان برده قوژبنی پشته وه ی دهواخانه که. قژی مورته زادرئوئی لی ده چوړا. مورته زایان له سه ر چه ن بهسته لوکه دانا.

دایکی مه لیعا به سه ر بوئی کافووره وه ده م چاوی ده سرپی.

دوکتور گوتی: بو ئاسته ن ده گریی... خودایه ... تیناگه م

مورته زادرسی چوار قسه ی له زار هاته ده ری.

دوکتور روپووشه سپییه که ی داکه ند.

حه بیکی دیازپامی دا به مورته زادر.

- ئه وه بخو.

مورته زاهه ر بهو ليوانه ئاوه ي حه به كه ي قووتدابوو ده موچاويشي
شورد. هه ر بهو ده موچاوه ته ره وه چاوي له دوكتور بر ي كه به
شووشه يه كه وه له په ناي راوه ستابوو.

دوكتور گوتي: هه سته خو م ده تگه يه نم.

له نيو ماشينه كه دا مورته زاهه سهر ي شووشه كه ي كرده وه و له و بونه
توند و ناخوشه دا كه نيو ماشينه كه ي پر كرده وو، هيلنجيكي دا، سهر ي له
ماشينه كه برده ده ري و رشاوه، خه لكي پياده رويان وه رسووران.

مه ليعا گوتي: دا يكم ده يگوت ميهر ي دوو گيانه بوني جگه ره ي به سه ردا

بچي ده رشيته وه.

له زردايي گورستاندا ريزي داره كان نه ده بيندران.

دايكي مه ليعا شووشه ي ئاسته ني دا ده ست ژنيكي چه كمه له پي كه

قولي هه لكرده وو. ژنه مانيكوره كه ي پاك كرده وه.

ده ستي مه ليعا هينده سپي بوو، نينو كه كانيشي هينده شووش و باريك

بوون و خاوين ببونه وه كه توانييان بينيژن.

زەمان نا ئە كاتژمێردا

لايهكى هۆدهكه پىر له خىروهورى چهرخى خهياتى بوو و لايهكهى
تريشى پىر له دووكهلى تلياك.
هيشتا كەس سفرهى نيوهرۆى كو نه كىردبووه. قاپ و قاچاخه
چينييهكان پىر له تهق و هور بوون و تاقهكانيش پىر له دووكهل.
تويكى نايلۆنى به سهر فهرشهكهدا تلى دهخوارد و مهجيد روت به
دوايدا ههلههات.

سى سالان يان دوو سالان بوو!!

- برۆ ههوشه كايه بكه.

مهجيد گوتى: دايه.

دهسكى چهرخى خهياتى دهسوورا و هومايى به ژير دهرزييهكهدا
تيدهپهري.

ژنه گوتى: چى؟

مهجيد گوتى: دايه چۆن؟ بنيادهم چۆن دروست دهبن؟

ژنه گوتى: ئهيه رۆ؟ ئهوه چييه، خودا به خيىرى بگيىرى!

هومايى له ژير دهرزييهكهدا كو بووه.

ژنه به چهرخی خهياتيهكهی کوت. ئەمه تۆ بۆ ئاوا دهكهی؟ دهزووكهی
پچراند.

مهجید گوتی: دایه.

ژنه گوراندى له کۆلم بهوه تۆش.

مهجید تۆپهكهی فریدا سهر هومايیهكه و خۆی كرد به نیو دووكهلی
تریاكدا. زگی به پشتی باوكییهوه نووساند و بهری دهسته خرپنهكهی نا
سهر چاوی باوكی. پۆلوویهك له دهمی مهقاشهكهوه كهوته سهر
حهسیرهكه. ههتاو له پهنجیرهكهوه ههتا لای كهشهفی مهنقهلییهكه هاتبوو
و دهیویست به سهر مهنقهلییهكهشدا تیپهړی.

باوكی گوتی: بۆچی وادهكهی رۆله؟

مهجید گوتی: بابە! بنیادهم له کوپوه دین؟

باوكی گوتی: له... وه ره ئه و منداله لابه ژنهكه.

پاشان به نووكی قامکی پالیکی به مهجیدهوه نا.

خرهی چهرخهكه له درگای كراوهی هۆدهكهوه پهړییه دهړی.

په ردهكەش دووكهلهكهی دهشیواند. مهجید له دالانیکی باریکی پر له
بۆنی پیواز زاخهوه به ره و سپیایی كراسیک رۆیشت، كه له سهر
دۆشهکیکی گهوره پان ببۆوه. دهموچاوی تهر و چاوه ترساوهكانیشی له
گهڵ خۆی برد و له سهر مهمکی دایهگهورهی دانا. له سهر ئه و سپیاییه
نهرمهی كه بۆنی پیوازداخی لیدههات.

ئوه چیه؟ نه نکت به قوربانت بی ئه وه چبوه؟

مهجید به دهمی نووساو به سینگی دایه گهورهیهوه گوتی:

من گوتم: دوايي!!! من....

پشت دهستیکی پیر و له پی دهستیکی دهسنوێژ گرتوو به سهر قژی
مهجیددا تیپهړی.

- چۆن بنيادهم دروست دهبن، چۆن دايه گه وره؟
دايه گه وره مه جيدي له باوهش كرد. دهستي به پشتي و ليواري
سندووقه كه وه گرت تاكوو ههستتته سه رپي. له گه ل مه جيد چوونه سه ر
بانجيله كه.

- دايكت گوتي چي؟

دايكم گوتي له كولم به وه.

- دايه گه وره ي خوت پيت دهلي. كور ه جوانه كه م! بنيادهم له بن
كووله كه وه دينه ده ري. له و باخچه يه وه.

- له كويي باخچه كه وه؟

- نه و كووله كانه ت ديوه؟ له بن نه و گه وره يانه وه.

- با بچين بو نيو باخچه كه دايه گه وره! با بچين ده ي.

مه جيد به سه ر له چكه كه وه گويچكه ي دايه گه وره ي ماچ كرد و خوي به
بالاي دايه گه وره يدا خشكاند و هاته خواري. هه لات بو حه وشه تاكوو
هه مووشتي به چاوي خوي بييني. به دالانه كه دا تيپه ري. له وه تاغه كه وه
به لاي خشه خشي راديوييه كي هه لكر او دا رويشت. هاوين ماله كه ي پر
كردبوو. ماسوولكه ي شلكه راني مه جيد هه ر له سه ر يه كه م پليكان وه ژان
كه وت.

كراسه كه ي بو ني سابووني ليده هات. بي نه وه ي پال به نه رده ي
پليكانه كانه وه بدا تاكوو بيستني دهنگي گريان رويشته خواري. پاشان
خوي كيشا دوا وه تاكوو نه وانه ي كه چوار سووچي به ره كه يان گرتبوو و
ته رمي دايه گه وره يان ده برد بتوانن تيپه رن. دهنگي لا اله الا الله له
پليكانه كانه وه رويشته خواري.

بوونی پیوازداخ هیشتا لە بەر دەستدا بوو و پیکه نینی بیدەنگی دایه گوره لەسەر تاقه که بوو له نیو لیوانیک ئاودا، لەسەر ددانه عەمه لیبه کهی.

کاتی که مه جید یه خه ی کراسه که ی کرده وه و تفی ده می به زور قووت دا بیستی که باران له حه وشه که یانه وه تیده په ری. ئەو مندالانه ی که له بن کوله که وه به رووتی دینه ده ری، ئیستا ده سته ته ره که یان کردو وه به ده میاندا و ناتوانن له بهر باران چاو هه لاین.

ده بوو به سه ر باقی پلکانه کانداهه لاتبایه و چرای بهر هه یوانه که ی هه لکردایه له پشت شووشه که وه چاوی له باخچه که ببری بایه. باخچه که له پشت حه وزه که وه هه لکه وتبوو و کوله که کان ورته یان لیوه نه ده هات. مه جید بالته که ی له ره ختاویزه که کرده وه و له هه وای سارد و سه ری بهر هه یوانه که وه به ره و درگایه ک سه ری پیوه نا که ده چوو ه حه وشه.

سه ری پر له خره و دوو که ل بوو. له حه وشه وه به مست خیز له عه رزی هه لده که ندران و ده دران به ده موچاویدا. بوونی سووتانی چه رم و سوور بوونه وه ی ئاسن به پالیدا تیپه ری. هه تاو تاکوو شیرین کردنی خورما هاتبووه خواری. مه جید هه ر دوو ده سته راست و چه پ گرت به نیو چاوانیبه وه.

سه ری بهرداوه و هه لات. دوگمه ی کراسه که ی کرابوونه وه. ده می تامی خوئی ده دا. په لاکیک به سه ر سینگییه وه ده له رییه وه. شاقه لی پشته وه ی کراسه که ی هاتبووه ده ری له فانوسقه که ی. گوئی له هاواری خوئی نه بوو. له هه مبه رییدا داریک به ره و تیل دروو ه که فرییدا. په نجیره یه کی دارین له په نا شیره ئاوه که دا که وتبووه سه ر عه رزی و خه ریک بوو له ت و کوت ده بوو. چه ن که س هاواریان ده کرد: مه جید خوٓت بده به عه رزدا، خوٓت بده به عه رزدا، نه گبه تی.

تا مه جيد تواني خوي فريډاته نيو كهنده لانيكه وه نيوهي ده موچاوي
وهك په ره كاغه زيڪ لي بؤوه. به سهره وه درا به سهر گياو گژدا. لاقى
هيشتا بؤنى پؤستالى ليده هات.

ته واوي هاويني دهور و بهري خوي ون كردبوو. تواني توڙي خوي
بتليني و شانيني بنى به بهرديكي گهوره وه. توڙي كيش تواني بير بكاته وه.
دهستي بؤ هه لگرتنى مشتيك هاوين دريژ كردبووه كه نووكي قامكي به
سهر كه وانهي بهرده كه دا كي شرا.

- چهنده له كوله كه ده چي! بنيادهم خوله بن كوله كه وه نايه نه ده ري،

دايه گوره!

بجوه رز و نادره خت

هەر چوار سه فحه و خوله كه كانيان بردبوو. ئەوه بوو كه بورجی سه عاتی شارهداریی رهشت له چوار لاوه كون ببوو و ئاسمان و به یانییه کی كون كراو و بی رۆژ ژمیرو و كاتژمیرو، بالنده یه کیان له سه ربانی شارهدارییه وه به رپی ده کرد. جی پی بۆمه له رزه ی سالی ۱۳۶۹ به سه ر خشته قه له شیوه كانی بورجدا ده هاته خواری. په نجیره شكاه كانی پیشیل ده کرد و له توکوتی پاشماوه ی گیچی له گه ل سپیایی ته رمی دیواره کان و ئەو میعماریه پرشکو و ماته مباره فریده دا سه ر قیله تاوی شه قامه كه. گۆره پانی به رده می بورجه كه هیشتا به بارانی شهوی پیشوو خووسابوو و پاسیک دهوری لیده دا و جیره ی تورمزه كه ی بو لای ئەو کریکارانه ده برد كه له و لای بورجه كه وه، له و لای سینه ماكه وه، له و لای شارهدارییه وه هه لئرووشكابوون. هیندیکیان هیشتا نانی به یانیان نه خواردبوو جگه ره یان ده کیشا. پیرترینیان پیاویک بوو كه په تیا په تیا به بیدهنگی بنیشت جاوین قسه ی ده کرد.

- چی؟

- ده لیم كه هاوین دی راوچی له پرده هه رزان ده بن.

هه لاتن بو لای پاسه که. پیاویک سه ری له پاسه که هینابووه ده ری (۱۲۰۰ تمه ن و نه هار) چهن کهس له گه ل کوخه و بو نی جگه ره سوار بوون. پاسه که نه وانی برد و به یانی تا دوایین کاتی خو ی، به تاکسی بار و لوری چه پره که وه دهوری گوره پانه که ی لیده دا و رپوژیکي تاوو ساوی که به ۱۲۰۰، ۱۰۰۰، ۸۰۰ تمه ن سات له دوا ی سات هه رزانتد ده بوو، جوانترین گوره پانی خه م تیزاوی ره شتی له کریکاران به تال ده کرد.

ئه وهنده به تال، ئه وهنده خه مبار که مورته زا بتوانی هه ست به ته نیایی بکا. له پال سه کو ی دووکانیکی داخراو و له سه ر هه لئرووشکانی خو ی هه ستا و له گه ل باویشکه ماندووکه ی وه ریکه وت. به دژواری بیست سالان بوو. لاقی به قه د جووتی چه کمه دیشا و لاجانگی چه په ی تا بهر چاوی، به قه د بیره وه ری ری ره ش هه لگه رپاوی مستیک، خوینی تیزابوو. سی رپوژ له مه و بهر کتیب فروشییه که یان له قه راغ شوسته ی لای بانکی میلی لی کو کردبووه. ئه ویش هه ر دوو رپوژ له مه و بهر (چه نده م پیخوشه لییده م شتیک بشکینم). هه لته که هه لته که به شه قام و گه ره که کانی ره شتدا رپویشتبوو ته نانه ت جاریک هاتبووه سه ر ئه وه ی به ردیک بکیشی به چرای زه ردی سه ر چوار رپیانه که دا. نه که ئه وه ی له زه رد ترسابی یان رقی لیی بی. ته نیا پیی خوش بوو خرمه ی شکاندن شتیک بیستی. شتیک به ده ر له یه سقان و پیستی جه سته ی خو ی. هیشتا به ردیکی نه دوزیبوو ه که چراکه سوور بوو. ده بوو له توکو تی ورد و سوور و شووشه یی به حه واوه پرژو بلاو بیته وه و قلیه ی خوین برژی به سه روچاوی شه قامدا. پاشان هه تمه ن چراکه به کو له که ئاسنه که یه وه ده که وت و شه قامه که له سه ر جه غزیک زه رد ده بوو... پاشان سه وز. به لام ماشینه کان تیپه رپیوون.

چراکه له سهر پیچکه بهرزه که ی راوه ستابوو و ئیستا مورته زا له سیهه مین رۆژدا نهیده زانی بو به ره و گۆره پانی (کوچ) ی رهشت دهچی و یان سهوزی فروشه کان به دهست ئاو له وه هموو سهوزه دهپرژینن.

به لام دهیزانی که هیشتا خرکه بهردیک له سهریدا به بی هیچ دهنگی شکانیک دههاویشتری. دوگمه یه کی کراسه که ی له ژیر ئه وه گهرمایه دا که دههاته خواری کرده وه. له ژوور سهری په له هه وریک له گهرووی ئاسمان گیرابوو. له بهر بو تکه ی رۆژنامه فروشییه ک راوه ستا و چاوی له رۆژنامه یه ک کرد که تا کوو لاپه ره ی پرسه و سهره خووشی خووسابوو. له ولای بو تکه که وه دهرا به ی سمسارییه ک تازه هه لدرابوو وه و کورسیله یه کی گهره ی لانکه یی پر له تاسه ی دانیشن به ئه سپایی راده ژا.

- ئه وه کورسیله یه به چهنده کاکه؟

سمسار گوتی: کامه؟

- ئه وه.

کورسیله رازانه که ی هیدی کرده وه و پاشان ... ههر جووله ی نه کرد.

سمسار گوتی: بیست ههزار تمه ن.

- حاح ... بو هینده گران.

سمسار گوتی: ئه وه، کورسیله ی نازلملووک کچی ناسره دین شایه.

مورته زا گوتی: به نازلملووک وه بیست ههزار تمه ن؟ یان به بی

نازلملووک؟

- شهیتان به نه حلهت بی، به وه به یانییه زووه. برۆ کاکه گیان برۆ.

مورته زا رۆیشت و کورسیله که هه میسان له سهر پیچکه که وانیه که ی

راژانی خه ماوی خوی دهست پیکرده وه. له دوا ی سمساری هه تا مهیدانی

دارتاشه کان هیچ رووداوی نه قه و ما. ته نیا هه وا بو نی کاداری لیده هات. له

دارتاشييه كى چكۆله وه گيرهى رهنده دههات. له بهر دووكانه كه دا چهن كۆلكه دار كه وتبوون كه مه علووم نه بوو گويزن يان سپيدار.
دارهكان به راستى مردبوون و هيچ كهس ته نانهت تۆزقالىكى به خاك نه سپاردبوون.

مورتهزا هيندهى چاو له رهنده كه برى كه به سه ر داره مردوو ه كه دا ده رۆيشت، تا ئه وهى دارتاش دهستى له سه ر رهنده كه هه لگرت. قه له ميك به پشت گوچكه يه وه بوو، هه ر به و قه له مه له سه ر داره كه شتيكى نووسى، هه ر ئه و جوړه كه پايز له سه ر دارهكان ده نووسى «پايز».

گوتى: چييه؟ له كار ده گه رپى؟

مورتهزا گوتى: چونت زانى؟ به لى.

- به رهنگدا دياره له وه ناچى شتيك به دروست كردن بدهى. كه وايه له

دووى كار ده گه رپى.

- ئه گه ر ببى.

- دهى چ كارىك ده زانى؟

- هيچ... هه ر كارى ئيوه بفه رموون.

- هيچيش و هه ر كارىكيش كه من بلىم؟

ديسان دهستى كرده وه به رهنده ليدان. ئيستا برشتى دار ده تگوت له

گريانىكه وه داده رژين و مورتهزا وه بيري هاته وه كه دواى ئه و ژانهى

لاجانگى ته نيا له ترسان هه ردوو رانى پيكه وه نووساندبوو. (دنيايه كى

قوره، پياو جارى وايه له بيري ده چيته وه كه ده توانى بگرى). خه ريك بوو

بروا كه دارتاشه كه گوتى:

چهن په نجيرهى ليه ده توانى بيانبهى بو كۆلانى «جير»؟ ده زانى له

كوييه؟

مورتهزا گوتى: نا، به لام په يداي ده كه م.

- ده بی دانه دانه بیان بهی، نه یان شکی نی.

دارتاش ناو نیشانه کانی شه قام به شه قام به وردی پیکوت و مورت هزا په نجیره بی شوو شه که هی ه لگرت که ده ربیجه کانی له سه ره وه کپ کرابوو، به سنگییه وه نووساند و وه ریکه وت.

دارتاش گوتی: هو ی... ناوت چییه؟

مورتهزا هه میسان نهو به رده ی دوزییه وه که له نیو سه ریدا دوور ده که وت ه وه. (تا سی رپوژ له مه و بهر پییان ده کوتم مورتهزا) نه مجار هه نگا وه کانی توند کرد. نیستا نهو ته نیا وه تاغی دنیا بوو که ده یتوانی به په نجیره که یه وه به شه قام و کولاندا برپوا. رهشت بهو گهرما پشو و برپه ی بهر له باران بارینی گه یشتبوو، مورتهزا ئیتر نهو ژانه به چریکه ویستا وه ی لاقی نه مابوو. نه گهر هه موو رپگاکه تا کوو کولانی جیر هه لاتبایه و په نجیره که ی بدایه ته ده ست عه مبارداری دایه نخانه که و بگه رایه ته وه و دیسانیش هه لاتبایه و دیسانیش و... دیسانیش... هه م رپوژ ته واو ده بوو هه م ده یتوانی چا و له ده وروبهری نه کا و ده نگی شه قامه کانیش نه بیستی.

شه قام پر له هاره و گرمه ی کومپر یسور بوو. هه ر چه ند هه نگا و که سیک له پشت ئاره قی نیو چاوانییه وه به سه ر ده سکی دریله که وه کوور ببوو و به هه موو شان و باسک و پیستی ده موچاوییه وه ده له رییه وه. نه وان نه سفالته که یان کون ده کرد و مورتهزا ده نگی له رزینی شه قامه که ی به قولاپه ی لاقی ده بیست. ماشینه کان به سه ر بیده نگی ته گهره کانیا ندا ده رپویشتن. تابلوی (شهریکه ی گازی خه زهر) پالی به داریکه وه دابوو که پروون نه بوو بو بهو هه موو گه لایه وه به ره و ئاسمانی رپووته ن و بی گیا ده چوو. مورتهزا له یه کیک له دریل به ده سته کان نزیک ببوو که دوو قوتوولکه ی رهش و خرپی به گو یچکه وه بوو. نه راندی: گویت لییه ده لیم

چی؟ کریکاره که سه ری له قاند. مورتهزا دیسان نه پاندی: ده لیم شتی چاکه ها... پیاو ده توانی به که یفی خوئی بنه پینی... ده توانی له و نیوهرستی شه قامه به که یفی خوئی تییه لکه ی له گورانی، نا؟ کریکاره که دریلی له قیله تاوه که درکیشا. ورده قیل له پشتی لاق و قولی دهدرا.

بیئوه ی متهق بکا به بزهی که وه گوتی: ده لیمی چی؟

ئه مجار مورتهزا یه ک به خوئی گوراندی: ده لیم له نیوئه هم گرمه و هارهیهدا ده کری پیاو مه له بکا، به شهرتی بهیلن پیاو خوئی رووت کاته وه...

هیشتا خهریکی گوراندن بوو که ئه ندازیاری گازی خه زهر ده ستیدا به پشتیدا.

- چیه، چ بووه؟

مورتهزا گوتی: هیچ کاکه، لیمی ده پرسم کولانی جیر له کوئوه یه، متهقی لیوه نایه. ئه ندازیار به کریکاره که ی کوت (خهریکی کاری خوئی به) له و به ری شه قامه که وه کولانی جیری نیشان مورتهزا دا و هه تا ونبوونی مورتهزا له نیوان ماشینه کاندایه دردوونگی و دلوقانییه کی بی هوه چاوی له سه ره لنه گرت. هه رکه مورتهزا به شادییه کی ئازار اوئییه وه گه یشته سه ری کولانه که چاوی به پیاویک کهوت که شه مچه یه کی بو جگه ره که ی هه لکرد. دوزه خیک به قه د گری شه مچه که له میشکی مورتهزا دا هه لبوو. جوړیک ده موچاوی به چاوی زه قه وه به ره و شه قامه که وهر سووراند که ده تگوت هه ره و ساته ره شت خهریکه به گوره پان و میعمارایی ژیر خشتی سوور و شیداری و ئانتیل و هاوین و بارانی پایزییه وه ده ته قیته وه. به لام تا قمییک به چیژی ناشتاوه له بهر نانه و اخانه یه ک راوه ستابوون. هه وا گهرم ببوو. په نجیره که خوئی به مورتهزا وه

نووسان دبوو. له مالیکه وه دهنګی گورانیی (به نان)¹ دهات و ژنیک سهرتاپا رهش به چارشویو وه دهرپویشته. ههتا ژنه گه یشته قهسابی مورتهازا چاوی تیبری. پاشان پهنجیره کهی ههتا بهر دهموچاوی هه لئنا. ئیستا کچیک به چارشویو گولداره وه له قهسابیه که هاته دهری. مورتهازا دیسان پهنجیره کهی به سنگیه وه گرت. ئیستا ژنیک له کهوشه کانیه وه تا نیگای رهش. به نیوان قهسابی و مورتهازا دهرپویشته. دهتگوت عازیه تباریه کی هه تاهه تایی به کولانه که دا تیده په ری. که مورتهازا به غهیری هه لاتن چاره یه کی دیکه ی شک نه دهربرد بو له بیر چوونه وهی. ههتا بهر چایخانه یه ک هه لات، سهری کرد به ژووریدا و پرسیی:

دایه ن خانه له کوئوه؟

قلخه یه ک و هه ناسه سواریه ک و کوخه یه ک گوتی: لهو سهری کولانه که باده وه له کولانیکی بن به ست دایه تابلو کهی دیاره... وه ری کهوت. زور به ئه سپایی. هینده به ئه سپایی، که خه لک ئه گهر به پیاسه ش به لایدا تیده په رین دهتگوت هه لدین. دیواری کولانه که هینده توند به م لاو لای دهموچاوی مورتهازا تیده په ری که ئه و دهیتوانی ئه و دیوی دیواره کان ببینی. هوده گه لیکی داته پیو که تیکده هالان... فه رشی گرموله بوو که گوله کانیا و هریبوو و بوئی برینی لیده هات.

پهنجیره که به بهر دهموچاوی مورتهازا وه بوو. له رادیویه که وه دهنګی خسه خش دهات. گهرما، خوئی زهریای خه زهری هینابوو کردبووی به سهر ئه و پلیکانانه دا که له بهینی وه تاغه کاندایه له توکوتی که وتبوون و مردبوون. مورتهازا له سهر خواجه نشینی به ردهرکی مالیک دانیشته. پهنجیره کهی له سهر رانی داناو چاوی له درگای مالیک بری که بوئی خوئی هیره لماسی سووره وه کراو لهو دیوییه وه دهات. (نا ته نیا ماندوو

¹ - گورانیی ژنیک به ناوبانگی فارسه.

بووم) (ئەو مالانەت دیوہ؟) (ئەری، بەلام... تا ئیستا پیموا بوو ئەگەر پیاو توند بەریدا برۆا دەتوانی بەر و پشتی هەموو شتیک ببینی، بەلام...) کەمیک کایە بە کەلەبابەیی دەربجەیی پەنجیرەکە کرد. دایخست، کردییەو هەوایەک خۆیدا بە دەموچاویدا. دەتگوت کەسیک فوو لە دەموچاوی سووتاوی کەسیکی تر دەکات. مورتەزا دیسان مستەکەیی وەبیر هاتەو. بەری دەستی بە لاجانگە رەش هەلگەر او هەکایدا هینا.

(ئەگەر تۆزی بیارایەمەو کتیبەکانیان دەدامەو، نەیان دەدامەو؟) سەری کرد بە دەربجەیی بی شووشەیی پەنجیرەکەدا... تەنانەت تنۆکی بارانیش نەباریبوو. هەوا هەتا ئیزنگی سووتاو گەرم داھاتبوو.

خەلک تاکوتەرا تیدەپەرین. بە بی ساک، بە بی جانتا. ئەو هەش یانی خەلک کۆلانی جیریان پیخۆش بوو و عادیان پیکردبوو. (هەستم برۆم) تا گەیشتە بنی کۆلانەکە شانی شل بوو و پەنجیرەکە بە دەستیەو شۆر ببۆو. دایەنخانە لەولای دەنگی ئانبولانیسکەو بوو کە دەهاتە پیشی، دیوارەکەیی رەنگ نەکراو بوو بە داربەستی ئاسنینهو. دیوارەکانی کون کون بوو و هیشتا پەنجیرەیان تینەگیرابوو. دەنگی زاق و زرووقی مندال حەوشەکەیی داگرتبوو. ئەمباردار بە ناقایلییەو گوتی: لە هۆوی داینی. مورتەزا چوو بۆ لای داربەستەکە. لە کەلینی درگایەکەو سەری کیشا وەتاغی بیدەنگی مندالان، کرۆکپ بوو و بۆنی قسلی لیدەهات. ئەمباردار گوتی: لەوی نا، لە سەر هۆوہی ئەو سەر داینی.

مورتەزا بەرەو کەلینیک رۆیی کە ئەمباردار پیشانی داوو. ئیستا دەنگی مندالان لە بەردەمیدا بوو. پەنجیرەکەیی بەویو هەلپەسارد. وەتاغ پر لە چرپای سپی بوو. نەردەیی دەواندەوری چرپاکان سپی بوون. سپاییەک کە بەریدا دەرویشت. سپاییەکی کاکێ بە کاکێ کە هەتا سەر مەلافەکان هاتبوو و خۆی بە سەر دەموچاوی مندالەکاندا داوو.

ئه گهر دهنگي ئه وه هموو گريانه ي نه بيستبايه مورته زه بر واي ده كرد كه هموو مردوون. ئه وان توو كه سهريان لووس بوو و چاويان له يه كتر دوور بوو. يه كيان ده مي كه في كرد بوو. ليوي خواره وه ي خوي ده جاوي. كه فيشي ده كرد و كه فه كه ي ده مي شي قووت ده دا. ده موچاوي هموويان ورديله بوو، رووت و قووت بوون.

پيستيكي چرچ و لوچ به سهر رانياندا كشابوو. هيچيان نه يانده تواني مشتيان بقووچينن و قامكه ليك بلاوه كانيان راده ته كاند... ئاوا... كايه يان له گه ل گرياني خويان ده كرد. ده ور و پشتيان پر بوو له بووكوكه و له يستوكي شكاو. بووكوكه يه كي باخه، تفه نكيكي باخه، ماشين گه ليك كه چراي سه ربانه كه يان كوژابوو ه... شه قشه قه... شه مه نده فه ر... ره نكه له و ديوي په نجيره كه وه منداله كان واديان بوون و هموو شتيك شكاو و پيشيل كراو ده هاته بهرچاو.

مورته زه په نجيره كه ي هه لگرت. عه مباردار گوتي:

- چي ده كه ي؟

مورته زه گوتي: ئه وانه چين؟ له و نيو وه تاغه... ئه وانه چين؟

عه مباردار گوتي: ئه وانه؟ ئه وانه مونگولن.

- چي؟

- مونگولن ئيتر، ياني تا ئاخري عومريان ده بي كه سيك خوراكيان به ده مه وه بكات، ناتوانن بير بكه نه وه، ده بي كه سيك خاوينيان بكات ه وه، زوريش عومر ناكهن، ده مرن... حالي بووي؟ زوو ده مرن.

مورته زه پشتي له دهنگي منداله كان كرد به لام بووني شير و بووني نه خوشخانه و بووني ته ربي مه لافه ده مي پر كرد بوو، ئه وه به رده ي له سه ري خويدا لي ون ببوو، ته نيا پي خوش بوو دانيشي. هه لترووشكا. ده ور و پشتي هينده ي دهنگي گرياني مندال لي كه له كه كرابوو ده تگوت

دهنگيان له كوني ژوور سهرييه وه دادهرژي و ئه وهه تا ئه ژنو... تا
يه سقاني سنگي، تا پروومه تي تي هه لده چه قي. دهنگي عه مباردار له پشت
گرمه و هاره ي كومپرييسور هكانه وه دههات.

- بو وا دانيشتووي؟ ههسته برؤ په نجيره كاني ديكهش بينه.

مورته زا له سه ره لئرووشكاني لاقه سر بو وه كه ي ههستا. تاقه تي
نه بوو لييدا و ده موله وسي عه مباردار تيك بشكيني. يان ده بوو خوي بكا
به وه تاغه كه دا و دانه دانه منداله كان به سنگيه وه بگري و ده ميان هينده به
كراسه كه يه وه بگوشي هه تا يه كي دووسي نزگه ره ده دن و سهريان شل
ده بي و ده كه وي به لادا و هه ره له وي به سينگي مورته زاوه و له نيو
باوه شيدا ده مرن. يان ده بوو دانه ويته وه په نجيره كه هه لگري و سه ري
بكا به نيويدا. هه ركه وه ري كه وت تيگه يي كه له ژير پيست و له
يه سقانه كانييه وه دهنگي كه وتن و شان و شان و شان... شكاني شتيك
دي.

لاقي له سه ره نيوه روييه كي توي توي بوو ميرووله ي ده كرد.
په نجيره كه ي به دهسته وه بوو له دايه خانه هاته ده ري.

عه مباردار گوتي: بو كويي ده به ي؟ كوتم له هوويي داني.

مورته زا هه ره وه نده ي كه خوي گويي لي بي گوتي:

- ئه مه... هي خومه... ئه م په نجيره يه هي خومه.

ده موچاوي به دربيجه كه وه نووساند بوو و چاوي له ميعماريي
باله خانه و شه قام و ميعماريي خه لك و... ميعماريي دهنگه دهنگي بي
برانه وه ي زيده كه ي بريبوو.

رؤحى ئازاد بووى شته كان

له خوار خشته سووره کانه وه، باران بو لای بانجیله که خوار ده بو وه. پاشان که وانهی ده کرد و له پهنجیره که وه ده بارییه سهر فەر شه که. بالتویه کی نه تله سی به ره ختاویزه که وه هه لواسرا بوو. ئاو له یه خهی ئاو ه لایه وه تیپه ر ببوو سهر شان و ته واوی قولیکی خووساند بوو. له هه مبه ر ئاوینه یه کی بالانویندا کورسیله یه کی خالی دانیشتبوو. په ر ده که تا نیوه راستی وه تاغه که ده هات بو نی خوری مه ری له سهر فەر شه که هه لده گرت و له پهنجیره که وه هه لیده ر شته سهر شه قام. گرمه ی یه خچال له درگای ئاو ه لای چیشتخانه که وه تامی ساردی چیشتی کونی ده هینا و به سهر ته پله کی پر له قوونچکه جگه ره دا تیده په ری. به په نا جیوبانه که دا راده برد و به درزی ژیر درگا که دا ده چوو ده ری که ته واوی جه سته ی پر له گری دارگو یز بوو. له پشت نه م درگایه وه پلیکانی ئاجووری هینده ی پیچ ده خوار ده وه و ده چوو خوار ی تا ده گه یشته دیواریکی شیدار، له ویوه دهنگی ده مه ته قه ی عالیه و برایمی کوری ده بیسترا.

عالیه گوتی: نه هه ر له به یانییه وه ده روا، جاری وایه ئیواره درهنگان ده گه ریته وه، هیندی جاریش تا شه وی...

برایم له نیو پیخهفه که یدا تلیکی دا.

عالیه گوتی: مانگیکه هاتوو ه، هیشتا کریکهی نه داوه...

پشت لیوی عالیه تازه چرچ و لۆچی تیکه وتبوو. برایم دیتبووی به لام

خوی نه یدیتبوو.

عالیه گوتی: که ئاوا دهباری و هتاغهکان دلۆپه دهکن، چاویکمان له

سه ری بگردایه، له گهل تومه برایم! برایم ههستا سه ر قوون. ته مه نی وهک

دوای سه ربازی ده چوو.

عالیه گوتی: ههسته برایم.

برایم گوتی: بچینه سه ری چبکه ین؟

عالیه گوتی: شتیکی بدهینه بهر دلۆپه که.

برایم گوتی: مه گین درگا که ی داناخا؟

عالیه گوتی: چۆن دهباری!

له ده ره وه خوره ی ئاو له باخچه که وه ده هات و له گهل بیستنی ته قه ی

لکه داریک که ده درا به پلووسکه که دا، عالیه قابله مه کانی هه لگرت و

کور ه که ی ته شتیکی.

له پلیکانه ئاجورییه کان که به شه که تی له سه ر یه ک هه لچندرا بوون

وه سه ر که وتن. برایم له دایکی که له گه تتر بوو. قهت به دایکی نه گوتبوو که

زانیویه له به ندیخانه له دایک بووه. عالیه ش ته واوی رۆژنامه کانی ئه و

ساله ی فریدا بوو. له چکه که ی له ملی هالا بوو و سپیایی پرچی ریشکو

ره شه کانی رادابوو. له سه ر دوایین پلیکان برایم گوتی: ئه و ده زانی که

وتاغه که دوو کللی هه یه؟

عالیه درگای و هتاغه که ی کرده وه. گوتی: ئه یرۆ و هتاغه که پر بووه له

ئاو، رۆیشت بو بهر په نجیره که. به لاقه روته کانیشیدا ده کرا تی بگه ی که

پیر بووه. په نجیره که ی پیوه دا، بارانه خوی کیشا دواوه.

عاليه گوتی: قهت ئەوه قسهيه، تهماشا فه رشه كه به جارئ خووساوه. ساتيني روو ته ختييه كهش خووسابوو. زهر د بوو، بۆنى په ره مريشك له بالنجه كان دهات.

عاليه لويه كي ساتينه كه ي هه لداوه له سهر دۆشه كه كه دانيشت له پال چرپا كه دا جووتئ دهمپايي پاژنه بليندى سوور داندرا بوون و عاليه چاوى له لاقى ده كرد كه خهريكن له پييان ده كه ن. چيژيكي له بيركراو له بهرى پييه وه تاكوو ئەژنۆي وه سهر كهوت. برايم قابله مه ي دا بهر دلۆپه كان. به نووكي لاقى ته شته كه ي هينده رادا به سهر فه رشه كه دا تا دلۆپه يه ك به دهنگي مسه وه دا كهوت و له تو كوت بوو.

دواي دهنگي ئەو دلۆپه يه عاليه چاوى له سهر لاقى هه لنه گرت. بالتۆكه ي دى. بئ ئەوه ي سهر پاييه كان دا كه ني هه ستا پئ رۆيى. قه له وه نه بوو. دواي ئەو هه موو ساله هيشتا بۆنى كافوورى چيشخانه ي زيندان له دهم و لووتى دههات.

دهستى كيشا به سهر ئەتله سىي پالتۆكه دا بۆنى به دهستيه وه كرد. ههر بهو بۆنه وه رۆي بۆ لاي شووشه ي سهوزى ئودكولونيك كه له پال ئاوينه يه كدا داندرا بوو. له هه موو ماوه ي بادانى سهرى ئودكولونه كه و لا بردنى سهره كه ي و نانه وهيدا چاوى له پيىستى داچوراوى دهموچاو و به رملى خۆي بريبوو.

برايم چاوى له سهر قه تحه ي وينه يه ك هه لنه ده گرت كه پياويك دهستى ژنيكي گرتبوو و له گه ميه يه ك دايد به زاند.

برايم گوتى: ئيره بۆگه ني ليدي.

عاليه گوتى: بۆگه ني چيشخانه كه يه، داده خانم ناتوانئ قاپوكه وچكه كان بشوا. جا وه دهر كه وي. له پال قايي چكۆله ي خورشت و رۆنى سارده وه بوودا له په نا دهورييه ك و له ولاي چيشته به رده ماوه كه وه

رۆژنامەيەك لاپەرەي پرسە و سەرەخۆشییەكەي كرابۆو. كەشەفی خورمايان بە مزگەوتەكەدا دەگپرا و عالیە سنگی خۆی دەكوتا. لە بن چارشییوئەكەیدا برایم دەمی بۆ گۆپكەي مەمكى دایكى دەگپرا. بەر لەوہی كۆرى پرسە تەواو بی، عالیەیان لە مزگەوت برده دەری. باران خۆی دەدا بە پەنجیرەكەدا، برایم گوتی: قابلمەكانم دا بەر دلۆپە دایە...

لە پەنا درگاكەدا راوہستابوو. نایەي برۆین؟ عالیە رۆژنامەكەي ھەلداو. دەستیكى بە بەرملی خۆیدا ھینا تاكوو ئەو لەتکە سەھۆلەي لە گەروویدا گیرى كردبوو بتوینیتەو. من دەبی ئەو قاپ و كەوچكانە بشۆم. شیرە ئاوہكە بەر درایەو، تراوكەي قاپ شتن كەفی كرد. برایم رادیوكەي ھەلكرد و دەوریان پر بوو لە دەنگی سی تار و بەیاتی تورك. عالیە درگای یەخچالەكەي كردهوہ تاكوو قاپی خۆرشتەكەي تیخا.

گوتی: ئەیەرۆ تا ئیستا دیتووتە كەسیك جگەرەكەي بخاتە نیو یەخچالەوہ؟

زەردەییەکیان بۆ یەكتری گرت. برایم جگەرەییەکی داگیرساند و دووكەل ژوورەكەي داگرت. رادیویەك لە سەر تاقەكە بوو و بەیاتی تورك لە سەر لیواری تاقەكەوہ دەرژا تەختی وەتاغەكەوہ.

عالیە لاقەكانی خۆی لە دەمپاییە سوورەكەدا لە بیر چووبۆو. دیتی شتەكانی دەوروبەری بە ھیواشی دەلەرزن. كورسیلەكە دەجوولایەوہ. پەردەكە دەباری. ئاوینەكە پر ببوو لە وردە شەپۆل.

گوتی: وەرە با برۆین برایم. داھاتەوہ و گۆشەي ساتینەكەي بە سەر دۆشەكەكەدا كیشا. كە سەری ھەلینا ئالبۆمییكى گەرەي لە سەر رڤحەكە دی.

وینەگەلیكى وەبیر ھاتەوہ كە لە بوخچەدا نیژرابوون.

برایم گوتی: دایە ئەوہ بۆ دانیشتییەوہ؟

عالیه گوتی: ئەو ئالبۆمه داگره.

برایم گوتی: جوان نییه دایه، بابرۆین...

عالیه گوتی: خووشی برۆای نه ده کرد بیکوژن.

برایم گوتی: تۆ ئەو خودایه دیسان دهست پیمه که.

عالیه گوتی: ده لیم ئەو ئالبۆمه داگره.

ئالبۆمه که یان هه لدايه وه. قیژه و هه رای بیدهنگی میوانه کان و پیکه نینی وشک بوو و شه ققهی چه پله ریزانی ژنان له دهوری سه مای کچیکی شهش چهوت سالان، له ئالبۆمه که وه دارژا. بۆنی شیر له پال لانکه یه کدا بوو و ده ریا له سه ر شانی پیاویک که تا سه رو ملی له ئاودا بوو و نه ده جوولا. برایم لاپه ره یه کی دیکه ی هه لدايه وه، به یاتی تورک و باران پیکه وه له وه تاغه که دا ده بارین.

عالیه چاوی له سه ر وینه کان هه لگرت. چاوی له کتیپیک کرد که دوور له دهستی ئەو له سه ر کومۆدیک بوو، پاشان چاوی له ره ختاویزیکی رپوت بری.

له گه ل ئەوه ی ده یگوت: سه ری یه غدانه که مان لابه یین. جله کانمان له به ر خوړ هه لخه یین. نه کا مۆریانه جل و به رگه کان بخۆن. درگای کومۆده که ی کرده وه بۆنی ئاره قه یان لیده هات. ئەو جل و به رگانه ی له ته ختی کومۆده که دا که وتبوون، له سه روو جله کانه وه، له پشت کراسی پیاوانه و بالته یه کی کۆنه وه، سپیه کی دریژ هه لواسرابوو. عالیه ئەو سپیه فشه وه بووه ی درکیشا.

دهستی به کونی وردی تۆره که دا هینا و چارشویویکی چیتی وه بیر هاته وه که له به ژنی بیست و دوو سالانه ی هالابوو، به و چارشویوه وه له دالانی تاریکی زیندانه وه تیپه ری و له وه تاغی تاریکی سه روان، له ژیر قه تحه وینه یه کی گه وره دا که شووشه که ی به پیکه نینی «شا» وه نوو سابوو

کاغه زگه لیکی تاریکی ئیمزا کرد. ئەو شووشه جه وه ره چهنده رهش بوو. دهستی چهپی نابوو ه سهر سکی و هه ر جاری که برایم له قهه له پشتی ناوکی ددها یان له نیو هه ناویدا دهجوولا، له ناخی دلی عالیه دا چه ن دلۆپه خوین ده بوونه سههۆل و دهتوانه وه و دیسان ده یانبهسته وه. پاش دوایین ئیمزا سهروان گوتی: بیبه ن.

عالیه گوتی: جه ناب سهروان له کوی ناشتوو یانه؟

سهروان ته نیا چاوی لیکرد و به دهستی ئاماژه ی پیکرد.

عالیه بهر له وهی له وه تاغه که برواته ده ری گوتی: کهنگی ئازادم ده کهن؟

ئیمزام کردوو ه. مه گین نه مکردوو ه؟ مه گین ئیمزام نه کردوو ه. ئیتر ده بی چبکه م؟

له ری ره وی ته سک و باریکی به ندیخانه دا، له پشت ده ربیجه ی چوار گوشه وه ژنانی بهندی، چاویان له تیپه رین و ههنگاو هه لینانه وهی قورس و زگی گه وره و ئەو شانانه ی که له گه ل هه ر ههنگاویکا بو لایه ک خوار ده بوونه وه، بریبوو.

هاوبه ندییه کانی له دهوری کو بوونه وه.

- سهروان گوتی چی عالیه؟

- خودا به خیری ده گیرئ مه ترسه.

- نه زر بکه، عالیه نه زر بکه. مه ولوو دییه ک نه زر بکه.

عالیه درپی به ژنه کاندای خوی گه یانده سهر چرپای خه وه که ی که به قه د کراسیک هه تاو که وتبووه سه ری. لایه کی روومه ت و تنوکی فرمیسه که کانی له سهر بالنجه که دانا و فرمیسه که هه لوهراندنی بهر دهستی ملووک خانمی ده موچاو هه لگری وه بیر هاته وه.

بؤنى پوتر چوو بووه قورگييه وه. له بهر هه يوانه كه دا دهسته خوشكه كانى له گهل باوه كه ره م سه ميان ده كرد. هيشتا خوى له ئاوينه كه دا نه ديتبوو. به لام ملووك خانم هه رجاري كه ده زوى به ينى ددانى دينا پيشى و ده بیره وه دواوه و ده يگوت : ئه وه مانگى منه خه ريكه هه لى.

په نجيره ي به نديخانه په رده يه كى زيوينى پيوه بوو. زور بهرز بوو. هينده بهرز كه قهت مانگى ليوه تينه ده پهرى و هه ميشه له تيك له رۆژ وهك مه لافه، يان له تيك له شهو وهك چه رم پيوه ي دنووسا. شه ويك كه عاليه ژان گرتى زور ترسا و مه ليعاى هاو به ندى له خه وه ستاند.

يازده ي به فرانبارى ۱۳۴۹ له پشت ئه و په نجيره يه بوو.

مه ليعا به مست هينده ي له درگا كه دا و تهق و هوپى ساز كرد تا ئاخري له ده رمانگاي به نديخانه وه دوو ژنى سپى پوش كه ده ميان پر له بؤنى خه و بوو هاتن بن پيلي عاليه يان گرت و برديان. سرت و خورتى ژنان به ند به به ند ده رويى. حه وشه ي به نديخانه له ژير به فريكددا بوو كه له و كاته ي شه ودا سپيايييه كه له بهر نوور هاويژه كه له عاليه ده هالا. ده رمانگا له و به رى حه وشه كه بوو. بؤنى ئالكول و برين، دواى كرانه وه ي درگا گه وره كان عاليه ي تووشى دل تيكه له اتن كرد. نه يتوانى بر شيته وه. له پليكانيكى سپى وه سه ر كه وت و له وه تاغيكى بى پيكه نينى شا پيى له سه ر مزاييكى سپى دانا. نه رده ي سپى چنگيان له چرپاي خه وى سپى گير كرد بوو. هه نگاوى هه لدينايه وه و ده يقيرژاند. ژان يه سكه كانى بربره ي پشتى ليك ترازاند بوو. ژان گوشتى له شى ده چرپى. ده ماري پشتى ده ستى و نيوچاوانى و لاملى وهك شوولى ته ر هه ستا بوون. هيندى جار ددانى به جه رگيدا ده نا و هاواره كه ي ده خوارده وه بو ئه وه ي به ده مى كراوه وه بتوانى هه ناسه بكيشى و به هيواشى بلى خودايه هاوار خودايه !!

له سه‌ر مزاییکه‌کان دانیشت. پالیدا به دیواره‌که‌وه. تا سه‌ر چرپاکه
ر‌ایانکیشا. له نیوان ژانیکدا که له ژیر په‌راسوویه‌وه داده‌گه‌را و به‌ره‌و
چۆکی ده‌رۆیی برام له دایک بوو. مه‌مکی عالیه پر بوون له شیر. ئیستا
ر‌وژ ببۆوه. به‌ندییه‌کانیان برده‌هه‌وشه‌تا له ژیر هه‌تاوی بی تیندا پیاسه
بکه‌ن. دوانیوه‌رۆی ئه‌و ر‌وژه ژنیک عالیه‌ی له خه‌و هه‌ستاند و گریانیک
مه‌لۆتکه‌کراوی خسته‌باوه‌شییه‌وه. ده‌می برام لووس و گه‌رم بوو. ژنه
گوتی: خوشتده‌وی؟

عالیه‌گوتی: شه‌رمی لیده‌که‌م.

ژنه‌گوتی: بۆ؟

عالیه‌وه‌بیری هاته‌وه‌که‌هه‌موو ناو‌نیشانه‌کانی کوتبوو. ئه‌و
ژیرخانه‌ی که دروشم و ئاگاداری له‌وی چاپ و بلاو ده‌بوونه‌وه. ناوه‌کان
ژماره‌ته‌له‌یفوون و... نه‌وه‌ک به‌مست له‌زگی ده‌ن و ئه‌و شته‌قورس و
زیندووه‌ی لای ناوکی بخنکی.

ژنه‌گوتی: ده‌ته‌ه‌وی ناوی بنی چی؟

عالیه‌ر‌وومه‌تی به‌سه‌ری بی تووکی برامه‌وه‌نا.

گوتی: گه‌وره‌به‌برام. تو خودا زوو گه‌وره‌به!

برام ئالبۆمه‌که‌ی پیکه‌وه‌دا. جریوه‌ی بالنده‌یه‌ک بارانه‌که‌ی لادا و له
په‌نجیره‌که‌وه‌هاته‌ژووری و خۆی کرد به‌نیو ئاوینه‌که‌دا.

عالیه‌پالی به‌درگای کومۆده‌که‌وه‌دابوو. لاقی هه‌تا ئه‌ژنۆ له‌به‌یاتی
تورک هه‌لچه‌قیبوو. ئه‌و سپیه‌ی له‌به‌ر کردبوو و شیرینایی توره‌که
خۆی له‌پیستی له‌شی هه‌لده‌ساوی و ئه‌وه‌ی دیکه‌ش له‌په‌نا لاقیدا لول
ببوو. لیوی سوور نه‌بوو. ر‌وومه‌تی زریوه‌ی پیوه‌نه‌بوو. سپیایی قژی
ر‌ژابوو به‌سه‌ر سپیایی توره‌که‌دا. کونی گویچکه‌ی پر له‌موو بوون.
ره‌نگه‌له‌بیری چووبیته‌وه‌که‌برام سه‌ربازی ته‌واو کردووه.

برایم سه‌ری وه‌رسووراند که بلی، با برۆین دایه، به لام گوتی: دایه؟
تو؟ نه وه چیه له بهرت کردوه؟
عالیه گوتی: بمبه بۆلای نه و ئاوینه‌یه.

به وه هموو توره وه که له لاق و قولی هالابوو نهیده توانی ههنگاو
هه‌لینه‌ته وه. دهستی درپژ کرد و برایم خوی گه‌یاندی و دهستی دایکی
گرت. وه‌تاغه که هه‌تاکوو سه‌ر شانیان پر له دهنگی سی‌تار بوو. نه‌وان
زیاتر له بیست سال رییان پیوا تا گه‌یشتنه بهر ئاوینه‌که. هینه‌ده
له وه‌تاغه که دا هه‌نگاویان هه‌لینه‌ته وه، تا گه‌یشتنه ساتینی زه‌ردی
پیخه‌فه‌که. برایم دایکی له سه‌ر ساتینه زه‌رده‌که دانیشاندا. زوری هه‌ولدا
تا هه‌نیشکی دایکی له قولی ته‌نگی توره‌که ده‌رکیشی. گوتی:
خوت ده‌بی دایکه‌نی.

پاشان گوراندی: دایکه نه، تکات لیده‌که‌م دایکه‌نه.
گوتی: تیک چووی. نه وه ده‌چمه خواری حوبه‌کانت بو دینم.
په‌نجیره‌که‌ی کرده وه. باران نه‌ده‌باری. به‌یاتی تورک له په‌نجیره‌که وه
به‌ره وه خشته سووره‌کان رۆیشت. برایم ته‌شت و مه‌نجه‌له‌کانی هه‌لگرت و
له وه‌تاغه که چووه ده‌ری. درگا‌که‌ی پیوه‌دا و ئاره‌قه‌ی به‌ری ده‌ستی به
که‌وانه‌ی دارگۆیزه‌که وشک کرده وه. نهومی سه‌ری که وتبووه ژیر پیی و
به پلیکانه‌کاندا، کری‌نشینی ره‌شپۆش ده‌هاته سه‌ری.

سائی دوو پایز

زۆراب پیر بووه. ئەگەر پیلووی ماسیوی بەر چاوی بخورینی تانەکە ی سەر چاوی رۆدەرژئی. بە درێژایی تەمەنی تا ئیستاش کە لەسەر دۆشەکیک دانیشتوو و بە شەکەتی بە باوەشینهیەکی حەسیری زگی خۆی باوەشین دەکا، دەمی لە گوشت نەداو و ئاوی بە هیچ پشیلەیه کیشدا نەکردوو.

کە بی تاقەت دەبی بالوو کەکانی پشتی دەستی و سەر قامکی لاقی و دەوراندوری ملی دەبژیری. هەشت نوو سالان دەبوو کە لاویچی پر دەکرد لە هەرزنی و دەیکرد بە نیو قەفەزی سەر تاقەکە دا. بالندەکەش دەندووکی لە بەری دەستی دەدا، زۆراب ختیلکە ی دەهات و کەیفی پیدەکرد.

چاوی دەقووچاند و بی دەنگ پیدەکەنی، رۆژیک بالندەکە ی گرت و لە رکه کە ی هینادەری. لە نزیکەو و چاوی لیکرد. دیتی دەنووکی بالندەکە بە جاری زەرد هەلگەراو و. بالندەکە ی نیشان دایکی دا.

دایکی گوتی: دەلیی زیڕە.

باوکی گوتی: شەمسی دا بیهینه بزەنم.

شهمسی گوتی: بیده به باوکت، تو خودا له نیو وه تاغه که دا به ره لالی نه که ی عینایهت! هر نه و شه وه کاتی زوراب خهوی لیکهوت، عینایهت رکه که ی له پال لامپا که دا دانا و چاوی تیبری.

شهمسی گوتی: چاو له چی ده که ی؟

عینایهت گوتی: له وه ده چی زیر بی، سهیر بریقه ی دی.

بالنده که ی هیئا ده ری و دهستی به دندوو کیدا هیئا.

- چهنده سارده!

شهمسی گوتی: دنیا ئاخر بوونه... کوره زیری چی؟

عینایهت گوتی: له سه ره خوبه، بو ده گورینی؟

نه و شه وه خهویان لینه کهوت. شهمسی هر له نیو جیگا که یدا نه مدیوو نه و دیوی ده کرد و قامکی نه م دهستی به قامکه پروته کانی دهسته که ی دیکه یدا ده هیئا. نزیک بانگی به یانی عینایهت بی نه وه ی خهوی لیکهوت بی له خهویا زنجیری که به گیرفانی که واکه یدا شور ببوو. به یانی هرکه زوراب به ره و قوتابخانه وه ری کهوت. عینایهت دهستی دا کیردی چیشخانه که و قه فیزی هه لگرت و چوو هه وشه.

شهمسی به دوایدا هه لات و گوتی: عینایهت نه ی نه وه هاتوو زیر

نه بوو؟

عینایهت گوتی: زیر نه بی؟ به گیانی دایکم زیره.

که چه قوکه ی به ملیا هیئا دهستی پر بوو له خوین. شهمسی ئاوی به دهستیدا کرد و عینایهت سه ری بالنده که و دهست و پلی خو ی شته وه و دندوو کی له بندا بری. هیئدی په روپو وه ری بووه سه ر سه نگفه رشی هه وشه که هه لیگرت هه و له پا که تیکی خستن. لاقی بالنده که شی گرت و خستییه نیو پا که ته که وه.

سهره بي دهن دوو كه كه شي خسته نيو پا كه ته كه وه. هه ركه گه يشته نزيك بازارى زيړينگه ره كان پا كه ت و بالنده كه ي هاويشته نيو قانا وه كه وه. نيو هرو زوراب برواي كرد كه دوينى شه و درگاي قه فزه كه ي دانه خستوت وه. هه تا ئه و روژ ه ي كه پشيله ي جيرانه كه يان شه ش به چكه ي به جارى بوو، هه ر له مالى وه هه تا قوتابخانه و له قوتابخانه وه تا مالى چاوى له تيلي كار هبا نه دهن تروو كاند كه له ژير پي ئه وه هه موو چوله كه يه دا داها تبوو.

هه ر له و روژ ه وه كه تواني به چكه پشيله يه ك له كور ي جيرانه كه يان بستيني ورده ورده هه واي بالنده كه به پيدزكه له سهر ي چو وه ده ري. پشيله كه ره شيكي قه تران بوو. ده تكوت مه خمه ره.

زوراب شير ي بو له ژير پيال ه يه ك ده كرد و به لايه وه هه لده تروو شكا و چاوى ده برييه زمانه سوور و ناسكه كه ي كه به نيو سپاي شيره كه يدا ده كرد و ده ريده هينا يه وه. به نيو سپايي شيره كه يدا ده كرد و ده ريده هينا يه وه.

چ كه يفيكي ده كرد كاتى په تيكي به دواي خويدا راده كي شا و پشيله كه به دوايدا رايده كرد. شه وانه ده بوو مه شق بنووسيته وه. پشيله كه ش ده بوو بچيته پال لامپا كه خوي مه لاس كا و په نجه كانى بكا به ژير زگي خويدا. له كو لانه كه شه وه ده بوو جار جار شهق و گوتى تپه ريني داشقه يه ك بهر گوي كه وي.

شه ويك كه زوراب خهريك بوو وينه ي ده كي شا وه، عينا يه ت له سهر لاته نيشت پال كه وتبوو جگه ره ي ده كي شا و له ده ره وه باران ده بارى و شه مسى كامواي ده چنى، پشيله كه هه ستا. ده ستى دريژ كرد و نينو خي له فه ر شه كه هه لچه قاند و باويشكيكي دا. به هيواشي رو يشت تاكوو له بن پير كه كه كار ه كه ي بكا، كه شه مسى چاوى كه وت به وه هه موو زه رد اييه.

بروای نه کرد. راوهستا ههتا پشيله که گهراوه و دیسان چوو پهنا لامپاکه و کروشمه ی کرد.

پاشان به زورابی کوت: کارهکانت تهواو بوو روله؟
کاموای له سه ر تاقه که دانا و جیگای بو زوراب راخت. هینده ی
خو خافلاند تا کوو زوراب خهوی لیکهوت و پرخه ی لی ههستا. په رداخیک
چایی بو عینایهت تی کرد و گوتی: خو زگه پیانو نه وهنده خه یال
هه لینه گرتایه.

عینایهت گوتی: چبووه؟ ده لئی شیواوی.
شه مسی گوتی: چهن سات له مه و بهر چاوم به دهستی نه و پشيله یه
کهوت.

عه نایهت گوتی: ده ی باشه چبوو؟
شه مسی پشيله که ی گرت و له سه ر کوشی داینا. دهستی پشيله که ی
هه لینا و پیشان عینایهت ی دان.

عینایهت قه نده که ی ده می خسته نیو په رداخه چایه که وه، نینوخی
پشيله که ی دانه به دانه چاو لیکرد.

عینایهت گوتی: باوه ر ده که ی؟
شه مسی گوتی: تو چاو له لاقیشی بکه.
ئیتر له ده ره وه باران نه ده باری و تاریکایی به جاری بارگه و بنه ی
خوی به عه رزدا دابوو.

شه مسی چوو بهر ئاوینه که و چاویکی له سه ر تا پای خوی کرد و
دهستی به ملی خویدا هینا.

به یانی زوراب ساکی کرده شان و ریشته. شه مسی و عینایهتیش
پشيله که یان له ته لیسیک نا و ریشتهن. کاتی له راسته ی زیرینگه ره کانه وه
ده گه رانه وه. تووشی هیچ خزم و ئاشنایهک نه هاتن که سلوو و چاک و

خوښي له گهال بکهن هر ئه و پوژه زوراب له کورې جيرانه که يانی
پرسی: پشيله کانی ئيوه ش پوښتون؟

کورې هاوسیکه يان گوتی: پشيله هر وان قهت له شوینیک گیر نابن.
زوراب ژیرپيال له کهی ههنگاوې له و لای رکه که وه له سهر کهل و په لی
عه مباره که دانا. شهوانه که دایکی چراکه ی دهکووژانده وه زوراب له
تاریکایی وه تاغه که یدا په یتا په یتا ره شاییه کی مه خمه ریی ده دی که به
ئه سپایی هه ناسه ده کیشی. له و تاویکیه دا ده چوو که لینیکی په نجیره که ی
بو بالنده که ده کرده وه.

ئه و شهوانه باوکی درهنگ دهاته وه بو مالی. ماموستای
وینه گه ریه که ی هه موو حه وتوویه ک ده یگوت:

- شهوانه چیه ده یکیشیته وه زوراب؟

دایکی به دهستی چه په ی پاره ی دها به کابرای نانه وا، کاتی له گهال
ژنانی گه ره ک قسه ی ده کرد چارشيوه که ی ده کرده وه و له خو ی
ده پیچایه وه. هیندی جاریش له نیو جیدا به سهر عینایه تدا ده یگوراند:

- شه وه کوا وه ختی هاتنه وه یه؟

دوایین جار که گوراندی:

- شه مه کوا وه ختی هاتنه وه ...؟

عینایه ت بریسکه یه ک به سهر تاپای گیانیدا هات. له بهر خو یه وه گوتی:

«شه یتان به نه حله ت بی» و خو ی خسته نیوان شه مسی و ئاوینه که وه.

گوتی: نه کا کاتی که من له مالی نیم بترسی؟

هه ولیدا زور چاو له ده می ژنه که ی نه بری. شه مسی دهینه راند و ددانی

هه تا بن پووکی زهرده هه لگه را بوون.

- شه گه ر شه مجاره درهنگ بییته وه دهستی زوراب ده گرم و ده چمه وه

بو مالی دایکم.

عينايت له دله وه عه جمانى ليهه لگير ابوو. باوه شى كرده وه و
زه رديه كى گرت و رويى بولاي ژنه كهى.
ئىستا كه ليرهم ئيتر له چى ده ترسى؟
شه مسى ويستى هم ميسان بگورينى، ديتى بزهيه كى ئالتوونى
ده موچاوى عينايتى داگرتووه. سه رى نا به سينگى ميړده كه يه وه و
ده ستى برد لامپا كهى داكيشا. به يانى كه زوراب چووه ديوه كهى داىكى و
باوكى ديتى...
ئىستا زوراب پير بووه. كه سه ر دنه نته سه ر سه رين هم موو يه سقانى
له شى ده زيرينن. ئەم هم موو سالا به دهم ژانه وه جنىگلى داوه و پيشى
خواردوته وه و بالوو كه كانى له شى خوى بژاردووه.

خالی

دهلاکي حه‌مام ليم ناپرسی، منیش ناليم که خالی باسکی چه‌په‌م له کوی
یان چ سالیک کوتاوه. تهنیا لپی ده‌پرسم.

- ده‌کری پاکی بکه‌یه‌وه؟

ده‌لاک ده‌لی: ده‌کری، به‌لام پاک کردنه‌وه‌که‌شی به‌قه‌د کوتانه‌که‌ی ژانی
هه‌یه.

ئیس‌تا چووه‌که‌ره‌سه و که‌لوپه‌له‌کانی بیئی. پیموایه ده‌یه‌ه‌وی به‌تیزاب
پاکی بکاته‌وه.

پشتم ده‌نیمه‌سه‌ر کاشییه‌گه‌رمه‌کان و راده‌کشیم، سه‌ریشم ده‌که‌مه
سه‌ر بالنجیکی چه‌رمی. هه‌لم و بوغیکی نه‌رم خوی له‌تیشکی خور
هه‌لده‌ساوی که له‌جه‌غزی ره‌نگاوره‌نگی بنمیچه‌که‌وه دارژاوه‌ته‌خواری.
تیخیکی ریش‌تاشین به‌دیواره‌که‌وه نووساوه و سه‌تلی پال دیواره‌که
بونی لفکه و سابووناوی کونی لیئی. ناشترسم، تهنیا ماندووم. دیتنی ئه‌و
خاله‌شینه به‌جاری وه‌ره‌زی کردووم. ته‌واوی باسکی داپوشیوم. نازانم
بو کوتام، به‌لام ئه‌وه‌نده ده‌زانم خوم پیمخوش بوو. سه‌ره‌تا به‌خودکار
وینه‌ی په‌نجیره‌یه‌کم له‌نیوان هه‌نیشک و شانمدا کی‌شاپووه. تایه‌کی
په‌نجیره‌که‌کراپووه و گولدانیکی به‌تالی لی‌داندرا‌بوو. ده‌سره‌یه‌کیشم له

دهم ئاخنيبوو نهكا له بهر ژاني دهرزي و جهوهه ره كه زماني خوم بگهزم. هر به شيك له پهنجيره كه خال كوت دهكرا، هر ئه و شهوه ئه و به شهي دهماسي. ژانه كه ي له بن باغهمه وه دهستي پيده كرد، ميلوورهي دهكرد و دهبوو به دوو به شهوه. يهكيان به ره و لاملم هه لده گه را و له بن گويچكه و لاجانگمه وه تيده پهر ي و ئه وي ديكيان به سه ر په راسوو و شلكه رانمدا داده گه را به ري پيمي گهرم داديناو نازاي ئه ندامم وه سه ر ئاره قه ده كه وت. پاشان دهمتواني سه ر خه ويك بشكينم. رپوژييك كه ئاوساني باسكم نيشته وه و توانيم ئهم پهنجيره شينه ي سه ر باسكم له هو ده يه كدا كه تهنانه ت پهنجيره شي نه بوو له گه ل خومدا بگيرم، دهنگي مه قامييك كه وته بهر گويم. ياني كه سيك مه قاميكي ئه ويندارانه ي ده چري و به سه ر دهموچاومدا ده گريا. ئيستا ده بوو شي ره ي ئاوه گهرمه كه به رده مه وه بو ئه وه ي گيانم گهرم دابي هه تا كاك ي ده لاك دي. ديسان راده کشيم و دهستم به سه ر موزاييكي تهختي هه مامه كه دا دوور له جهستم دريژ ده كه م. هر به و شيوه كه وانبيهي ئه و رپوژه ي سه ر گژ و گياكه دهستم دانابوو. خهريك بوو خه وم ليده كه وت. له ژوور سه رمه وه لق و پوي داره كان وه ك تاق ويك هاتبوونه وه. هر كه ره تي كه بالق و پوي داره كان ي ده جوولانده وه په له يه ك هه تاو به قه د سفره ي ناشتايه ك ده كه وته سه ر گژوگياكه. يان ده كه وته سه ر سينگم، جاري واش بوو له سه ر سينگمه وه ده خزي و ده كه وته سه ر گياوگژه كه، مه به ستم سفره كه يه.

لايه كي دهموچاوم رووي له دالاني ئه و سپيدارانه بوو كه له چومه كه وه دههاتنه ده ري و له م لاو ئه ولاي پرده كه وه كو تايي دههات. له و به ري پرده كه شه وه دارستاني تووسكا له چاو ون ده بوو.

گياوگژ هيشتا بوني بارانيكي ليدهات كه به ياني نميک باريبوو و خيرايش خوشي کردبووه. تاپوي رهشي ژنيک له سهر پرده که دهجوولايه وه. هينده دوور بوو که هم دهتگوت راوه ستاوه و هم دهتگوت ديتي پيشي و هميش دهتگوت دوور ده که ويته وه.

پيموايه چهن ساتي چاوم چووه خه و ماوه که شي هينده کورت بوو که نه کري خهون به که سه وه ببيني. ئيستا چ ره شيوش و يان... که چاوم هه لينا ژنه گه يشتبووه نيو داره کان. لهو سهری دالانی سپيداره کانه وه جل و بهرگه که ی له په نا قه دی داره کاندای قاوه یی ده هاته بهر چاو. هيشتا ده موچاوی نه بوو. ترپه ی پيشيم نه ده بيست. به پال داره کاندای ده هاته پيشي. ده تگوت هيندي جار داره و هيندي جاريش ژنيک.

چاوم قووچاند. ديسان هم دارم دی، هم ژنيک. داره که ش ره شيوش بوو ژنه که ش. ئەوان هه به و راده یه دوور بوون که له وه ده چوو نزيک بن.

ئه گهر له و ساته دا چاوم هه لنه هينايه، ئيستا ئەو يه کي له خه ونه کانی من ده بوو. به لام چاوم هه لينا. ديسان ديتم. جانتايه کي چکوله ی به ده سته وه بوو.

مانتو دريژه که ی سهوز بوو. هه ره ئەو رهنگه بوو که ئەوی له و شه قامه دوور و دريژه ی سپيدار و ئەو هه موو سهوزاييه ی لقو پوپه کاندای له بهر چاوم ون ده کرد و چاوی خستبوومه ريژکه و پيشکه. شانيني ئەوه ی لای جانتا که يه وه له گه ل هه رهنگاويک داده نه وی. نيوه ی له شي شه که ت ده هاته بهر چاو. نيوه که ی ديکه شي ده کرا دايه گه وره م بي. يان ژنيک که ته نيا جاريک به خهونی پياودا تیده په ري و ئيتر قهت له هيچ کوي نايبينييه وه. ته مه نيکی مه علومه ی نه بوو. يان لانی که م بو من وابوو که لايه کي روومه تم له سهر گژو گياکه بوو و ناچار بووم هه موو شتيک له

خواره وه بو سهري ببينم و سالانيكي زور له ته مهنم له هوديه كدا
 گوزه رابوو كه به روثا گولوپ روناكي ده كرد و تا برسيمان نه بو ايه
 نه مانده زاني نيوه رويه. هه تا سه ماشمان نه بو ايه نه مانده زاني پايز
 هاتوو. به تاييه ت من كه ده بوو سه رم له تاقي دووه مي چرپا كه وه
 شور كه مه وه تاكوو شه مچه يه ك شتيك له كه سيك و هر گرم. ده بوو هه موو
 شتي له سه ره وه بو خواري ببينم. بويه ئه و ژنه ته مهنكي مه علومهي
 نه بوو.

ديسان خهريك بوو نزيك ده بووه. (بوني گياوگژ له سه ر ده موچاوم
 بوو). ترپهي ههنگاويم له بن خوله كه وه ده بيست و دلم وهك دلي ئه و
 ئه سپانه ي چهن سات بهر له بوومه له رزه گويژنگي لاقيان پر ده بي له
 ترس، داخوريا بوو. ژنه ته نيا چهنده ههنگاوم لي دوور بوو. جل و
 بهرگه كاني زه يتووني و له چكه كه ي رهش بوو. هيندي له پيري دايم
 جحيل تر بوو. به لام زور پيرتر بوو له و سپيداره تازه چه قاوه ي كه
 جانتاكي پيوه هه لپه سارد بوو. خهريك بوو به بهري دهستي چه پهي
 شاني راسته ي داده مالي. هينده كز بوو كه ده تكوت قهت زكي نه كردوو
 و مندالي نه بووه. گري له چكه كه ي كرده وه و به لويه كي ئاره قهي بن ملي
 سري. له چكه كه ي گري نه دايه وه و دهستي دا جانتاكي. له بيرم نيه
 به كام دهستي هه ليگرت. ته نيا ده هات، ده هات، ده هات.

ئيستا له هيچ ژنيك نه ده چوو. كهس نه يده تواني به خهون ببيني.
 نه ده بوو ناوي بي. ناوي هه ر نه بوو. له كه سيش نه ببوو، دايم نه بوو.
 شتيك بوو. چون بليم. گراويك كه پير بووه. يان داكيك كه له پاش من
 وه لحاسل روثيك ده بوو له دايم بي، رهنگه ئه گه ر دانيشتبايه م به لامدا
 تيده پيري و يان ئه گه ر به پيوه بو ايه م به ربي خويدا ده گه رايه وه يان رهنگه،

نازانم. ئەگەر خهريكي پياسه كردن بوایه م، وای دانین له پیاانه رپیه کدا هه نه ده بینرا.

ته نانه ت ئەگەر لپی بپرسیایه م کاکه، موسافیرخانه ی فلان له کویوه یه؟
ته نانه ت ئەگەر بمگوتایه: کوی؟ نازانم. ها، لهو سه ری ئەم شه قامه یه.

رهنگ بوو ههنگاوی دوور کهومه وه دیسان بپرسی:

- خو گران نییه. کاکه له گهل تومه!

منیش جوابی بدهمه وه: نازانم، باه ور بکه نازانم.

ژنه ش دریزه به قسه کانی ده دا: خراپی ئه و موسافیرخانانه ئه وه یه
هو ده یه ک که خو ری تیده کا، ده یه دن به و موسافیرانه ی که سالی پیشووش
هاتیته ئه و.

پاشان هه تمه ن هه ردوو کمان بزیه کمان ده هاتی. ئەم بیر و خه یالانه
هه ر ئیستا به زه یندا تیپه رین، نه ک ئه و کاته ی که ژنه له په نام
راوه ستابوو و ره شایی له چکه که ی نه یه ده هیشت که ئه و سفره یه بکه ویته
سه رم. هه ر به جانتا که یه وه، که ده سکه که ی توند له مشتی گرتبوو، به و
ده موچاوه که ورده تیشکی نیوان لک و پوپه کان نه یه ده هیشت ببینم، خو ی
کرد به په نجیره که ی باسکی چه په مدا. ئەم په نجیره خالکوت کراوه. ئیستا
پياسه ی ده کرد. به ژیر پیستی له شمدا ده رویشته. ته قه ی پاژنه ی
که وشه که یم له سه ر یه سقانی باسکم هه ست پیده کرد. هه رکه جانتا که ی
دانا ئیتر هیچ ده نگیکم نه هاته بهر گوی. راسته وه بووم و دانیشتم. چاویکم
له په نجیره که کرد. پاشان چاوم له ده ورو به رم کرد و ئه و دارانه ی که
به ریدا ده رویشتن. نه ک ئه وه ی هه ر به راستی به ریدا برۆن. سه رنجم له م
دار بو ئه و دار به شوین که سیکدا ده گه را که کتوپر بزر ببوو. ئه و
که لایانه ی که داوه ریبوون، خشه خشیان لیوه نه ده هات. گه لایه کیش که
تازه داوه ریبوو، وه ک مه چه کی ده ستیک ده چوو که قرتابی و چنگی له

هه وای ده و روبه ری خوئی گیر ده کرد و ده هاته خواری، بی ئه وهی بتوانی
چنگ له شتیک گیر بکا.

باسکمم گرت، بهری دهستم له سهه خاله که دانا. ترسی ئه وهم بوو که
ئه و گه لایهش خو بکات به په نجیره که دا.

ژنه گوتی: ئیره بو واکتوپر تاریک داگه را؟

ئه وه یه کهم جار بوو که گویم له دهنگی ده بوو. باسکمم بهردا. دهنگی
هه ر وهک ئه و ژانه ی که گه یشته بن باغه لم، بوو به دوو که رته وه، یه کیان
رۆیی بۆلای ملم و له گوچکه و لاجانگم تیپه ری. ئه وی دیکه شیان به
په راسووه کانمدا رۆیشته خواری. بریسکیک به ئازای له شمدا گه را و
به ری پیم گه رم داها. ئه م جو ره ژانه که وهک خوین به له شی مرو قدا
تیده په ری، هیواش و له سه ره خو. له سه ره خو و هیواش ده بیته چیژیکی
خوش که ته ره یان ره شه. یان من پیمو ابوو که ته ره یان ره ش. یان هه ر
به راستی ره ش و ته ره. ئیستا که وه بیرم دیته وه وه شک ده که وم.

له هه وه لین ساتی ئه و رۆژهدا، ئه م چیژه جا چ ره ش چ ته ره هه ر نازانم،
دهستی کرد به گه ریان. له ولای پرده که وه سپیدار به سپیدار به په نای
دارستانه که دا من و په نجیره که دهستان کرد به هه لاتن. ژنه له نیو
باسکمدا له م دیواره وه بو ئه و دیوار فری ده درا. له چکه که ی دا که وتبوو،
جاننا که له بهر پییدا ده خزی. ده ور و به ری پر له هاسکه هاسکی من بوو.
بو نه یده قیژاند؟ ته نانه ت ئه و کاته ی به سینگه وه فریدرا بۆ لای
گولدانه کهش نه یقیژاند. ته نیا به هه ر دوو دهستی لیواری په نجیره که ی
گرت و به ری نه دا تا ئه و کاته ی من به پال پومی بینزیندا (چوار گور له
سهه ره زه که را وه ستابوون) تیپه رم و به گوره پانیکیدا که مندالان
تو پینیان لیده کرد (نا کهس له وی تو پینی نه ده کرد) ده ور لیده م و بگه مه

کولانيک که هه واکه ی له ههینی دهچی و له هه وشه ی ماله که دا شلپیک ئاو به ده موچاومدا بدهم.

وتاغه کهم هه ر بونی شیدارییه که ی جارانی لیده هات. کراسیکی ژنانه که سالانیکی زور له سه ر کورسیله که که وتبوو، ئیستاش هه ر له سه ر کورسیله که بوو. ده کرا هی دایکم بی. ماوهیه کی زور بوو دهستم له کهل و په لی هوده کهم نه دابوو. خاولییه که، بونی له شی که سی لینه ده هات. ته نیا گوره وییه کی ته نک که له پال چرپاکه دا که وتبوو تریه ی پی که سیکی لیده هات. جووتی چاوم وه بیر هاته وه که له پشت چاویله که ی سه ر تاقه که وه دیار بوون. وه بیرم هاته وه و ئه وه ش ده زانم که دایکم قهت چاویله که ی له چاو نه ده کرد. یه کی له بالنجه کان به قهت چهن کاترمیریک خه وتن، به قوولدا چوو بوو. دوشه که که ش هیشتا تیک قوپاوی به ژنی ژنیکی پیوه دیار بوو. ژنه جانتا که ی کرده وه. جل و به رگه گرموله کراوه کانی وه لاخت و قهت نه کسکی چکوله ی له بنی جانتا که درهینا. پاشان گویم له دهنگی بزمارگه لیک بوو که به یه سقانی باسکمداروچوون. پاشان دهنگه نه ما، ژنه ش قهت نه که ی به دیواره که دا هه لواسی و هاته بهر پهنجیره که. هه نیشکی دا سه ر لیواری گولدانه که و چه نه ی ناسه ر له پی دهستی.

گولدانی بی خول و گیا...

قسه ی نه ده کرد، له ته واوی ئه و ماوهیه دا خه ریکی گورپینی جله کانم بووم، یان ئه و کاته ی هیلکه ورپونم ساز ده کرد، چاوی به ده ور و بهری خویدا ده گیرا. روومه تی وه ک نه جیم زادن ده چوو. هه ر جار ی که چاوی ده قووچاند، ده موچاوی دایه گه وره م له دوایین ساته کانی نویتژدا وه بیر ده هاته وه. پیستیکی جحیلی بوو. لیوی ته ر بوو. ده تگوت تازه له ماچیک دوور که وتوته وه. جمگه ی هه موو قامکه کانی خوار بوونیکی خه ماوی و

رۆماتیسمیکی کۆنەیی پیۆه دیار بوو. یان دانەوینەوہی سالانیکی زۆر شەتڵە برینج لیڈان لە چەلتووک جاردا. قسەیی نەدەکرد، پاروویەک نان و هیلکەم لە دەمدا بوو. رۆژ گەیشتبووہ کاتیکی کە هەموو دوو دلن لەوہی چرای وەتاغەکیان هەلکەن یان نا. هیشتا زەر دەییەکی نەگرتبوو کە ددانی ببینم.

ئەم جۆرە ژنانە یان ناویان پەروانەییە، یان... تاهیرە.

گوتی: هەمیشە بە تەنیا نان دەخۆی؟

کوتم: هەمیشەش نا... ئەم رۆژانە هەمیشە.

گوتی: هیلکەورپۆنەکەت خراب ساز کرد.

کوتم: دەبوو چۆنی سازکەم؟

گوتی: دەبوو لیی گەرپی رۆنەکەیی وا قرچ بی دووکەلی لی هەستی.

دەبوو خوی لە رۆنەکەیی بکەیی، پاشان هیلکەکان بشکینی. ئەویش نەک بە

هەر دوو دەست، بە یەکیان ئاوا. دەستی لە لیواری گۆلدانەکە هیئا

خواری.

پاشان گوتی: هەر بە راستی تۆم لە کۆی دیتووہ.

ئەو پارووە نان و هیلکەییە هەر لە زارمدا بوو، بەلام ئیتر نەمدەتوانی

قووتی بەم.

پرسیی: ناوت چییە؟

من تەنانەت نەمتوانی بلیم مورتەزا.

ناوم مورتەزا نییە. هەر ئەوکاتەیی ژنە گوتی: ناوت چییە؟ بە بیرمدا

هات کە بلیم «مورتەزا» رەنگە

رەنگە لە بەر ئەوہ بی لە شوینیکی کەسیک بە ناوی مورتەزا مردبوو و

من دەمناسی و ئەم ژنە دەکرا دایک یان ژنی ئەو مورتەزایە بی.

يان رهنگه کاتيک که له دايک بووم که سيک له په نا مه لو تکه که مدا
گوران دبووی:

- چه نده له مورته زا ده چي.

وه لحاسل ژنه هرکه وشه ي مورته زاي بيست، گولدانه که ي به جي هيشت
و تا نه و کاته ي بگه رپته وه و هه نيشکي بداته وه سهر ليواري په نجيره که و
چه نه ي له سهر هر دوو له پي دهستي داني، من تا وه که م شور د و هه ولما
چاو يک له نيو په نجيره که بکه م. هه لبه ت نه ک نه وه ي که گو يي پينه ده م.
ته نيا ده مويست بزانه چيم به سهر هاتو وه و ده بي چبکه م له خوم.
ترپه ي پي ده هات، که له دواي هر سي هه نگو ساتيک ده بيستراو
ديسان سي هه نگو ي دیکه. حه تمه ن خه ریک بوو له نيو قه تحه نه کسه که دا
هه نگو ي دهنه.

هينديک راکشام و هر نه و ده سته م به ليواري چرپاکه دا شور
کرده وه. ده ماري پشتي ده ستم و ده ر که وتبوون و ژنه هر خه ريکي
پياسه بوو. که مستم ده قوو چاند په نجيره که تو زي ده جو ولا. نه وه نده که
پيموا بوو هر ئيستا گولدانه که ده که ويته خواري. ژنه ش هه نگو ي دهنه.
هه نگو ي دهنه. هه نگو ي دهنه، هه نگو ي دهنه.

تا وای لي هات کوتم: نه گهر تو بتهه وي تا به ياني ئاوا به ري دا برؤي من
ناتوانم بخه وم. هاته بهر په نجيره که. گوتبووم که چون هه نيشکي ده داته
سهر ليواري په نجيره که و به له پي دهستي ده موچاوي له باوه ش ده گري.
وه ک نه وه ي که سيک بالنده يه ک له نيو قامکه کانيدا بگري.

گوتي: به هيچ شيو هيه ک نايه ته وه بيرم توم له کو ي ديتو وه. نه گهر
چي ناوت مورته زايه.

کوتم: من پيموايه ...

ژنه گوتی: نا پیت وا نه بی و ئەسلەن بیریشی لی مه که وه. تا ئەو کاتە ی که خەیاڵ پلاومان له دەست دی. بو دەبی بیر بکهینه وه. به و جوړه ده توانم بر وا بکه م که لیږه م. خه ریک بوو به سه ر پرده که دا ده رپویشتم که ئەم دالانی سپیدارانه م دی. کاتی هاتمه نیو دالانه که وه، له شم شه لالی ئاره قه بوو. به لام لق و پوپه کانی هینده چرو پر بوون که فیئک بوومه وه. له بهر ماندوو یه تی بوو که جانتاکه م دانا. قه تحه ی ئەکسه که له نیو جانتاکه دا بوو. ئیستا ئیتر له بیرم نه ما وه، کاتی وه رپیکه وتن کام قه تحه ی ئەکسم له گه ل خۆم هینا وه. هی کورپه که م، یان هی میرده که م؟ هه ر له بیرم نییه. ئاره قه ی بن ملم به له چکه که م سر ی و دیسان وه رپیکه وتمه وه. پی م خۆش بوو چاوم به که سیک بکه وی و لی بی پرسم له و ده ورو به رانه مسافیرخانه یه ک هه یه یان نا؟ دیتم پیاویک له سه ر گژوگیا که راکشا وه. یان خه وی لیکه وتبوو. ده بوو دوسی جار بکوخم تا خه به ری بیته وه و لی بی پرسم:

- کاکه ئەم ده ورو به رانه مسافیرخانه ی لییه؟

حه تمه ن ده یگوت: هه ر ئاوا برۆ تا کو تایی داره کان. پاشان به لای راستدا بایده وه. ئەوی پر ه له کاغه زی ئاگاداری و پرو پاگه نده ی مسافیرخانه. ته نیا خراپی ئەو مسافیرخانه ش ئەوه یه که به بی ناسنامه وه تاغ به که س ناده ن.

منیش ده بوو جانتاکه م بکه مه وه و بزانه م ناسنامه م پییه یان نا. بریا لانی که م مار هی نامه که م به ینا یه. هی نا بووم یان نه مه ی نا بوو؟ کللی جانتاکه له نیو گیرفانی روو پۆشه که م دا بوو. له ژیر ئەو هه موو سه وزایی دارانه دا ره شایی کراسه که م زه یتوونی ده نواند. جانتاکه م به یه کی له سپیداره کانه وه که له وانی دیکه ساواتر بوو هه لپه سارد، ده تکوت تازه چه قاندوو یانه...

ژنه له باسکم هاته دهري. دايکم ديسان مرد. دايه گه وره م و ته و اوي
 نه و ژنانه ي که له و سالانه دا و ا من نه و خاله م له سهر باسکم کوتابوو
 مردبوون، ديسان مردنه وه. په نجيره که ديسان کرابوو وه. کهس له بهر
 په نجيره که ي باسکم نه بوو.

له گولډانه که دا گيايه ک هه لده چوو که گه لا کاني ده تکوت بريني چکوله ن
 له سهر باسکم. ئيستا من و نه و خاله کوتراوه شينه ي په نجيره که، له نيو
 جهسته ي دايکي مورته زا يان ژني مورته زادا بووين. يان له ژير پيستي
 گراويکي دايک که به سهر پرده که دا راده برد، نازانم.

هينده دوور بوو که بوم دهرنه ده که وت ده يهه وي له پرده که وه تيپه ري
 يان له پرده که تيپه ري وه. پيموايه گرفتي من نه خوم، نه ژنيکه که به بي
 مورته زا سالانيکه به جان تا که يه وه له م شار بو نه و شار ده گه ري. رهنگه
 کوتاني وينه ي په نجيره يه ک له سهر باسکم له و سالانه دا که ديواره کاني
 ده ورو بهرم بي په نجيره بوون هه له يه کي گه وره بووي.

رهنگه هه موو په نجيره يه ک ئيستا خوي له خويدا هه له يه ک بي.

ده لاکي حه مام به فوته و قاپي تيزابه وه هاتووه و من هينده له نه م
 تيخي ريش تاشينه که به کاشييه کانه وه چه سپاوه ده ترسم که ديسان
 گيانم سر بووه. چونکه له وانه يه مشت هرييه ک شاده ماري خوي پي بريبي و
 ناو پاشه که ي به رد ابينه وه و پاشان تيخه که ي به ديواره که وه نووساندي
 و دوايي هه ر ليره راکشابي. چنده م سه رمايه.

حه تمه ن دواي راگويستي ته رمه که ئيره يان شتوته وه. کاشي و
 مزاييکه کانيان گوريوه، نه ي که وايه چون هيشتا نه م تيخه هه ر به
 ديواره که وه ماوه.

ده بي هه ول بده م ته نيا بيرم لاي باسکم بي. له و کاته وه که خوم رووت
 کردوته وه چاوم لينه کردووه.

ھوتیلی نادری

له سەر ژیرسیگارەکه، جگەرەکهەم هەتا قونچکەکهی سووتاو و هیشتا سووتووەکهی نەوهریو و هیشتا له سەر شیووی جگەرە ماو و چەن کورسی لەو لاو و پیاویک رۆژنامەیی دەخویندەو و ئاگای لێنەبوو که نازانی بە قەد سووتانی جگەرەیهک چاوم تیبرپو و (چەندە قەلەو بوو و) دەموچاوی دەلیی تەواوی ژەر و خوویی جەستەیی ئەوی هەلمژیو و شەلتانی ئارەقەیهکی چەر و بۆتە لەتکە هەوریکی بۆش که هەوای شیداری رێستۆرانیەکهی هۆتیلی نادری له پەستا گوشاری دەدا. ئەگەرچی ئەم دەموچاوە دەبوو بەبی گوشت و بە شەویلکەیی کون و بە یەسقانی قەلەشیوی ناوچاوانییەو و چەن سال لەمەوبەر له گۆر رابکرایە. بی ئەو و دواي «سیامەکی پوور زەندی» و یان له نیوان وشە و ژمارەکاندا «لەدایکبووی ۱۳۱۹- کۆچ کردووی ۱۳۵۶» که سیک له سەر کیل و چیمەنتۆکه نووسیبتی «بەرپەرسی ریکخراووی لاوانی حیزبی... (ئەیی ئەم هەموو رۆژنامەیهی بۆ کریو؟) هەر جاری که دەموچاوی و تەرە بیرۆکهی پشت سملی له بن غلده غلدي قسه کانییەو و دەردەخست هەتا پەرداخیک چایی بەری بۆ دەمی خالی له خۆل و لۆکهی، من کایەم بە پەرداخە قاوہکهی بەردەستم دەکرد. پەرداخیکی پر له قاوہی ساردەو و

بوو که له سهر ژیرپيال له که هلمده سوورپاند. رامده گرت و پاشان رپستورانه که هلد خولا و من له کهنده لانیکی به بی بونی قاوه ده که وتم. کولانه که پر بوو له نایلونی ناخراو له زباله و سه گهل خهریک بوون نایلونه کانیاں دهراند. سهرمام بوو. به هر دوو دهستم مشتتهی پینچ تیره رووسییه کهم توند گرتبوو به لام قامکه کانم... هه موو قامکه کانم ون ببوون، له نیوان من و سیامه کدا که خهریک بوو دوور ده که وت هه. ههچ شتیک دیار نه بوو جگه له تاریکایی کولانه که که به تیشکی چهن پهنجیره کون کون ببوو.

پشتی کردبووه من و راوه ستابوو. بو ساتیک شهقهی کرانه وهی درگا که له نیوان ئیمه دا که وته پیاسه. دهسته کانم تاریک ببوون و سیامه ک درگای له دواي خویه وه داخست بی ئه وهی ته نانهت بتوانی بیر بکاته وه که من دیسان قامکه کانم دیوه ته وه و به پینچ تیره که وه بردوو من بو باخه لی بالته کهم. ئه گهرچی ئیوارهی ئه و روزه کاتی که له ئاوینهی وه تاغه کهمدا تاسمه قایشه کانی سهر شان و سینگم ده به ست و بن باخه لم پر ببوو له قورسای چوده ن. ده متوانی به دهستی چه په م که له نیو ئاوینه که دا هه مبوو پهنجیره کهی پشت سهرم ئاوه لا بکه م و ته و اوی یادداشت و ئاگادارییه وردوپرد کراوه کان هه لریژمه هه وشه. ته نانهت له بیرمه که هه ر به و قامکانه ئودکولونم له ده موچاوم داوه و وازی وازیانه سهرم شانه کردوو ه. ده مانچه که به یه سقانی په راسوومه وه نووسابوو و له گهل من هه ناسه ی ده کیشا.

لیم روون بوو که له نیوان گردی سووری سمیل و خوینی پرژاو به سهر خشتی دیواره که دا و ئه و واقورمانه بی وه لامه ی له چاوی که سیکدا که برپوا ناکا بربره ی پشتی هه تا پیستی سنگی سووتاو ه و له تله ت بوونی یه سقانی نیو چاوانی دهنگی له بهر یه کچوونی ئاسمان نییه، چ

جیاوازییهک هه یه. ته نانهت دهمزانی ئه و بز ه شووشه یییهی که له ئاوینه که وه هه تا دهموچاوی من هاتبوو، دواي فریدرانی سیامهک و چنگ گیرانی بو ئه وهی بتوانی خوئی له و کهنده لانه ساردوسرپی که پییدا رۆچوبوو دهرهینیتته وه، له سه ر دهموچاوی خووم و دهوری ددانی پیوهندی دهره که م له گه ل لقی نیزامی حیزب جاریکی دیکه ده دوزمه وه و ئیستا دواي ئه و هه موو ساله چهن میتر له ولای سیامه که وه به دهستی بی قامک و ون بو وه وه، خه ریک بوو له توکوته کانی خووم له پشت شووشه یه کی حه قده سالانه وه که جیوه که ی رپوشابوو، هه لده گرتته وه و دامده رشته وه.

هیندی له ولای په رداخه قاوه که ی من و رۆژنامه کانی سیامهک و کورسیله خالییه کانه وه ژن و پیاویکی به سالآچوو له بهر په نجیره ی رپوو له باغچه ی رپستورانه که دانیشتبوون، به چیژیکی پیر بو وه وه چاویان له گوله کان بریبوو. هه ر به و شیوه که من بی ئه وهی ئازیه تباری سووسیا لیزمیک بم که له و په ری دنیا مردبوو و تهرمه که ی لی ره له تاران، له نیو یه سقانه کانمدا به شیوه یه ک ژیانی گیاخوری گه یشتبوو. یانی هیندی جار سهوز ده بوو ده تکوت گه لایه، هیندی جاریش له بن پیمدا گویم له خشپه ی ده بوو دیسانیش ده تکوت گه لایه. چاوم له سیامهک بریبوو. ئەم شیوه نه دانه به جارئ جارزی کردبووم و له نیوان من و ئه و ژن و پیاوه به سالآچوو هه دا شتی هه بوو که به هیچ کولۆجی نه مده توانی له گه لی رابیم. رهنگه ئە گه ر ئه و سالانه یه کی له هه قاله کانی لقی نیزامی ئه و هه مووه بو هه لبراردنی کولان و کاتر مییری ده قیقی تیره ندازی پیداگری نه کردایه، منیش نینوخ و قامکه کانم ون نه کردایه و قامکم به په له پیتکه ی تفهنگه که مدا بنایه، ئه و درگا دارینه له توکو تیکی لی ده بووه و مورته زا هه تا ئه و سه ری کولانه که هه لده هات و منیش له م سه ری کولانه که وه تا

دل پيڪداھاتن و رشانوھي ھناسه ڪم ھلدھاتم و ئيستا به ديتني ٿو و رڙڻاھه ڪاني و ٿو ڙن و پياوھ و باغچه ڪه، دھمتواني پارھيه ڪ له سھر ميڙه ڪه دانيم و به ٿاساني له ريسٽورانھه ڪه برڙمه دھري. ٽيڪھل خه لڪي بم و له بير خومي به رمه وه ڪه سيامه ڪم پيرتر له مردنه ڪهي له پشت ٿه ستووني رڙڻاھه ڪه وه ديتو وه. ٿو هس ٿو به لگه سووتاهه بوو بو ٽيپه ريني جگه رھيه ڪي داگيرساو له سھر ڙيرسيغاريڪ ڪه بي پهل و تالو و ڪه هه تا قونچڪه ڪهي ببوه سووتوو. له پشت دووڪه ل و دھموچاوي لينچق و چهوري سيامه ڪه وه، له پريڪدا من هه موو نازانمه ڪانم وه بير هاتبوه.

قرم و قالي ريسٽورانھه ڪه و سڀيايي گارسونھه ڪان و په رداخه قاوه يه ڪه ڪه عاده تي به سارد بوونه وه گرتبوو. هه موو شتيڪ، ته نانهت پياويڪ ڪه جووتيڪي دھمپايي به دھسته وه بوو له م ميڙ بو ٿو ميڙ دهگه را و دهيكوت: بوياخ، بوياخ. هه موو شتي هيئده رڙوشن بوو ڪه دهيترساندم. ٿو ترسهش له و کاته وه دھستي پيڪرد ڪه زانيم هيچ ڪهس له دهورو بهرم نامبين، هيچ ڪاميشيان نازانن ڪه من له گه ل مهرگ هه تا په نا يه ڪي له وان چووم. له شه قامه ڪاني تاراندا له گه ليا هه تا به ياني پياسه م ڪردو وه. له په نا نايلوني زباله و خه تي سڀي و له تله تي شه قامه ڪه، له ڪولا نگه ليڪدا ڪه وه ڪوو گوڙي دريڙ و سھر ٿاوه لا و بي مردوو وابوون ڪه تاريڪيه پر له چراڪاني تاراني تيڊا نيڙرابوو. تيشڪي له په نجيره يه ڪي رپووناڪه وه دادهرڙا بهر له وهي بگاته ٿه سفالته ڪه له شوينيڪي سھر ديواره ڪان ته واو دهبوو. هه موو په نجيره يه ڪ ٿو وهنده رپووناڪ بوون ڪه بتوانن تماشام بڪهن.

لهو شه وه به دواوه هه ميشه له په نا تاريڪايه ڪ يان پشت رپووناڪيه ڪه وه چاويان ليده ڪردم. ته نانهت ٿه وانھس ڪه له دواي وتوويڙي

سکرتیری حیزب له ته له ویزیوندا مه رزبان په راندبوو. هه موو شوینیک هه میسه پر له چاوانیک بوو که هه تا شه رمه زار بوونی لیکردنه وهی سیویک چاویان ده ترووکاند.

(هیچ شهویک نییه که من بو خه وتن جله کانم دا که نم). ده ور و بهرم پر له و روانینانه بوو که چاویان نه بوو. چاوانیکیش که به بی ده موچاو له هه وای ده ور و به رمد و هه له که وتبوون. ئه وه بوو که دواي دیتنی ئه و ژن و پیاوهی و ا چاویان بو قسه کردنیکی کورت یان بزدهیه که نه بوايه له سه ر باخچه که هه لنه ده گرت و سیامه کیش له پشت کو مایه ک و شه وه بوو و گارسونیکیش که چهن جار به په نا میزه که مدا تیپه ری و ته نانه ت جاریک کرنوشی نه برد بو ئه و پیاوه ته ر پو شهی که له تکه شانی که بابیکی ئه وه نده به هیواشی له ت ده کرد، ده تکوت وینه گه ری که و دهستی له کاتی وینه کی شاندا ده جوولینی. به توی باوه ر و توی در دونگیه وه بو م دره که وت، که دواي سالانیکی زور هه ر به راستی که س چاوم لیناکاو ئه وه ش ته نیا ههستیکی شیرین بوو که ئه و روژه بو چهن سات له ناخی خومدا دیبوومه وه. هه ست کردن به رازی بوونیکي تال که ده کرا ناوی بیینن ئازادی. تال و ژه قنه بووتتر له نه بوونی ئیدئولوژی... هیندهش سووک و له ش ته زین که ده بوو و ا بنوینم... یان به خومی بسه لمینم که س نامبینی. ئه م هه ستهش که خه لکی سه رنجت ناده نی درویه کی حاشا هه لنه گره. هه روه ک که سیک که به شوسته ی شه قامیکی قه ره بالغا ده روا. هه ر وه ک ترپه ی پی و شوسته کان که هیچ کات نابیسترین. ئیستاش بویه له وی مابوو ه که باوه ر به و هه سته جینه گرتووه ی ئازادی سه رنج پینه دران بکا. ده مويست بزانه ئیستا که هیچ چاویک به سه رنجی خوی ژیانی من دابیژدابیژ ناکا، ده کری دیسان هه ر کاتی که بمهه وی بتوانم دهستی خوم بدوزمه وه؟ وای داین ئه گه ر ئیستا ده مانچه یه کم له بهر پشتیندا بوايه (بی

ئەو ەى كەس فەرمانى كوشتنى بدا) ئايا دەمتوانى بە سىامەكییەو ە بنیم. بەو باو ەر و دردۆنگییەو ە كە هیچ كەس نامیینى، دەكرى جۆرى ژيان بوخۆم ەلبژیرم؟

بو وینە چەقوى پال دەورى شانى كەبابى ئەو كابرایە ەلگرم و سىامەك ئەنجن ئەنجن بكەم. (بەلام نەك نەرم و ەیدی و ەك دەستى وینەگەرێك) زۆر بە ئاسانىش بە نیوان ئەو مشتەرى و گارسۆنانەدا كە خۆیان لە خۆینى رژاو بە سەر رۆژنامە و جلەكانیدا دەرباز دەكەن، بە پال ئەو ژن و پیاو ەپیرەدا كە بە یەكەو ە گياوگولى باغچەكەیان ەتا رەگ و ریشەكانى بە چاویان جاویو ە، تیپپەرم؟

لە تەواوى ئەو ساتانەى قاو ە و رۆژنامە و شانى كەبابدا تەنیا دلەخورپەیهك كە ەمبوو ئەو ە بوو كە دواى گەیشتنەو ە مالى، دواى داخستنى درگا و دادانەو ەى پەردەكان دیسان ببینریم. ئەگەر لەو كروكپییە بى رادیو و بى دەنگییە بەبى وینەى تەلەویزیۆن و بنمیچىك كە بە دووكەلى جگەرە و چرا خووساوى روناكاییى خوى بوو ە لەپرەدا ەستم بكردایە كە كەلوپەلى نیو ەودەكەم ەیندە لووس بوون كە دەتگوت لەو ە پیش ەر كامیان چاویك بوون و یان دەیانەو ى ببنە چاوى خۆم و لە ەموو سووچ و قوژبنەكانى و ەتاغ و نیو ئاوینەكە و نیوان لكوپۆپى سەر پەردەكە، راو ەستاوم و چاوم لە روت و قووتى خۆم بریو ە، بیژى بمتوانیبایە یەكلى لە دەمارەكانى خۆم لە سەر پیستی باسكى چەپەم بدۆزیبایە تەو ە؟

پاشانىش بە یەسقانى لەبیر كراو ەو ە، لە پیخەفەكەم ەو ە برۆم بو بەر پەنجیرەكە و بە سەر ەوشە و پیشۆركەى پال ەوزەكەدا برژایەم. ئەگەر گارسۆنەكان یارمەتیان بدایەم و پەرداخ پەرداخ روناكاییى دەوروبەرى من و سىامەكیان لەگەل خۆیان ببردایە تاكوو من بە كویره

كویره خوم بگه ياندايه ته سيامهك ... به لام سيامهك روظنامه كهى نووشتانده وه و بى ئه وهى باقىي پاره كهى كه له دهورييه كى چكوله دا به ريزه وه بو لاي راداشترابوو و هرگريته وه، ههستا پى و رويشت. چاوم له دهستى خوم كرد ديتم قامكه كانم به بى چه قو و په له پيتكه دهقووچان و دهكرانه وه. چاوم له كورسيه به تاله كهى سيامهك و ميژ و موزاييكه كان و جل و بهرگى مشتته رييه كانيش كرد، له هيچ كوى ته نانه ت دلويه خوئينيك نه رژابوو.

ژن و پياوه پيرهى بهر په نجيرهى باغچه كه ئه وه نده دوور بوون كه هيچ به شيك له پيرييه كه يان نه ده بينرا. له ترسى ئه وهى كه ده بى ديسان زيندوو مانى سيامهك سالانىكى زور له گهل خوما له م تاريكييه وه بو ئه و تاريكى ببه م و له سه ر هه موو قوژنبيكى به خوله ميش بووى روظنانى چه وتوو ديسان جووتيك چاو بروين، له ريستورانه كه هاتمه ده رى. شوسته كه قه ره بالغ بوو و سيامهك به نيو ماشينه كاندا ده په رييه وه بو ئه و به رى شه قام. روظنامه كانى بن باخه لى به دهنگى شه قامه كه وه نوو سابوو. به ره و چوار رييانه كه ملم پيوه نا و له ويوه تا پليكانى ئه و پردهى كه شوستهى ئه مبه رى به شوستهى ئه و به ره وه گرى دها هه لاتم. له سه ر پرده كه وه سيامه كم دى كه له گهل خه لكه كه تيكه ل ببوو. جار له گهل جار شيوهى ئه وانى به خووه ده گرت. ژنيك له سه ر پرده كه بو هه لاتنى من منداله كهى نا به سينگييه وه و پشتيشى به نه ردهى پرده كه وه نوو ساندا. له پليكانى ئه و به رى پرده كه وه به بى هيچ فه رمان و هرگرتنيك له حيزب و ته له فون و ئه و يادداشته نهى كه ده بوو بدريندرين چوومه خواري و ئاسمانى تاران پليكان له گهل پليكان له جه سته م دوور ده كه وته وه و شتيكى من (جا هه ر قوزه لقورت و ژه هره ماريكه) بيره وه رى و بوون و شه رمه زارى ... له گهل سيامهك ههنگاوى دها كه ده بوو لى بستينمه وه.

پاشان هر ڪام له ٿيمه بو ٿه ويد هڪمان هر به راستي ده بووه (ٿه ويد يڪه) ته نانهت تهرمي يه ڪيڪمان ده يتواني ٿه و ڪاره بڪا. هر ڪه گه يشتمه سر شوسته ڪه ههنگاهه ڪانم شل ڪرده وه تاڪوو گوئی له لاقم بگرم ڪه پر ببوو له شهق وڪوتي پرده ڪه. شهقام هيئده قهره بالغ بوو ڪه من و سيامهڪ خومان تيڊا شارده بووه. ههوا بوني ٿيوارهي ليده هات.

سيامهڪ له بهر دوو ڪانيڪي پينه چي راوه ستاو من به لايدا تيپه ريم. هر له و ڪاته دا ٿه و ڪه وشانهي بهر جامخانه ڪه ده موچاوي من و سيامهڪيان پيشيل ده ڪرد. بي ٿه وهي ته نانهت دلوپه يهڪ ٿيدئو لوڙي يان ٿامانج له نيو چاوانمه وه به سر ڪه وشه ڪاندا برڙي.

هر ٿه و ساته ده بوو بمزانيبايه ڪه به شيوه يهڪي دزيو هه موو روو دا وه ڪاني ٿه و رڙه به دهر له هه لڙاردني من بوو. بي ٿه وهي من بمهه وي ههوا تاريڪ ده بوو و سيامهڪ به بي هيچ هو يهڪ ديسان وه ريڪه وه وه و وه پيش من ڪه وه وه، بهر له وهي بگاته گوره پاني به هارستان راوه ستا و چاويڪي له ده ور و بهري خوي ڪرد. له وه ده چوو گوئی بداته دهنگه دهنگيڪ ڪه منيش ده بوو بمبيستايه. دهنگيڪ دوور له ده مي فروشياره گه رڙو ڪه ڪان. دوور تر له ته گهري ماشينه ڪان و دهنگه دهنگي نيڙراو له بن قيله تاوي شهقامه ڪه دا، ٿه سپ؟ ته قهي تفهنگ؟ سيامهڪ دهنگيڪي ده بيست ڪه من ويئنه ڪه يانم ده دي. سه ربازاني ڪوده تا دهوري گوره پانه ڪه يان ليده دا و هاويني ۱۳۳۲ ٿه وهنده نزيڪ ببوووه ڪه گه لاويڙه ڪهي له نيوان من و سيامهڪدا پياسهي ده ڪرد. هر دوو ڪمان هه لدهاتين و خوين له ده مي ڪوريڪي لاو ده هات ڪه له پهنا گوره پانه ڪه دا ڪه وتبوو و هه روا ڪه وه ڪوو سه رنجي به عه رزه ڪه وه نوو سابوو و سارد ببوووه. له پشت مه جليس من و سيامهڪ يه ڪتريمان لي ون بوو. هيئده له نيوان ٿه و دهنگانه دا ڪه نه ده بيستران و گوره پانيڪي بي ده موچاو و

چيمه ني به هارستان و وينه ي ئاويك كه سوور نه بوو روانيم، له پردا خالي بووني سيامه كم له ده وروپشتي خوم جاريكي ديكه ههست پيكرد.

هه موو هه وه له كانم بو دوزينه وه ي پياويك كه روظنامه يه كي لوول كراوي به دهسته وه يه و رايده وه شيني هه تا رهش داگه راني تاريكي بي ناكام بوو. شه كه تبي لاقم به له شمدا سه ركه وتوو ه و سه ري پر كردووم له لي پرسينه وه بي كو تاييه كان و گوره گوري تيمسار «ئازمووده» و گولله باراني دوكتور «فاتي» و ديسان هه موو خه لك چاوم ليده كه ن.

كه چاوم به سيامه ك كه وت له و سه ري كو لانه كه راوه ستاوه و دهستي له بن كو ته كه ي ده ره يئاوه و به ده مانچه كه ي سي ره ي ليگرتووم. تو زي كيش تووشي سه رسوورمان نه بووم. ده مزاني ئه ويش قامكه كاني خو ي له سه ر جه سته ي سه ري ده مانچه كه لي ون بووه و ناتواني بيته قيني. كليله كه م نايه گيرفانم. زهنگي درگاكه م لي دا و هه تا كرانه وه ي درگاكه چاوه روان مام كه سيامه ك بتواني دهستي خو ي بدوزيته وه.

دهيزانی خه ریکه ده مری

دار زهیتوونه که هیئده پیر ببوو، ئەگەر کهسیک پالی پیوه بدایه بهو
گه لایانه وه که نهیبوو و بهو دهنکه زهیتوونانه وه که نهیگرتبوو دهکهوت به
لادا.

مورتهزا له دهست ئەو ژاندارمانه ههلههات، رانی ئارهقهی دهردابوو،
شهکهتی له قولاپهی لاقییه وه یهسقان به یهسقان تا گریی ملی وهسهر
کهوتبوو، گهرووی وشک داگیرابوو و له چاوییه وه دهرژا دهری تاکوو
شوینیک بو خوشاردنه وهی مورتهزا بدوژیته وه. دارهکان به دهوریدا
دهسووران.

چاویلکهیهکی به دهسته وه بوو. پایز به خشپه ی گهلاوه به بن پیدایه
تیده پهری. چۆمیکی تهنگ به ئاسمانی ته ره وه به پال خیزه لانه که دا
دهرۆیشت. مورتهزا بهری پیی نایه سه ر ئاسمان و دیسان خوری پیشیل
کرد و ههتا پشتینه ی خوی دا به ئاوه که دا. لهو بهری چۆمه وه دارستانه که
هیئده شهکهت بوو که مورتهزا ئیتر نهیده توانی ههلی. راوهستا.
چاویلکهکهی له چاو کرد و له دهور و بهری خوی روانی.

بی دهنگی و لق و پۆپ و زهوی، دلۆپ دلۆپ ببوون. ژاندارمهیهک
ئهوی له پهنا تهخته بهردو دار زیتوونه کاندای. قامکی له سه ر پهله پیتکه

داناو يەسقانى چۆكى چەپەى مورتەزا لەتوکوت بوو. تۆزى دوورتەر، دەنکە برينج ژان دايگرتبوون و نەيان دەتوانى سنگى خاک بقليشيننەو و سەر دەرھينن. مورتەزا کەوت.

- پيکام جەناب سەروان، پيکام.

- تۆ و تۆ... تۆش لە گەل گورووبان بچن و تەرمەکەى بيننە خواری.

هۆى کورە ناوت چييه؟ لە سەر بەيانى هەينى مورتەزا دەمەورپوو کەوتبوو، پيى وابوو ئەگەر گاز لە خاک و خۆل بگرى هەتا تەواو بوونى ژانەکە دەتوانى بى دەنگ بى. خوين لە ئەژنۆيەو و شۆلاوگەى بەستبوو. هەر جارى کە ژانەکە زۆرى بو دينا، چۆرى میزی لە بەر دەرپويشت و خەجالەتیی لە خۆى و عەرزەکەى ژيى دەکيشا. ئيستا دەلینگی شەرپوالەکەى پر لە ماسينى لاقى بوو. ئيستا دەيزانى کە ئەو و هەر ژانيش نيبه، تەنيا بیرهو هرييهکانى لە سەر يەسكى ئەژنۆى هەلکۆلدرابوون و جينگى دەدا. دوو لەتکە ئاسمانى شووشەيى کەوتبوو و سەر چاويلکەکەى لەگەل تۆزى هەورى رى رى. ريزيکى دريژى گولەبەرپۆژە بە پاليدا تيدەپەرين و هەرکاميان دوو رکاتيان نويز لە سەر دەکرد. ژاندارمەکان دەو هەن بە دەو هەن بە شوين چەند دلۆپە خوین و تەرميکدا لە گەردەکە وەسەر کەوتن. سەرانسەرى زستان سوور نەبوو تەنيا ئەو عەرزە نەبى کە مورتەزا بە هەنیشک و سينگەو و خۆى بە سەردا خشکاندبوو. بەر لەو هەى مورتەزا بتوانى لە سەر لاقە ساغەکەى راپوەستى و پاليدا بە دار زەيتوونەکەو، دار زەيتوون کەوت و مورتەزا لە سەللا درا بە عەرزەکەدا.

سەروان گوتى: ئەو تەپەى چى بوو؟

مورتەزا بە شانەو وە درا بە عەرزدا. هاوين بۆنى برينى ئەژنۆى ئەوى گرتبوو. دانيشت و هەوليدا بە چنگەکرکى خۆى بگەيەنيتە نيسيى نيوان

دوو تاشه بهرده كه. پاشان هر دوو دهستی له سهر گويچكهی دانا تاكوو
توژی بیر بکاته وه و بزانی ده توانی ناوی خوئی وه بیر بیته وه.
- من بو ئوام لیها تو وه؟ خه ریک بوو تاویاو دایده گرت.
- چی قه وما وه؟

زستانی بی سهرما به گوشتی سووتاوی لاقیه وه گریدرابوو.
- نه کا من هر ئه و کهسه بم که خه ریک بوو به نیو داره کاند
هه لدهات.

پایز له جهستی مورتهزا ده بو وه و ههینی له و لاتره وه بیوو
سیبه ری ژیر پیی.
- نه کا خه ریک بمرم؟

ئه گهرچی ناوی داره کانی ده ور و به ری خوئی وه بیر نه ده هاته وه به لام
هیشتا ده دیدتن، که گه لاکانیان به روخساری قرتا وه وه ده شنیتته وه. لاقی
جوولانده وه تاكوو ئه و ژانهی که زیندوو بوونی خوئی له وه وه ده زانی، له
له شی که سیره بووی نه روا ته ده ری. دهستی کرد به بژاردنی ئه و
یه سقانانهی جهستی که وا ژانیان پیدا سهرده کهوت و وشه له ده مییه وه
داده کهوتنه سهر عه رزه که.

ئه و جو ره ی که خوین له دراوی پاتوله که یه وه هه لده قولاً هاوین ته نیا
یه ک ره نگ بوو.

به و هه موو سهرمایه که به بن پیستی مورتهزادا ده گه را، زستان ته نیا
سپی بوو. به ری دهستی به ده موچاوی خویدا هیئا. ژاندارمه کان تفه نگیان
سهره و خوار له شان کردبوو بو ئه وه ی بارانی تینه چی.

مورتهزا کراسه که ی دا که ند. هاوین شانی گرت تاكوو مورتهزا بتوانی
دانیشی. پایز هینده ی خو له لاقی مورتهزا هه لساوی تاكوو توانی خوینی
ئه ژنوی بوه ستینی. مورتهزا لاقی له قولاپه یه وه تاكوو رانی نایه بهینی

لقەدارەو و بە كراسەكەى توند بەستى. قۆلەكانى لە سەر ئەژنۆى و برينه كە گرى دا و شەلتانى ئارەقە زستانى لە ئاميز گرت. دەنگىك كە لە چۆمەكەو دەهات، دەستى دا بن پىلى مورتەزا و توانى هەستىتە سەرىپى. چەن ژاندارمە قامكيان لە سەر پەلەپىتكەى تفەنگ دانا و مورتەزا دابىژ دابىژ، دابىژ بوو. بە لاقىكى پر لە لقە زەيتوونەو بەرە و پايز رۆيشت .

هېچ ساتىكى دوينى و سبەينى وەك ئەم ساتەى بى پايان نەبوو كە دەيزانى دەمرى. بەلام هيندە زىندوو بوو كە دەيدى رەنگەكانى دەور و بەرى چۆنى دەورە دەدەن. رەنگەكانىش هەر يەكەى تۆزى خۆيان تىهەلدەساوى.

سپى سەرمای خۆى بە سەر مورتەزادا رشتبوو. هەر ئەو جۆرەى كە سوور يەسقانەكانى گەرم داھينا بوو. هەر ئەو جۆرەى كە ساتىكى لای ئىوارەى هەينى دەستى بە نيو چاوانيدا دينا و بە جەستەيدا رۆدەچوو و بە بەپال دەمارە پچراو و گوشتە سووتاو كەيدا تىدەپەرى تا خۆى لە رۆژمىرى ديوارى و هەينىيەكانى ۱۳۴۹ دوور بخاتەو.

لە دەرهوہى مورتەزا دارستان هەناسەى دەكىشا و گەلاكانى بو لای لق و پۆپىك دەنارد كە لە دەورى بەلەك و ئەژنۆى بەسترا بوو.

ئەو رۆژە هەتا ئىوارە سەروان و ژاندارمەكان بنچك بە بنچك بە شوين تەرمىكدا دەگەرەن. گيا بە گيا بو دۆزىنەوہى مورتەزا و بەرد بە بەردى دارستانەكەيان پشكنى و زور جار بە پەنا زەيتوون و دەنكە سەوزەكانيدا تىپەرىن. بى ئەوہى هېچكاميان بتوانن مورتەزا ببينن، چونكە دەستى مورتەزا لە نيو گەلاكاندا بوو. لاقىشى لە گەل رەگ و ريشەى دارەكان بە زەويدا رۆچوو بوو. رۆومەتى ببوونە گەلا، پىستى جەستەى بە چىلكەو چالى تەرەوہ نووسابوو و چاوى لە نيو مشتى پايزدا دوور

ده كه و ته وه و خوين له سهر عه رزه كه وه بهر چاو ده كه وت و سه روان له
نيو بيته له كه دا ده يگوران:

- تيمسار ئيمه پيكامان ... به لام ... به لي قوربان ... ته رمه كه ي؟ نا، هيچي
لي نيه، نادوزر يته وه.

به چي ده ئين گورگا، به چي ده ئين...

له و دیوی به فرسره که وه، چرای ماشینه که تاریکی کون کردبوو و باران به کورته بالایی به سهر ئه و کونانه دا دهباری.
 ریگا هیندی له ولای خه زه ره وه قیله تا وه که ی خووساوه و هینده ره شه بری جار پوونا کایی چراکان له بیر ده باته وه. هه ر ئه و جو ره ی که له و خرمه خرمی بارانه دا که س ناتوانی دهنگی زه ریا وه بیر خو ی بینیته وه.
 تاهیر سه ری له سه ر پانی دایکی و جووله و پاژانی خه و هینه ری په یکانه که دانابوو. تاریکی له پشت ماشینه که وه ئاوینه که ی پر کردبوو.
 - زوری ماوه؟

چونکه له تونیل نزیک ببوونه وه شو فیره که پی له سه ر گاز هه لگرت و دوگمه ی به فرسره که ی هینا خواری و له پر دا باران نه باری.
 تونیل به میچی پر له چرایه وه رهنگی زه ردی داده رشت و ماشینه که هه لیده گرته وه. دیسان ده رشت و دیسانیش هه لیده گرته وه و ده موچاوی تاهیر به و پیسته وه که به م زووانه له بیر ی موو لیها تندا نه بوو هیندی جار ده بیندراو هیندی جاریش نا.

- ده پیم بلی کهنگی ده گهینی؟
 دایکی: نازانم.

شوفیر: پیتخوشه که ی بگه ینی؟

تاهیر: هەر ئیستا.

شوفیر: ئیستا نابی... دەمه و به یانی ئەو کاته ی ههوا گورگومیش

دهبی، دهگه ینی.

تاهیر گوتی: گورگومیش؟ گورگومیش چیه؟

شوفیر گوتی: نازانی. تو نازانی گورگومیش چیه؟

تاهیر: نا.

شوفیر: ئەگەر قهول بدهی نه خهوی پیشانت دهدهم.

هیشتا تونیل ته و او نه ببوو.

دوای یازده سال شهویک که له چایخانه ی سیاکهه ل بیستم که چریکه کان داویانه به سهر بنکه ی ژاندارمه دا و دووکه سیان کوشتوو و دهستی ژاندارمیکیان به قایشی شهرواله که ی خو ی به نه رده ی پهنجیره که وه به ستوته وه و پینج ژئی سی و حه قده نارنجه کیان بردوو و خو یان کردوو به نیو لیڤه واره که دا، له پیر رهنگیکی زهر د سهری پر کردم. هه موو ئەو که سانه ی له قاوه خانه که بوون، ده یانویست به جوړیک خو له قسه ی پاسگا ببوین. هه ر که سه ی قسه یه کی ده کرد و به بیانوی چایی و جگهره و شتی واوه له و ترسه ی که هه تا ئەو کاته ترس نه بوو خو ی لاده دا.

دله خورپه، به لی ده کری بلی دله خورپه یه کی شیرین. ئیواره ی هه میسه شه که تی چایخانه که ی وه لانا بوو، چوو بووه ژیر پیستی ئیمه ی خه لکی سیاکهه له وه.

- ئەگەر خو یان کردبی به نیو لیڤه واره که دا ئیتر زه حمه ته ...

- ده یانگرن ...

- له نیو ئەو به فره زوره دا؟

- با رۆژ بېته وه وهک خيز و خۆل سهر هه لده دن ... را وهسته هه وا ...
ئېستا ئه وه زهرده م دۆزيبو وه . له نيو تونيله كه دا بوو . چارشيو كه ي
دايكيشم له ژير روومه تمدا سر ببوو . شوڤيره كه دهيكوت : ده مه وه به ياني
ده گه يني ، ئاوا كه گورگوميش بي .

سهرمام بوو . به وه سه رمايه ي بهر له له گوچووني دهستم و ئه وه
زه رده ي له نيو سه رمدا بوو له چايخانه كه هاتمه ده ري . كوستانى
«دهيله مان» كه وتبو وه ژير هه وري گه وال گه وال و رهنگه ئه وه سه ره شيان
پيخو شتر بي له وه ي كه بينه خواري و له بن قاچ و قولى خه لكدا پيپه ست و
قوراوى بن .

له چايخانه وه تاكوو قوتابخانه ي تيمسار فه رسيو (تيمساريان سالى
پيشوو تيرور كردبوو) شه قام له راسته ي برينج فروشه كانه وه ده ستى
پيده كرد و پاشان ده گه يشته هه وشه ي مردوو شو رخانه . له وي به چه ند
گور چاره نووسى قيله تا وه كه ي شه قام ده گه يشته كو تاي .

ئه وه رۆژه تاته شو ره كه بي ئه وه ي مردووى له سه ر بي دوو كه س
ئاويان پيدا ده كرد و درگاكان له سه ر ره قى پشت كرابوونه وه ... درگاكان؟
كامه درگا؟ (ئه م رهنگه زه رده ي چراى تونيله كه ناهيلى ئه وه رۆژانه وهك
خويان بينه وه بيرم .)

شوڤيره كه دهيكوت : شتيك له نيوان شه وه و رۆژ دايه وه پيى ده لين
گورگوميش نه خه وي ها ! به ياني دايكم له خه وي هه ستان دبووم و ئيمه
گه يشت بووينى . شوڤيره كه جانتا كه مانى له سندووقى پاشى ماشينه كه
له لاي لاقى دايكم دانا بوو قامكيشى بو چركه يه ك ته نانه ت كه متر له
خوراندن يان كايه ، كردبوو به نيو توو كه سه رمدا و من كه له پال دايكم و
ماشينه كه دا ويستا بووم ، گوتبووى :

- تو قهولت دابوو نه خهوی. ئیستا دهبی خوت شهویک ههتا بهیانی به خه بهر بمینییه وه تا کوو بزانی به چی دهلین گورگ و به چی دهلین میس، به چی دهلین ...

پاشماوهی قسه کانی قووت دایه وه و رۆیشت. دایکم گوتی:
- نه وه دهیکوت چی؟

من غهیری هه لته کاندنی شانم هیچی دیکه م نه ده زانی.
برسیم بوو. لیواری چۆمه که م گرت و ههتا نه و ماله رۆیشتم که لهنته ری بهر هه یوانه که یان له پال چرای وه تاغه کانیدا به سایلۆحیه کی گه و جانه وه هه لکرا بوو. هه ر له پیشا زانیم نه گه ر دایکم چاوی پیم بکه وی دهلی:

- نه وه نده فیشه فیش جگه ره مه کیشه تاهیرا.

جگه ره که م له بهر هه یوانه که کوژانده وه و به بهر بارانه که دا تیپه ریم نه و بارانه ی که تکه یه لی ره و تکه یه له وی ده که وت و بو نه وه ی بو نی خو ل، بو نی خو ل، بو نی خو لی سیا هکه ل ولات داگری ده بوو دلۆپه کانی زیاتر بکات.

دایکم به هه موو پیری جهسته یه وه له مبه ری ئاوینه که وه بوو. ئاوینه؟
کامه ئاوینه؟

گوتی: دا جگه ره یه کم ده یه تاهیر.

کوتم: بیستووته دایه! دهلین داویانه به سه ر پاسگادا.

دایکم گوتی: نه وانه ده یانه وی خو یان به کوشت بدهن. له ئیمام حسینه وه تا ئیستا. بو چیشه هیچکه س نازانی.

له بهر نه و غیره ته ی دایکم مرم. هینده فوو له دو ناکا. ده زانی یانی چی؟

ياني دايكم پي و ابوو دنيا به جاري گلاو بووه و خودا دهبي زهوي لهو نيو پيساييه دهرهيني و فريي بداته نيو سه تلي زباله وه.

ئيمه پيکه وه دهچووين بو حه مام. رپوژيک ههيني بوو. ههرکه به دواي دايکما چوومه نيو حه مامي گولشه ن، ژنيک که پالي به کوله که يه که وه دابوو و له سهر کاشييه گهرمه کان دانيشتبوو، تاسيکي به بهر خو يه وه گرت...

هه لبت من هو ي گرتني تاسه که م نه ده زاني چونکه به وه هموو به زه داکه وتوو هي بهر زگييه وه هيچ شتي ديار نه بوو گوتي:
- تو که ناغازاده که تت هينا وه، ده بوو باوکيشي بيئي.

دايكم هيشتا نه گه يشتبو وه گه نجه ي جل و بهر گه کان گه رايه وه. گريان نه وکي گرتبوو له بن ليو وه وه گوتي: له بهريان بکه تاهير، توخوا خو ت جله کانت له بهر که وه.

هاتينه دهر ي. ئيستا بو ني له شي ئيمه له کولانه که گه رابوو، بو نيکي چلک و تهري که ههنگاو به ههنگاو له گه لمانا ده هات. ههنگاو به ههنگاويش نا، جاري و ابوو له پيشمانه وه دهر پوي، جاري واش بوو دووسي ههنگاو له دوامانه وه بوو. له سهر ي کولانه که دايکم بوخچه که ي به بهر ده موچاوييه وه گرت و له بن بوخچه که وه گوتي:
- خودا... خودا زه ليلت کا ئيستالين. خودا زه ليلت...

تاکوو سالانيکي زور دواتر من نه متواني ئيستالين و حه مام پيکه وه پيوه ندي بدهم.

له سهر کورسيه يه که له پال پهنجيره ي روو به دهيله ماندا دانيشتبوو، جوانترين کراسي خوي له بهر کردبوو، پرچه کاني له گه ل سپي به سهر شاني چه پهيدا بهر دابوو وه. مه چه کي دهستيم گرت و نه وه ندهم ماچ کرد

تاکوو ئه و بتوانی چاوی بقووچینی و له ته کانی رابردووی شاراو هی هه لگریته وه و له پیستی لاوازی خوی هه لساوی.

له و دیوی په نجیره که وه. سیاهکه ل کړوکپ بوو و شا له سه ر لاپه ره ی هه وه لی رۆژنامه ی که یهان له قه راغ سفره که بزهی ده هاتی. دایکم تا وه که ی له سه ر ئه و بزهی ی دانا و گوتی:

- نه چی سبهینی برۆیه ده ری ده ست بکه ی به چه نه وه ری.

کوتم: چی؟

- ته نیا گوی راکره بزانه خه لک ده لئین چی.

- خه لک هینده ترساون ئیتر...

گوتی: ئه وان نه ترساون، که یفی پیده که ن به لام خو شیان نازانن. نازانی رۆژی له داردانی مورته زا چه ن که س که ره ی به یانی له خه و هه ستا بوون و چه ندین کاتر میر له سه ر عه رزی، هه ر له و شوینه ی ئیستا تو پینی لیده که ن، له سه ر گژ و گیا دانیشتبوون تاکوو ژاندارمه کان مورته زا بیئن. ئیستا دایکم به یه سقانی گه رووی قسه ی ده کرد و من ته نیا قرچه قرچی شکانی چه ن یه سقانم ده بیست و ده موچاوی دایکم له هیچ و خو رایی خو وسابوو.

نیوه شه و به ده نگی هه ناسه کیشانی له سه ره خوی دایکم هه تا تا قه ی چراکه و ئه و یه غدانه ی که کراسیکی تو ری و کو ت و شالواریکی سورمه یی ری ری له نیویدا باوه شیان له یه کتر و هه ر هینابوو، چووم. تاکوو بزانه ده توانم تا به یانی به خه بهر بمینمه وه و به چاوی خو م شتیک بیینم که سالانی زوو کابرایه ک له جیگایه ک له ساتیکا باسی کردبوو.

رۆیشتم، رۆیشتم، رۆیشتم پاشان راکشام.

پاشان چاوم قووچاند.

پاشان.

پیرست

1.....	سوورپیستیک له ئاستارا
15.....	ئارنایرمان و خهنجهر و وشهکان له باسکی مندا
27.....	بیئاوانهکان
39.....	سهرنجی مراوییهک
63.....	د یسان له وشهقامانهوه
77.....	نهخوشخانه نا، شهمندهفهر
89.....	جهسته شین و جهسته ئاو
99.....	تاقهگهلی پر له ددان
109.....	رپوداویکی چکوله
117.....	وایلوکی بو چیمهن
127.....	من د همهوی چی بدوزمهوه؟
139.....	مانیکور
145.....	زهمان نا له کاتر میردا
151.....	بیوهرز و نادرهخت
163.....	رؤحی ئازاد بووی شتهکان
173.....	سالی دوو پایز
181.....	خال
193.....	هوتیلی نادری
203.....	د هیزانی خهریکه د همری
209.....	بهچی د هلین گورگ، به چی د هلین

وتەيەك

بيژەن نەجدى چىرۆكنووسى ناسراوى فارس لە چىرۆكنووسىن و شىعر ھۆننەو ھەدا پىركار و پشوو دريژ بوو، بەلام لە بلاوكرد نەو ھەدا زۆر كەمتەرخەم بوو. ئەو ھەر ئەو دە چىرۆكە بلاوكر ھەي كتيبي (ئەو پلینگانەي پى بە پىي من ھە لاتوون) ي بەس بوو كە ئەدەبىياتى فارس شانازى پىو بەكات و ريزى بو دانى.

بيژەن نەجدى چىرۆكنووسىكى وردبىن و ناسك خەيالە و شىوازي تايبەت بە خوى لە چىرۆكدا ھەيە. ھەر ئەم شىو ھە نووسىن و خەيالە شىعراوييەكانى بوو ھوى ئەو ھەي دەس بەدەمە و ھەرگىرانى ئەم كتيبە بەنرخەي بە ناوى (ديسان لەو شەقامانەو ھە). بەو ھىوايەي توانيبيتم چىرۆكى نەجدى بە خوینەرى كورد بناسينم. دلنياشم ھەر كەسى چىرۆكى بيژەن نەجدى بخوینتەو ھە، تا ھەتايە دەبیتە ئاشق و لايەنگرى ئەو شىواز و زمانە نوويەي چىرۆك.

بيژەن نەجدى سالى ۱۹۴۰ لە داىك بوو ھە و سالى ۱۹۹۶ كوچى دوايى كرد.

و ھەرگىر

ديسان لهو شه قاماندهوه

بيژهن نهجدي

وه رگير: نه مين گه رديگلاني

ديسان له و شه قامانه وه

کومه له چيروکي

ديسان لهو شه قامانه وه
بيژهن نه جدى
كومه له چيروك
وه رگير: ئەمىن گهر دىگلانى
پيتچن: بۆكان تايپى كوردىكا (٦٢٤٣٤٢٥)
چاپى يه كه م